

AARSBERETNING
VEDKOMMENDE
NORGES FISKERIER
FOR
1902

UDGIVET AF NORGES FISKERISTYRELSE

2DET HEFTE

1902

---

1. Beretning

afgivet af Norges fiskeristyreelse angaaende styrelsens virksomhed fra dens oprettelse til 31te mars 1902.

2. Aarsberetninger og regnskaber

fra fiskeriselskaber og fiskeriforeninger for terminen 1901—1902.

BERGEN

JOHN GRIEGS BOGTRYKKERI

1902

AARSBERETNING
VEDKOMMENDE
NORGES FISKERIER
FOR
1902

UDGIVET AF NORGES FISKERISTYRELSE

2DET HEFTE

1902

---

1. **Beretning**

afgiven af Norges fiskeristyreelse angaaende styrelsens virksomhed fra dens oprettelse til 31te mars 1902.

2. **Aarsberetninger og regnskaber**

fra fiskeriselskaber og fiskeriforeninger for terminen 1901—1902.

BERGEN
JOHN GRIEGS BOGTRYKKERI
1902

I. Beretning

afgivet af

Norges fiskeristyrelse angaaende styrelsens virksomhed fra dens oprettelse til 31te mars 1902.

Norges fiskeristyreelse besluttedes oprettet ved storthingsbeslutning af 25de april 1900 og kronprinsregentens resolution af 26de mai s. a.

Styrelsen traadte i virksomhed den 15de oktober 1900.

Den for styrelsen nu gjældende instruks, der er udfærdiget af Departementet for det Indre, traadte i kraft fra 1ste januar 1902.

A. Styrelsens praktiske afdeling.

Fiskeriselskaber og foreninger.

For terminen 1900—1901 uddeltes statsbidrag til fiskeriselskaber og foreninger paa samme maade som tidligere aar efter forslag fra „Selskabet for de norske fiskeriers fremme“, idet fiskeristyrelsen endnu ikke var traadt i virksomhed.

For budgetterminen 1901—1902 bevilgedes som statsbidrag til fiskeriselskaber og fiskeriforeninger kr. 17 400.00 uden distriktsbidrag og kr. 32 550.00 mod et distriktsbidrag svarende til $\frac{1}{4}$ af statsbidraget; tilsammen bevilgedes altsaa et statsbidrag stort kr. 49 950.00.

For at kunne øve den fornødne kontrol med statsbidragets anvendelse og foreningernes virksomhed i det hele taget har styrelsen overensstemmende med beslutning af storthinget anmodet selskaberne og foreningerne samtidigt med indsendelse af andragende om statsbidrag ogsaa at indsende et fuldstændigt budgetforslag, ledsaget af en redegjørelse angaaende de forskjellige poster, samt en plan over, hvorledes de for-

skjellige foranstaltninger, hvortil bidrag søges, vil blive udført. Desuden har man anmodet om regnskab, ledsaget af bilag over statsbidragets anvendelse for foregaaende aar.

Disse styrelsens anmodninger efterkommes nu tilfredsstillende af de fleste selskaber og foreninger. I det heletaget har samarbeidet mellem selskaber og foreninger og styrelsen været godt.

Styrelsens formand har paa flere af sine reiser afholdt møder med flere af foreningerne med resultater, der lover et godt samarbeide med disse i fremtiden.

For terminen 1902—1903 foreslog fiskeristyrelsen som statsbidrag til selskaber og foreninger tilsammen kr. 49 480.00, hvoraf kr. 12 000.00 uden betingelse om distriktsbidrag og kr. 37 480.00 paa betingelse af distriktsbidrag svarende til $\frac{1}{4}$ af statsbidraget. Ialt bevilgedes af stortinget kr. 52 180.00, hvoraf kr. 14 500.00 uden betingelse om distriktsbidrag og kr. 37 680.00 paa betingelse af $\frac{1}{4}$ distriktsbidrag.

Styrelsen har for tiden under arbeide spørgsmaalet om fremgangsmaaden ved valg af repræsentanter i fiskeriraadet og omorganisation af fiskeriselskaber og foreninger; styrelsen har ved rundskrivelse af 19de oktober 1901 til amtmændene anmodet om indhentelse af udtalelser i sagen fra amtsudvalget, fra formandskaberne i kjøb- og ladesteder samt fra fiskeriforeningerne.

For dette aars fiskeriraad vil styrelsen fremlægge forslag i sagen.

Stipendier til fiskerifunktionærer.

For terminen 1900—1901 bevilgedes af stortinget kr. 3 000.00 til stipendier for fiskerifunktionærer. Af dette beløb erholdt fiskeriinspektør Wallem kr. 1 000.00 til en reise til Belgien og Frankrig m. v.; en foreløbig beretning om denne reise er indtaget i aarsberetningen vedkommende Norges fiskerier 5te hefte 1900 side 419. En udførlig beretning om reisen vil blive indtaget i aarsberetning for 1901.

Videre erholdt kemiker Sigval Schmidt-Nielsen til et studieophold i Tyskland kr. 2 000.00.

For terminen 1901—1902 bevilges ligeledes kr. 3 000.00.

Af dette beløb er tilstaaet følgende stipendier:

1. Assistent Helland-Hansen kr. 500.00 som bidrag til et ca. 6 maaneders ophold i Stockholm for at studere hydrografi under professor Bjerknæs's ledelse.
2. Bestyrer af forsøgsstationen i Bergen. Henrik Bull kr. 300.00 til en reise for at besøge fiskeriudstillingen i Ostende.
3. Kemiker Schmidt-Nielsen kr. 1 400.00 til fortsættelse og afslutning af studier ved udenlandske universiteter.

Restbeløbet af bevilgningen kr. 800.00 foresloges af fiskeristyrelsen stillet til styrelsens disposition for at anvendes til stipendier for en navigationslærer og vandrelærer i baadbyggeri, imidlertid var der ved budgetaarets udgang endnu ikke truffet nogen bestemmelse derom, hvorfor beløbet som uanvendt bliver at inddrage.

Stipendier for fiskere.

Til stipendier for fiskere bevilgedes for terminen 1901—1902 kr. 5 000.00.

Af dette beløb uddeltes 12 lidt større stipendier dels indenlands- og dels udenlandsstipendier med tilsammen kr. 2 475.00, medens restbeløbet anvendtes som bidrag til 58 fiskere, der skaffedes plads med tyske sildefiskefartøier fra Emden. Fiskeristyrelsen havde ved forhandling med Emders Heerings-Fischerei Actiengesellschaft opnaaet, at dette selskab ydede et reisetilskud til hver mand, stort 50 mark, derved blev man sat istand til at give saa vidt mange mand anledning til at deltage i dette fiske; de fleste af fiskerne havde godt økonomisk udbytte af turen, og for de fleste har det utvilsomt været meget lærerigt at se den maade, hvorpaa tyskerne fisker og behandler sin fangst. Nogle af fiskerne svigtede dog forudsætningerne og forlod fiskerfartøiet i utide.

Forsøgsfiske med drivgarn efter sild.

Til forsøgsfiske efter sild var for terminen 1900—1901 bl. a. bevilget kr. 5 000.00 for at sætte administrationen istand til at imødekomme et af Christoffer Olsen Kvalevaag og Kr. Størkersen Veavaag til stortinget indgivet andragende om bidrag til forsøgsfiske efter sild med et af dem nyopfundet redskab, et slags „flydetrawl“; dette beløb kom imidlertid ikke til anvendelse i terminen 1900—1901, hvorfor det opførtes igjen for terminen 1901—1902 med udtrykkelig tilføielse, at bevilgningen tillodes anvendt til andre drivgarnsfiskeforsøg, hvis det skulde vise sig, at det omhandlede andragende fra de to nævnte mænd ikke egnede sig til understøttelse; dette viste sig da ogsaa at være tilfældet. Beløbet blev derfor anvendt til andre drivgarnsforsøg. Foruden dette beløb bevilgede stortinget for terminen 1901—1902 kr. 6 000.00, saaledes at man i det hele havde til disposition kr. 11 000.00.

Efter forudgaaet bekjendtgjørelse uddeltes dette beløb saaledes:

1. Karl Ellingsen, Kvitnæs og Jens Ellingsen, Sigerfjord
indtil ..... kr. 6 000.00
2. Lauritz S. Godø, Aalesund ..... „ 1 500.00
3. Sigfrid Hoel og Bastian Haabak, Hareide ..... „ 1 000.00

Transport kr. 8 500.00

	Transport kr.	8 500.00
4. S. P. Welle, Aalesund	„	1 000.00
5. Odin Figenschou, Helgø	„	500.00
		<hr/>
	kr.	10 000.00

Restbeløbet kr. 1 000.00 blev tilstaaet kaptein Severin Nielsen, Flekkefjord, men paa grund af uheld med det dampskib, som han skulde benytte, kom dette fiskeforsøg ikke til udførelse, hvorfor beløbet ved budgetterminens udløb er uanvendt.

De drivgarnsforsøg, der udførtes henover mod Shetlandsøerne, gav godt resultat, og vil der som følge af de ifjor udførte forsøg iaar blive udrustet flere fartøier til samme fiske.

Forsøgsfisket med hr. Ellingsens Mira omtales nærmere under større fiskeriforsøg.

Udførlig beretning om samtlige fiskeforsøg er indtaget under den videnskabelige afdelings beretning (se side 20).

Fiskeriraadet m. v.

Møde af fiskeriraadet afholdtes første gang i tiden 24de—29de juni 1901.

Herunder behandlede det af styrelsen fremlagte budgetforslag for terminen 1902—1903.

Af nye foranstaltninger, der var optaget paa dette budgetforslag, og som fiskeriraadet gav sin tilslutning, kan bl. a. nævnes forslag om navigationsundervisning for fiskere med ansættelse af en lærer i den anledning, ansættelse af en vandrelærer i baadbyggeri samt anskaffelse af eget opsynsdampskib og ansættelse af fast opsynschef for sildefiskerierne og Finmarksfisket.

De to førstnævnte foranstaltninger blev optaget i den kongelige proposition og bevilgning hertil er givet af storthinget, derimod blev forslaget om anskaffelse af opsynsdampskib og oprettelse af en fast opsynschefspost af hensyn til den nuværende finansielle stilling ikke optaget i den kongelige proposition.

I forbindelse med budgetforslaget fremlagde styrelsen til udtalelse af fiskeriraadet forslag om nedsættelse af en kommission til revision af vaarsildloven. Fiskeriraadet sluttede sig til styrelsens forslag; imidlertid fandt indredepartementet det nødvendigt, forinden videre foretoges, at indhente nærmere oplysninger fra forskellige lokale myndigheder og udsendte i den anledning et cirkulære til amtmændene i de interesserede distrikter. De indkomne udtalelser vil med styrelsens erklæring blive oversendt departementet.

Forslaget til reglement for fiskeriraadets forhandlinger er udarbejdet

af styrelsen og oversendt departementet. Forslaget er derefter under 3die mai d. a. godkjendt af departementet.

Forslag til ordning af spørgsmaalet om fremgangsmaaden ved valg af medlemmer af fiskeriraadet er under behandling i forbindelse med spørgsmaalet om omorganisation af fiskeriselskaber og foreninger.

Vragerloven.

I anledning af den nye vragerlovs ikrafttræden den 1ste januar 1903 har styrelsens formand afholdt møder i de særlig interesserede byer med flere af de i sildehandelen kyndige og interesserede mænd for at erholde udtalelser om forskellige spørgsmaal vedrørende instruks.

Forslag til instruks vil blive forelagt for fiskeriraadet ved mødet iaar.

Fiskeriinspektørerne.

Spørgsmaalet om en omorganisation af fiskeriinspektørstillingen har været under behandling i styrelsen i det forløbne aar. Et forslag til fremtidig ordning vil blive fremlagt samtidigt med budgetforslaget for 1903—1904. Ligeledes er forslag til forandret instrux indsendt til departementet.

Om de forskellige inspektørers specielle virksomhed henvises til den af hver inspektør afgivne beretning, der vil blive trykt i aarsberetningen vedkommende Norges fiskerier 1901.

Fra 1ste januar 1901 traadte den af styrelsen foreslaaede omregulering af grænserne mellem Finmarkens og Nordre distrikts fiskeriinspektorat ikraft. Ved denne omregulering henlagdes følgende herreder fra Nordre distrikt til Finmarken: Berg, Hillesø, Lenviken, Maalselven, Bardo, Malangen, Balsfjorden, Tromsøundet, Lyngen, Karlsø, Helgø, Skjervø, Nordreisen, Kvæningen.

Fiskeriagenterne.

I fiskeriagentstillingerne er der siden styrelsen traadte i virksomhed ikke indtraadt nogen forandring.

Beretninger fra fiskeriagenterne er indtaget i aarsberetning vedkommende Norges fiskerier.

Der blev under fiskeriraadets møde vakt motion om en reorganisation af disse poster samt en mulig ophævelse af en eller flere af agentposterne.

Styrelsen vil for kommende fiskeriraads møde fremlægge sin udredning af dette spørgsmaal.

Godsrute paa London.

Efter anmodning af indredepartementet har fiskeristyrelsen afgivet motiveret udtalelse angaaende oprettelse af en statsunderstøttet godsrute fra vestlandet til London, væsentlig beregnet paa eksport af ferske fiskevarer og landbrugsprodukter.

Styrelsen anbefalede oprettelsen af en saadan 8 daglig godsrute paa strækningen fra Trondhjem sydover anløbende byerne indtil Stavanger og derfra direkte til London.

Bekjendtgjørelse om anbud paa rutens overtagelse blev udfærdiget af poststyrelsen; noget antageligt anbud fremkom imidlertid ikke; ruten er derfor ikke kommet istand. Dr. Hjort var fraværende under denne sags behandling i styrelsen.

Udstillingen i St. Petersburg.

I februar og mars maaned 1902 afholdtes en international fiskeriudstilling i St. Petersburg i forbindelse med en fiskerikongres.

Efter fiskeristyrelsens forslag blev der af stortinget bevilget kr. 15 000.00 til Norges deltagelse i denne udstilling.

Som udstillingskomite beskikkedes fiskeristyrelsens medlemmer samt hr. kjøbmand H. E. Schjøtt, Bergen.

Som komiteens formand fungerede fiskeristyrelsens formand.

Som Norges kommissær ved udstillingen antoges Norges fiskeriagent Rusland hr. Harald Nielsen.

Til som delegerede for Norge at afgive møde ved den i forbindelse med udstillingen afholdte internationale fiskerikongres var opnævnt og afgav møde fiskeristyrelsens formand, direktør Westergaard og fiskeriagent Nielsen.

Udstillingen var for Norges vedkommende i alle dele vellykket.

Foruden de private udstillere, der mødte i meget stort antal, var der af styrelsen arrangeret en kollektivudstilling af fiskeriredskaber og produkter.

Til kollektivudstillingen var med stor imødekommenhed udlaant modelsamling og forskjellige redskaber m. v. fra Bergens fiskerimuseum og Norsk selskab til skibbrudnes redning. For denne imødekommenhed er styrelsen disse institutioner særlig tak skyldig.

Den norske afdeling var gjenstand for den mest smigrende omtale i pressen og blandt det besøgende publikum. At ogsaa juryen var af samme mening fremgaar tydeligt af den række æresdiplomer og medaljer, der tildeltes norske udstillere.

Udlaansvirksomheden af havfiskefondene i tiden fra 15de oktober 1900 til 31te mars 1902.

a. Det ældre havfiskefond.

Dette fond, hvoraf der ifølge reglerne tilstaaes laan kun til fiskere og sømænd, der selv deltager som interesserede i bedriften, har havt sterk søgning. Imidlertid har alle anbefalelsesværdige andragender om laan til dæksbaade, seilfartøier og motorfartøier kunnet indvilges væsentlig paa grund af, at næsten alle dampskibslaan har været henviste til det ved storthingsbeslutning af 30te mai 1900 dannede laanefond. Laanetrangen har været størst i Nordlands og Tromsø amter, hvor vedkommende kommuner i stor udstrækning har stillet sig som garantister for laan til anskaffelse af dæksbaade.

Man har i den senere tid i almindelighed stillet som betingelse for laan, at alle fiskefartøier, saavel dæksbaade som de større farkoster, indredes med særskilt isrum og fiskerum, der antages at have stor betydning for konservering af agnet og fangsten især under bankfisket om sommeren og hele aaret, naar fangsten er bestemt for ferskfiskhandelen.

Man henviser til nedenstaaende:

Fortegnelse

over de i henhold til fiskeristyrelsens anbefaling indvilgede laan af det ældre havfiskefond i tiden 15de oktober 1900—31te mars 1902.

Amt (by)	Antal laan	Deraf				Den stillede sikkerhed			Laane- summenes samlede beløb kr.
		Til dæksbaade	Til seilfartøier	Til dampskibe	Til motorfartøi	Pant i fartøi	Kommune- garanti	Selvskyldner- kaution	
Finmarken	1	1	—	—	—	—	1	—	1 200.00
Tromsø	14	11	1	—	2	3	11	—	38 100.00
Nordland	19	18	—	1	—	—	18	1	44 450.00
Romsdal	2	1	1	—	—	1	1	—	2 200.00
Bergen	1	—	—	—	1	1	—	—	2 500.00
Søndre Bergenhús .	3	—	2	—	1	3	—	—	15 500.00
Lister og Mandal .	1	—	—	—	1	1	—	—	7 500.00
Ialt	41	31	4	1	5	9	31	1	111 450.00

Naar søgningen om laan til dæksbaade og kuttere mod pant i fartøiet ikke har været større, saa maa dette vistnok for en væsentlig del tilskrives de i mange af kystegnene uheldige assuranceforholde for fiskefartøier.

Man har endel gjensidige assuranceforeninger med rimelige præmie-satser, og hvis assurance departementet har godkjendt, saaledes Jondals aassuranceforening i Søndre Bergenhus, Aalesund og Moldes gjensidige assuranceforening i Romsdals amt, i de nordlige distrikt „Samhold“, der dog ikke tegner mere end 2 000 kroner paa en kjøl, men disse foreninger tegner ikke assurance paa fartøier, der er hjemmehørende udenfor visse distrikter, og det er der vanskelighederne opstaar, der maa eierne ty til almindelige assuranceselskaber, og man har havt eksempel paa, at disse forlanger 9—10 % i præmie, der ogsaa har været betalt. Det har endog vist sig aldeles umulig for enhver betaling at faa tegnet assurance; laanene har her naturligvis maattet opsiges. Det har ogsaa hændt, at fiskerne har foretrukket at sælge sit fartøi og tilbagebetale laanet, fremfor at trækkes med saadanne uforholdsmæssige store udgifter.

I tiden fra 15de oktober 1900 er et af de til det offentlige pantsatte fartøier solgt ved tvangsauktion, og hvorved kr. 3 900 af laanet blev udækket. Dette uheldige resultat havde visnok sin væsentligste grund i, at fartøiet var særdeles daarlig vedligeholdt.

Nedenstaaende opgave over den pr. 31te mars 1902 udestaaende ikke forfaldne kapital af det ældre havfiskefonds midler har man modtaget fra finansdepartementet.

Af denne vil sees, at man endnu i nogen tid kan bevilge laan af dette fond, som ogsaa aaret igjennem erholder tilbagebetalt en større sum i afdrag.

Opgave

over den pr. 31te mars 1902 udestaaende ikke forfaldne kapital af havfiskefondets midler:

Kristiania	kr.	8 800.00
Jarlsberg og Laurviks amt	„	2 700.00
Bratsbergs	„	2 250.00
Stavanger	„	2 250.00
Lister og Mandal	„	7 818.00
Bergen	„	8 000.00
Søndre Bergenhus amt	„	14 116.67
Nordre —	„	40 100.00
	Transport kr.	86 034.67

		Transport	kr. 86 034.67
Romsdals amt. Herrederne	.....	kr.	44 751.83
Aalesund by	.....	„	52 304.29
Kristiansund by	.....	„	35 166.67
			„ 132 222.79
Søndre Trondhjems amt. Herrederne	.....	kr.	1 599.98
Trondhjem by	.....	„	8 750.00
			„ 10 349.98
Nordre Trondhjems amt.	.....	„	18 829 99
Nordlands „ Herrederne	.....	kr.	178 944.19
Bodø by	.....	„	4000.00
			„ 182 944.19
Tromsø amt.	.....	„	94 317.99
Finmarkens amt.	.....	kr.	18 015.54
Hammerfest by	.....	„	1 000.00
			„ 19 015.54
			<u>kr. 543 715.15</u>

b. Det nye havfiskefond.

Ved storthingsbeslutning af 30te mai 1900 blev der dannet et fond, stort kr. 500 000.00 til udlaan til anskaffelse og udrustning af fiskedampskibe. Her er ikke gjort den indskrænkning som ved det ældre fond, at det kun er forbeholdt fiskere og sømænd at erholde laan; alle og enhver har adgang til laan. Dette fond har fra første stund af haft en overmaade stor søgning. Fr. 31te mars d. a. var der indvilget ialt 22 laan til 24 dampskibe, og hvorved det hele fond paa ubetydelighed nær er disponeret. Af de indvilgede laan falder 2 paa Tromsø amt, 3 paa Nordland, 1 paa Nordre Trondhjem, 8 paa Aalesund og 1 paa det øvrige Romsdals amt, 2 laan til 3 dampskibe paa Nordre Bergenhus, 3 paa Bergen, 1 paa Søndre Bergenhus og 1 laan til 2 dampskibe paa Stavanger.

I styrelsens kontor ligger nu i paavente af, at fondet ved storthingsbevilgning skal blive forøget, fuldt færdige andragender om laan til 13 dampskibe til et samlet beløb af kr. 260 000.00 og efter de indløbne foreløbige meddelelser og den førte korrespondance at dømme, vil det ganske sikkert i den nærmeste fremtid indkomne andragender om laan til et beløb, der betydelig overstiger det sidstnævnte beløb.

Med hensyn til assurance er fiskedampskibene nogenlunde bra stillet. Man kan faa assurere i private selskaber til rimelige præmier og i 1901 oprettedes efter initiativ fra fiskeristyrelsens formand i Aalesund en gjensidig assuranceforening for fiskedampskibe, hjemmehørende i Nordre Bergenhus og Romsdals amter.

Forslag om forøgelse af laanefondene.

Til udtalelse af fiskeriraadet var ifjor af styrelsen] fremlagt forslag om forøgelse af det nye havfiskefond med kr. 500 000.00. En minoritet inden styrelsen (Dahl) foreslog en forøgelse af begge de to havfiskefond med 100 000.00 à 200 000.00 kroner til hver.

Fiskeriraadet anbefalede en forøgelse af fondene med kr. 500 000.00 fordelt mellem hvert fond efter styrelsens nærmere forslag.

Ved den endelige indsendelse til departementet foreslog styrelsen enstemmig dette beløb fordelt med kr. 300 000.00 til det nye fond og kr. 200 000.00 til det gamle fond.

For storthinget er fremsat kongelig proposition om en forøgelse af det nye fond med kr. 200 000.00, og næringskomiteens majoritet indstiller en forøgelse af kr. 300 000.00.

Underretningsvæsenet vedkommende fiskerierne.

Telegraferingen m. v.]

Før fiskeristyrelsens oprettelse erholdt man telegrammer om *udenlandske* fiskerier og markedsforholde for fiskevarer fra følgende:

1. Konsulen i Boston, om priser paa makrel og om det amerikanske makrelfiske.
2. Fiskeriagenten i England om markedsforholdene og priserne paa fersk sild og delvis paa andre fiskesorter, om det skotske og engelske sildefiske m. v.
3. Fiskeriagenten i Tyskland om markedsforholdene for fiskevarer, specielt for salt sild, fersk sild og fersk fisk, samt om det hollandske og tyske sildefiske.
4. Opsynschefen for vaarsildefisket om det svenske sildefiske i Bohuslehn, indtaget i telegrammerne om vaarsildefisket.

Siden fiskeristyrelsens oprettelse er dette udvidet mød:

5. Telegrammer fra fiskeriagenten i Rusland om priser paa sild og lagere deraf ved aarsskiftet, samt
6. Konsulen i Bilbao om import, salg og beholdning af klipfisk i Bilbao og Santander, samt derværende kurser paa Paris og London.

Samtlige telegrammer, undtagen de om det svenske sildefiske i Bohuslehn, der indtages i telegrammerne om vaarsildefisket, distribueres af fiskeristyrelsen som opslag til de steder, som antages interesserede i de varer, telegrammet gjælder og omsættes for no. 1 og 2's vedkommende fra en med afsenderne aftalt code. Telegrammerne sendes delvis ugentlig aaret rundt, delvis til nærmere bestemte tider, der passer for vedkommende vares sæson.

Indenlandske telegrammer om skreifiskeriernes gang og udbytte m. v. udsendtes til opslag paa de mest interesserede steder før fiskeristyrelsens oprettelse fra følgende:

1. Amtmanden i Finmarken.
2. Udvalgsformanden under Lofotfisket.
3. Byfogden i Kristianssund.
4. — - Molde.
5. — - Aalesund og
6. Opsynschefen for vaarsildfisket for det der stedfindende torskefiskes vedkommende.

Dette er efter fiskeristyrelsens oprettelse forøget med telegrammer fra:

7. Stiftamtmanden i Tromsø for Tromsø amt.
8. Amtmanden i Nordlands amt for distrikterne udenom Lofotens opsynsdistrikt.
9. Opsynsbetjenten i Vikten for derværende fiske.
10. Stiftamtmanden i Trondhjem for Søndre Trondhjems amt.

Herved er der nu istandbragt telegrafiske underretninger fra samtlige skreifiskeridistrikter, og fiskeristyrelsen har derfor — første gang for 5te april d. a. — kunnet udsende et ugentligt cirkulærtelegram, der angiver udbyttet for landets samtlige skreifiskerier underet. Desuden sammensættes ugentlige opgavetabeller over skreifiskets udbytte m. v. i de forskjellige distrikter sammenlignet med tidligere aars i den udstrækning, hvori opgaverne fra disse tillader det, og fordeles ugentlig i posten til uddeling paa de mest interesserede steder gennem lokale autoriteter og andre.

Den første af disse postsendelser kom dog først afsted efter budgetaarets slutning.

Med leilighedsvis rettelse af enkelte ufuldkommenheder ved afsendelsen vil man herefter ialfald hver mandag, maaske før, kunde udsende de ovenomtalte cirkulærtelegrammer og noget senere de specificerede opgavetabeller, hvilke tilsammen antagelig vil give en for de interesserede tilfredsstillende oversigt.

I enkelte distrikter er den lokale telegrafering mellem værene og andre vigtigere centra for rørelsen udvidet.

Cirkulærtelegrammerne for de forskjellige sildfiskerier udsendes omtrent som før, nemlig for fedsildfisket (og brislingfisket) fra amtmandene i Finmarken, Tromsø, Nordland, Søndre Trondhjem, Romsdal, Nordre Bergenhus, Søndre Bergenhus og Stavanger, fra fogderne i Namsos, Stenkjær og Levanger og fra inspektør Buvig for storsildfisket og af ham som opsynschef for vaarsildfisket for dette fiske. Man har dog optaget endel nye opslagssteder for telegrammerne angaaende fedsildfiske-

rierne og har taget opslagsstederne for telegrammerne angaaende vaarsild- og storsildfisket under revision, saa de er forandret mere overensstemmende med de indeværende aars behov, samt anordnet særskilte lokaltelegrammer under vaarsildfisket til de i dette nærmest interesserede distrikter.

I kommende budgetaar søger man at faa telegraferingen om fedsildfisket mere ensartet gennemført og fra samtlige fiskeridistrikter i haab om til kommende fiskesæson at kunne udsende ugentlige oversigtstelegrammer for hele landets fangst af fedsild i lighed med de, der nu sendes om skreifiskerierne. Forarbejder hertil er udført i sidste budgettermin og fortsættes.

Telegrammer om udbyttet af dorgefisket efter makrel i Nordsjøen udsendes nu fra fiskeristyrelsens kontor efter sammendrag af de fra de herfor engagerede tællingsmænds meddelelser.

Man har under overveielse og undersøgelse muligheden af at faa meddelelser fra vore øvrige kystfiskerier ind under en ordning, der kunde levere nogenlunde omfattende ugentlige underretninger, istedetfor at man nu for den allerstørste del af disse er henvist til de aarlige opgaver, der opsamles gennem lensmændene til den offentlige statistik. I den anledning har man konfereret med lensmænd og ordførere fra herrederne i begge de bergenske amter angaaende herredernes deling i passende tællingsdistrikter, med en tællingsmand i hvert, som ugentlig udfyldte og indsendte til fiskeristyrelsens videre bearbejdelse en dertil indrettet blanket. Man haaber at kunne fremlægge resultatet heraf i et forslag til kommende budget om forsøgsvis gennemførelse heraf for de to bergenske amter, efter at have konfereret med vedkommende amtmænd.

Saadanne undersøgelser vil anstilles ogsaa i de øvrige landsdele for muligt at kunne fremlægge en lignende plan for disse.

I kommende budgetaar vil man formentlig ogsaa kunne optage regelmæssige opgaver over de eksporterede fiskevarer.

Fiskeristatistiken.

Denne overtoges af fiskeristyrelsen for aaret 1900 paa grundlag [af de paa forhaand af det statistiske centralbureau udsendte schemaer, og heftet for 1900 er udkommet, i alle dele redigeret som de for de nærmest foregaaende aar udkomne hefter.

Schemaer for 1901 er udsendt og for en større del indkommet, og heftet for dette aar er under udarbejdelse.

Man har ingen forandringer planlagt for dette aar og finder, at maatte fastslaa som en hovedregel, hvorfra man kun yderst nødig vil

gjøre en undtagelse, at alle de hidtil førte tabeller fremdeles bliver ført i samme inddeling og med samme form for opgaverne som før.

Ved denne fremgangsmaade vil der altid blive anledning til den sammenligning aarene imellem, som ved tabellernes forandring vilde vanskeliggjøres eller umuliggjøres og som er en hovedhensigt ved al statistik.

Den udvidelse, som man paatænker i flere retninger, vil derfor komme at foregaa i særskilte nye tabeller.

Som saadanne paatænkes:

Tabel for tilvirkningen af dampmedicintran og for den lever, som er tilovers til andre transorter, og for fiskens tilvirkning til de forskellige varesorter.

Tabel for de i hvert herred eller by, fogderi, amt og i landet hjemmehørende fiskere, delt i 4 klasser dem, der har fiskeri som udelukkende næringsvei, som hovednæringsvei, som større binæring og som leilighedsfiskere.

Tabel for de i hvert herred (eller by) og fogderi, amt eller i hele landet værende fiskerbaade, med deling i klasser efter størrelse og rigning og med angivelse af, hvilket fiske de væsentlig benyttes til.

Særskilt tabel over udbyttet af havfiskerierne, knyttet til driftstederne.

Arbeidet hermed befinder sig endnu kun i overveielsernes og i forundersøgelsernes tidligere stadier, og da disse grene af statistiken tildels ikke kan skaffes uden gennem institutioner — som de under telegraferingen omtalte tællingsmænd —, der endnu ikke er organiserede, kan tiden, inden hvilken de kan optages i statistiken, ikke nærmere fastsættes. Det her anførte vil imidlertid give en oversigt over den retning, hvori man arbejder.

De af fiskeristyrelsen udgivne publikationer vedkommende Norges fiskerier.

„Aarsberetning vedkommende Norges fiskerier“ for 1900 udkom i 5 hefter, hvoraf 1ste hefte indeholder opsynschef Buvigs beretninger om høst- og vaarsildfisket samt torskefisket i vaarsilddistriktet. 2det hefte udvalgsformandens beretning om Lofotfisket, 3die hefte [en beretning fra Knut Dahl om endel fiskeriundersøgelser i Trondhjemsfjorden, 4de hefte beretning om „Michael Sars“s første togt i Nordhavet og 5te hefte fiskeriinspektørernes aarsberetninger, forskjellige beretninger om skreifiskerierne, beretninger fra fiskeriagenten i Hull m. v.

Aarsberetningen for 1900 blev endel større, end hvad det tidligere har været tilfælde, idet man fandt det af interesse at lade de i 3die og 4de hefte trykte beretninger indtage i aarsberetningen vedkommende Norges fiskerier.

Af aarsberetningen for 1901 er 1ste og 2det hefte udkommet, indeholdende opsynschef Buvig og udvalgsformand Rich. Hansens beretninger i lighed med de tilsvarende hefter for 1900.

Foruden de ovenfor nævnte publikationer har styrelsen udgivet i særtryk alle større indberetninger fra fiskeriagenterne i udlandet, og uddelt dem til interesserede.

Man har udarbejdet endel grafiske fremstillinger af skreifiskerierne og sildefiskerierne, omfattende mængder, værdi og priser saamange aar tilbage, som den offentlige statistik har opgaver skikkede til nogenlunde sikre sammenligninger, og disse vil blive indtagne i det 3die hefte for 1901, der indeholder bl. a. beretninger om skreifiskerierne udenom Lofotens opsynsdistrikt.

„Rørvær-Titranfondet“.

Ved kongelig resolution af 7de juli 1900 blev der truffet bestemmelse om fordeling af de i anledning af stormulykkerne høsten 1899 til omkomne fiskeres efterladte indkomne bidrag. Ifølge resolutionens post IX skal det efter fordelingen tiloversblevne beløb danne et fond, der indtil videre bliver at forvalte af fiskeristyrelsen. Bestemmelser om dette fonds anvendelse vil blive truffet ved ny kongelig resolution, men saadan vil ikke blive udfærdiget, før man har vished for, at beløbet ikke udkræves som reservefond til mulig yderligere understøttelse af de efterladte efter de ved ulykkerne ved Rørvær og Titran i 1899 omkomne fiskere.

Der er til styrelsen i tidens løb indkommet flere andragender om understøttelser af det under styrelsens forvaltning staaende fond; disse andragender har man imidlertid maattet afslaa, da der som nævnt ikke er truffet nogen bestemmelse om anvendelsen af nævnte fond.

Nedenstaaende opgave viser status pr. 1ste januar 1902 for den del af fondet, som henstaar under fiskeristyrelsens forvaltning.

1. Indestaaende i Bergens privatbank pr. 1ste juni 1901 (da fondet overleveredes til fiskeristyrelsens forvaltning)	kr. 55 408.34
2. Indestaaende i Bergens kreditbank pr. 1ste juni 1901 „	42 616.22
3. Indsat i Bergens kreditbank 7de juni 1901	„ 1 351.35
	kr. 99 375.91

Indtægt i aaret 1901:

1. Renter for 1901 i Bergens privatbank . .	kr. 2 595.71
2. — „ — i Bergens kreditbank . „	2 280.08
	„ 4 875.79

Fondet udgjør pr. 1ste januar 1902 . . . . . kr. 104 251.70

hvoraf indestaaende i

1. Bergens privatbank	kr. 58 004.05
2. Bergens kreditbank	„ 46 247.65
	<u>tilsammen kr. 104 251.70</u>

Styrelsens har havt under overveielse spørgsmaalet om dette fonds fremtidige anvendelse og herunder ogsaa overveiet muligheden af at foreslaa dannet et det hele land omfattende understøttelsesfond; hertil vil man senere komme tilbage.

B. Styrelsens videnskabelige afdeling.

Siden statens fiskeridampskib „Michael Sars“ sommeren 1900 begyndte sit arbejde, er fiskeriundersøgelserne kommet ind i et nyt spor. Ved de mange fordele, som et vel udrustet dampskib byder, har det i disse par aar været muligt at anvende mange forbedrede metoder i undersøgelserne, og arbeidet, der har kunnet drives med mere system og med større energi, har ikke længere været lokalt begrænset til kysten og farvandene nærmest udenfor, men hele Nordhavet og store dele af Ishavet har kunnet tages med. Siden høsten 1900 har laboratoriet i Bergen for fiskeristyrelsens praktisk-videnskabelige afdeling været i virksomhed, og derved har talrige undersøgelser tilsjøs kunnet faa en meget bedre og fyldigere bearbejdelse end det tidligere var muligt med den lille arbejdshjælp og de temmelig enkle forhold i det laboratorium, som universitetet udlaante til undersøgelserne. Af den største betydning er det desuden, at ved fiskeristyrelsens oprettelse er det første skridt gjort til, at undersøgelsesarbejdet vedrørende saltvandsfiskerierne, som udføres for statens midler, kan samles under ledelse af én eneste sagkyndig institution. Derved er der vundet en enhed i arbeidet og et fællesskab i udbyttet, som tidligere meget vanskelig kunde naaes. Foruden af „Michael Sars“ og laboratoriet i Bergen har saadant fiskeriarbejde for statens midler været udført ved de biologiske stationer i Drøbak, Bergen og Trondhjem, af forsøgsstationen i Bergen og læreanstalten i Bodø, ligesom desuden de til fiskeforsøg og til navigationsundervisning for fiskere bevilgede midler har været underlagt fiskeristyrelsens videnskabelige afdeling.

I det følgende skal der kun gives en ganske kort beretning om de arbejder, som er udført og de hovedresultater, som er vundet og som

det for øieblikket er muligt at overskue klart. Vort kjendskab til Nordhavet og dets dyreliv er ved de par aars undersøgelser sterkt øget; meget nyt er fundet, og mange tidligere anskuelser er dels blit styrket, dels modbevist. Men for nærmere oplysninger maa henvises til den litteratur, der omhandler undersøgelserne, som allerede er udkommet eller i en nær fremtid vil udkomme, og hvorover der findes en fortegnelse i slutningen af denne beretning.

I. Almindelig havforskning.

(Hydrografi, plankton, bundfauna).

Ved de *hydrografiske* undersøgelser har det været muligt med en tidligere ikke naaet grad af nøiagtighed at kartlægge havet til forskjellige tider. Foruden fra „Michael Sars“ har et rigt materiale hertil været samlet af chefsskibet „Heimdal“, som ved marinestyrelsens imødekommenhed har deltaget i disse undersøgelser paa ishavstogterne i mai, og fra en række private fangstfartøier, som har krydset over Nordhavet paa mange forskjellige steder i vaar- og sommermaanederne.

Som bekendt kan vandmasserne i Nordhavet deles i 3 slags, nemlig:

1. „Golfstrømmen“s vandmasse.
2. Ishavsvand.
3. Kystvand.

Disse tre forskellige slags vandmasser, som adskilles ved sin temperatur og saltholdighed, har vi undersøgt til forskjellige aarstider og bestemt deres udbredelse baade i dybden og langs med overfladen. De vigtigste resultater kan sammenstilles saaledes:

1. „*Golfstrømmen*“ har en dybde af 4—500 m. Den er hele aaret fundet at bevæge sig omtrent i samme retning parallelt med de norske kystbanker til Finmarken, hvor den deler sig i to arme. Temperatur og saltholdighed aftager, eftersom strømmen bevæger sig nordover. Om sommeren er vandet i overfladen varmere end i dybet; om vinteren derimod er temperaturen næsten ensartet fra overfladen til 150 meters dybde. Naar det afkjøles langs med overfladen, synker det nemlig, og nye, varme vandmasser stiger op. Paa den maade kommer store dele af Golfstrømmens vandmasser til at afgive varme til luften.

2. *Ishavsvandet* findes lige op til overfladen vestenfor og nordenfor „Golfstrømmen“ og under den i store dybder. Det gaar paa flere steder i strøm; vigtigst for os er den østislandske polarstrøm, som bevæger sig mod sydost mellen Island og Jan-Mayen og støder paa „Golfstrømmen“ nord af Færøerne. Denne strøm er særlig mægtig om vinteren og trykker

da den varme nordovergaaende strøm noget sammen og presser den nærmere ind mod Norges kyst.

Vinteren og vaaren 1902 gjordes ganske merkelige opdagelser over forholdet mellem disse to strømme. Den kolde „østislandske polarstrøm“ skjød ind under „Golfstrømmen“ og fulgte de 2 dybe render, som findes i havbunden: én sydover til mellem Færøerne og Shetland og en mindre østover langs Norges sydkyst. I den første af disse render blev vandet presset, saa det tvang sig nedenifra og op i „Golfstrømmen“ og formelig spaltede denne i 2 dele, en østlig og en vestlig. Denne spaltning kunde saagar merkes helt op i overfladen, og den kunde forfølges langs hele Norges kyst. Den anden del af polarstrømmen lod til at trænge gennem „den norske rende“ ind i Nordsjøen og Skagerak. Dette polarstrømmens forhold til „Golfstrømmen“ vil blive nærmere undersøgt iaar. Paa de store dyb i Nordhavet under disse forskellige strømme har vi fundet vældige masser af vand med en eiendommelig ensartethed i temperatur ($-1,1^{\circ}$ C) og saltmængde. Dette vand, som er af stor betydning for forstaaelsen af de hydrografiske forhold i Nordhavet, har professor Nansen, der deltog i „Michael Sars“s sommertogt 1900, ofret en omhyggelig undersøgelse ved hjælp af nye udmerkede instrumenter.

3. *Kystvandet* er om sommeren varmere, om vinteren koldere end atlantehavsvandet og altid lettere end dette og mindre salt. Om sommeren er forskjellen i specifik vægt saa stor, at kystvandet flyder langt ud over havet og tager med sig organismer fra kysterne.

For at komme til større klarhed over de mange overordentlig vanskelige spørgsmaal om strømforholdene maa der gjøres specielle metodiske studier og undersøgelser. For at lære nogle nye teorier for beregning af havstrømme at kjende har hydrograf B. Helland-Hansen opholdt sig nogen tid hos professor Bjerknes i Stockholm; resultaterne af disse studier blir snart fremlagte i et arbeide om saadanne beregninger.

Planktonundersøgelser her været udført sammen med de hydrografiske undersøgelser ombord paa „Michael Sars“ og „Heimdal“. Det har været undersøgelsesernes maal at faa vide, hvilke af de droyende organismer hører hjemme i Nordhavet, og hvilke kun er ført ind med havstrømmen fra syd eller nord.

Det er ogsaa lykkedes at skaffe et grundlag tilveie, saa at det er muligt ved bestemmelsen af disse organismer at afgjøre vandlagenes oprindelse. Derved har man erholdt et hjælpemiddel, som er uafhængigt af de hydrografiske observationer.

Desuden har man undersøgt *rigdommen* paa plankton under forskellige livsbetingelser. Her skal kun fremhæves, at planktonmængden i de øverste lag som regel er størst om sommeren og høsten, medens

hele Nordhavet er yderst fattig paa organismer fra november til februar. Lige ved land findes dog den allerstørste rigdom i mars—april, netop paa den tid, da fiskene gyder sin rogn paa kystbankerne. I dybet findes ingen saadanne aarlige vekslinger; planktonet bestaar der mest af lidt større organismer, især krebsdyr. Lovene for havstrømmenes indflydelse paa havets rigdom er dog endnu lidet kjendte.

Kjendskabet til den *dyreverden*, som lever ved bunden af Nordhavet, er ved de to aars undersøgelser blit meget udvidet. Ved de mange trawltræk lige ned til over 2000 meters dyb fra de forskellige dele af havet mellem Skagerak, Island, Spitsbergen og Murmanskysten er der samlet en mængde dyr, hvis udbredelse man har lært at kjende, og hvis udvikling det har været muligt at studere for mange hidtil lidet kjendte arters vedkommende. Hr. professor R. Collett og hr. dr. Appelløf (Bergens museum) har paataget sig at ordne det hele materiale og vil redigere bearbejdelsen; den er nu i fuld gang.

II. Almindelige studier over fiskenes liv og vandringer.

Torsken. Under „Michael Sars“s to togter er torskens hele livshistorie studeret i det nordligste Norge, saaledes at dens forplantningssteder og vandringer nu maa siges at være i de store træk vel kjendte. Gydningen foregaar kun paa kystbankerne og i fjordene. Eggene findes i gydetiden udbredt hovedsagelig over de banker, hvor gydningen foregaar. Saasnt man fjerner sig fra disse, blir egmængderne mindre. I studiet af eggenes antal har man saaledes et udmerket middel til at bedømme en fiskebankes rigdom paa skrei. Udover vaaren og forsommeren fjernes imidlertid disse eg fra fjordene og bankerne af strømmen, saaledes at skreiens unger i denne tid findes spredt over hele Nordhavet saa langt som man finder vand fra kysterne, halvveis over mod Jan-Mayen og nordover til Bjørnøen og Spitsbergen. Paa Finmarkens banker findes øiensynlig hovedtilholdsstedet for den opvoksende skreimængde, ligesom ogsaa den voksne skrei dels søger tilbage hid efter endt gydning, dels stryger ud over det aabne Nordhav, hvor den dog kun er fundet spredt (erfaringer, som bekræfter og udvider nordhavsekspeditionens resultater).

Sildens liv og vandringer er det endnu ikke lykkedes os at faa skaffet saa megen klarhed over. Vore undersøgelser og fiskernes erfaringer har bragt eiendommelige fænomener m. h. t. sildens forekomst for dagen. Silden gyder, som bekjendt, ligesom torsken nær land, men den lægger sine eg paa bunden. Alligevel har vi fundet sild gjentagende gange midt ude paa det aabne hav temmelig nær oppe under overfladen, hvor der er et par tusen meter til bunden (hvilket var forudsagt af professor G. O. Sars). Enkelte steder — f. eks. paa bottlenosefeltet nord af

Færøerne — kan silden om sommeren forekomme i temmelig store mængder samlet. I slutningen af juli 1900 fik vi derude i én garnsætning et par maal fin sild; herr H. W. Fries fra Aalesund har ogsaa gjort forsøg der med godt udbytte. Men ialmindelighed gaar silden enkeltvis og spredt i havet. Det ser ud, som den til tider af aaret — om høsten — søger dybt ned for at finde føde, og altsaa ikke alene foretar store horisontale vandringer, med ogsaa hæver og sænker sig vertikalt. Da den imidlertid ved raske bevægelser undgaar redskaberne, er det ofte ikke muligt at konstatere dens forekomst eller forfølge den ude paa aabent hav.

Her skal ogsaa nævnes lidt om ueren. Ueren eller rødfisken har altid hidtil havt ord for at opholde sig „paa bunden“. Alene prof. Nansen har efter sine erfaringer fra Ishavet antaget, at den levede midt i vandlagene. Vi har fundet den i mængde mange steder i Nordhavet i en 2—300 meters dybde under overfladen, hvor dybden til bunden var mange gange saa stor. Den lever aaret rundt midt ude i havene, aldeles uafhængig af bunden, og foretar sandsynligvis ikke saa store regelmæssige vandringer som torsken.

Laksens og ørretens udbredelse, vandringer og indbyrdes forhold har været gjenstand for flere aars undersøgelser. I 1898 bevilgedes der paa ferskvandsfiskeriernes budget midler til undersøgelser over lakseyngelens vandringer. Disse undersøgelser har været udført af kand. Knut Dahl først som stipendiat ved videnskabernes selskab i Trondhjem, i de sidste to aar som bestyrer af den biologiske station i Trondhjem med et mindre bidrag fra ferskvandsfiskeriernes budget. Resultatet af undersøgelserne, der nu er afsluttede, er offentliggjorte i en afhandling betitlet „Ørret og unglaks samt lovgivningens forhold til dem.“ Hovedresultatet bestaar deri, at laksen allerede som meget liden (ca. 13 cm. lang) forlader ikke alene vore elve, men ogsaa de af vore farvande, hvor laks fiskes, og ikke vender tilbage, før den er henimod 50 cm. lang (som „svellung“ eller „læksing“). Dels ved opdrætningsforsøg, dels ved undersøgelser i det aabne hav har det lykkedes at bevise, at laksen i disse mellemliggende størrelser tidligere ikke har været nøiagtig kjendt og beskrevet, og at dette forhold har medført, at en del af „sjørreten“ ansaaes som unge laks, der maatte søges strengt beskyttede ved lovgivningen. Vor tidligere lovgivning paa dette omraade har derfor været digteret af denne opfatning og en flerhed af dens bestemmelser angaaende maskevidde, udkastelsespligt, mindstestørrelse har havt til hensigt at beskytte den „lakseyngel“, der forventes at indeholdes i begrebet sjørørret. Mange af disse bestemmelser har paalagt bedriften adskillige ulemper, idet de ikke alene har hindret fangst af vore fjordes rigdom paa sjørørret, men ogsaa har udelukket, at de samme redskaber kunde benyttes til fangst af anden fisk end laks. Ved hr. Dahls ovennævnte

resultater er der imidlertid tilveiebragt et sikkert grundlag af nye kundskaber, der vil maatte lægges til grund for de paagaende overveielser over vor lakselovgivning. Hr. Dahl har i sit arbeide udførlig redegjort for, i hvilke henseender hans resultater vil maatte medføre forandringer i synspunkter, der ligger til grund for en flerhed af lovgivningens bestemmelser vedrørende forholdet til ørret og unglaks, og ligeledes udførlig vist, hvorledes en omlægning af lovens bestemmelser, særlig maskeviddebestemmelserne, kan foretages uden skade for laksefiskerierne og indbringe et større udbytte af fiskerierne efter sjørret og anden fisk.

Den store dybvandsræke (*Pandalus borealis*) dens vekst og biologi forøvrigt har været studeret af kand. Alf Wollebæk, hvem det har lykkedes at bringe paa det rene rækernes vekst, skalskiftning, yngleforhold og betydning som næring for forskellige fiskesorter. Fiskeriet efter dybvandsrækerne, der begyndte høsten 1898, har stadig øget. Dets afkastning beløber sig nu til ca. 200 000 kr. aarlig, og det er af stor betydning nærmere at søge belyst disse dyrs liv, forekomst og naturlige økonomi i forhold til fiskerierne.

Undersøgelser har været udført i 1901 og vil fremdeles blive fortsat af hr. Wollebæk, der formentlig vil kunne bringe dem til afslutning i indeværende aar.

III. Fiskeforsøg og studier af fiskerierne.

I 1901 har der været gjort omfattende undersøgelser over fiskerierne i det nordligste Norge; „Michael Sars“ har i tidsrummet mars— juli gjort en mængde forsøg rundt omkring i farvandene fra Finmarken og Murmanskysten og nordover lige til Spitsbergen. Nogle af de vigtigste resultater fra disse togter er omtalt i foregaaende afsnit; med hensyn til det aktuelle spørgsmaal om loddefiskets forhold til hvalfangster — et spørgsmaal, som efter indredepartementets ordre har været gjenstand for omfattende undersøgelser — maa der her helt og holdent henvises til dr. Hjorts beretning „Fiskeri og hvalfangst i det nordlige Norge“.

Foruden de stadige fiskeforsøg, som indeholdes i de undersøgelser, som „Michael Sars“ overalt har anstillet til belysning af fiskenes liv og vandringer, har der med særskilt bidrag været udført følgende fiskeforsøg:

I. Forsøgsfiske efter sild

har været udført foruden paa forskjellige steder under „Michael Sars“s togter ogsaa med særskilt bevilgning.

a. I Skagerak gjordes der høsten 1900 paa opfordring af lokale interesserede med særskilt bidrag endel drivgarnsforsøg med „Michael

Sars“. Fra 30te oktober til og med 7de november gjordes 6 forsøg paa forskjellige steder i Skagerak paa strækningen Færder—Kristianssand—Skagen. Under disse forsøg kunde kun konstateres en spredt forekomst af smaafaldende storsild over hele Skagerak blandet med hvidting, hestemakrel, smaamakrel og „haamær“. Den største fangst af sild, der beholdtes, var 215 stkr., altsaa henved $\frac{1}{2}$ maal; ellers var fangsten ialmindelighed kun nogle faa sild paa hvert garn.

b. Paa det „nordlige bottlenosefelt“ gjorde i sommeren 1901 kapt. Iversen med slup „Mira“ af Tromsø med særskilt bevilgning en mængde drivgarnsforsøg efter sild. Der blev konstateret en spredt forekomst af sild rundt omkring paa dette felt i det nordlige Nordhav. Der kunde være 4—5 sild i en sætning.

2. Forsøgsfiske efter skrei.

a. Fiskeforsøg med s/s „Alken“ efter skrei paa bankerne fra Andenæs til Røst.

Under 3die november 1901 indbød fiskeristyrelsen til anbud paa fiskeforsøg i skreitiden paa ovennævnte strækning. Efter at de fornødne midler af Storthinget var bevilget, blev s/s „Alken“ af Melbo antaget til at udføre forsøgene. Som den videnskabelige afdelings observatør medfulgte hr. Joh. Reinholdtsen. Overensstemmende med de fra observatøren indsendte foreløbige opgaver har forsøget faldt saaledes ud:

I tiden 1ste—14de februar gjordes udfor Langenæs henholdsvis 12—13 $\frac{1}{2}$ —14 $\frac{1}{2}$ kvartmil omkring Langenæs fyr 4 smaa forsøg. Til sammen blev der trukket 3 200 angler line med en fangst af 1 000 skrei. Storm, snekave og strøm hindrede i høi grad bedriften og foraarsagede tildels betydelige redskabstab i denne tid. Den sidste halvdel af februar gav heller ikke bedre resultater, idet veiret var haardt, og ingen tyngde af fisk kunde merkes. I tiden fra $\frac{30}{1}$ til og med $\frac{2}{3}$ blev der trukket ialt 78 600 angler line med en fangst af kun 1 400 skrei, 2 200 brosme og hyse, ca. 200 kg. kveite og 6 stkr. „haabrand“. Linetabet udgjorde 20 400 angler. Fra 5te mars toges station i Stene, Bø. Fra denne station fiskedes mest ud for Stenefjorden og Skolmen indtil den 21de mars, uden at fangsten nogensinde blev nævneværdig. Det eneste sted, hvor der fandtes lidt fisk, var klods i land, hvor garnbaadene saaledes under Hovden kunde faa op til 300 paa en lænke. Længere udover aftog fisken meget hurtig, idet linebaade 5 kvartmil af kun fik ca. 40 skrei paa 2 500 angler og „Alken“ 16 kvartmil ud i samme retning fik paa 11 400 angler, agnet med sild og saltede sprutbællinger 40 torsk, 250 brosmes og ca. 100 kg. kveite.

Forsøg tværs af Skolmenæs 5 kvm. af paa 50—60 favne gav f. eks. kun 118 skrei og 150 brosmer paa 12 000 angler line. De forsøg, der gjordes dels under stormende veir og andre hindringer, godtgjorde fuldstændig, at Lofotens yderside var yderst fattig paa skrei, ligesom heller ingen betydelig egmængde kunde konstateres i sjøens overflade paa de undersøgte lokaliteter.

Fra begyndelsen af april toges station ved Røst, hvor der den 2den paa 12 000 og 3die paa 11 000 angler blev fisket henholdsvis 500 og 1 200 skrei 3 kvm. søndenfor Skomvær.

Indtil den $\frac{2}{5}$, da forsøget afsluttedes, bibeholdtes denne station, og fangsten faldt tildels meget heldig. Der fiskedes den hele tid hovedsagelig paa grundt vand ca. 3—5 kvartmil af Skomvær. Paa 16 fangstdage var der saaledes indtil $\frac{24}{4}$ fisket paa tilsammen 239 000 angler line 34 719 skrei og 4 650 brosme og hyse. Den $\frac{27}{4}$ meldtes, at der var fisket yderligere 10 200 skrei. Den 28de og 29de april fiskedes endnu henholdsvis 2 870 og 1 200 skrei og meldtes om godt fiske vest og nord af Røst.

Yderligere telegraferer observatøren efter forsøgenes afslutning, at „Alken“ ialt paa 22 fangstdage for Skomvær 3—7 kvartmil af land fik 50 650 skrei, samt at fisket endnu et godt stykke ind i mai fortsattes.

b. Fiskeforsøg med „Havellen“ efter skrei paa strækningen Sørøen, Loppen, Malangen.

Vaaren 1901, da torskens gydning og eggens udbredelse studeredes med „Michael Sars“, undersøgte man ogsaa den kystbanke, der strækker sig paa den ydre side af Senjen og Kvaløen og med større eller mindre afbrydelser fortsættes helt op forbi Sørøen og gaar over i Finmarkens grunde hav.

Det fandtes herunder, at torskens eg forekom i store masser over den sydlige del af denne banke, saaledes over Svendsgrunden, hvor det rige fiske ogsaa noksom udviste den gydende skreis rige forekomst. Langs hele denne banke, men særlig over de grundere partier, forekom der betydelige mængder af torskeeg i sjøens overflade. Denne rigelige forekomst kunde konstateres helt til udfor Sørøens yderside. Talrigst viste sig dog eggene at være paa den saakaldte Malangsbanke, særlig nordenfor Vengsødybet, hvor et 5 minutters træk med eggehoven kunde give op til over 8 000 eg. Forsøg med liner og juks tydede ogsaa paa, at der her stod betydelige skreitygder. Ved konference med de fiskere og redere, der driver fisket paa Svendsgrunden, bragtes det ogsaa paa det rene, at det blandt disse var en almindelig antagelse, at der over denne banke stod skrei i lighed med, hvad der finder sted paa Svendsgrunden; men at den store risiko, der er forbunden med at forsøge nye og ukjendte felter

havde hindret alle forsøg paa at konstatere, hvorvidt skreien her forekom i lønnende mængder.

Paa afdelingens foranledning enedes fiskeristyrelsen om under budgetbehandlingen for 1902—1903 at foreslaa, at de til bestridelse af et rationelt fiskeforsøg paa strækningen Sørøen—Malangen med en moderne fiskedamper nødvendige midler eventuelt kunde udredes af „Michal Sars“s driftsbudget. Efter tilbud blev s/s „Havellen“ af Abelvær antaget til forsøgenes udførelse og „Michael Sars“s kaptein Thor Iversen medfulgte som afdelingens observatør og kontrollør.

Forsøgene begyndte den $21\frac{1}{2}$ 1902 med station i Bergsfjord.

I tiden fra $22\frac{1}{2}$ — $15\frac{1}{2}$ gjordes ialt 10 forsøg, hvorunder der sattes ialt 115 500 angler line og erholdtes ialt 6 137 skrei, 1 500 hyse og brosmes. Linetabet var 2 400 angler. Storm og snetykke hindrede i denne tid forsøgene i høi grad.

Saa meget fremgik dog af forsøgene, at der paa banken ved Loppen ikke var meget fisk. Paa banken ved Brevig, Sørøen, var derimod mere skrei.

Eksempelvis skal anføres nogle karakteristiske sætninger.

$22\frac{1}{2}$ 10 500 angler liner, 70—120 favne vand paa flakket NNO af Loppen. Fik kun 2 000 angler igjen, resten tabtes. Fangst 106 skrei, 70 brosmes, 30 hyser, 5 uer.

$25\frac{1}{2}$ 10 500 angler line sammesteds, gav 225 torsk, 360 brosmes, 20 hyser, 6 kveiter.

$28\frac{1}{2}$ 10 500 angler line paa Brevigsbanken, Sørøen n. br. $70^{\circ} 32'$, ø. l. $21^{\circ} 47'$, 50 favne vand gav 1 480 torsk, 150 brosmes, 20 hyser.

$31\frac{1}{2}$ 10 500 angler line sammesteds gav 209 skrei.

$11\frac{1}{2}$ 10 500 liner paa Brevigsbanken n. br. $70^{\circ} 31'$, ø. l. $21^{\circ} 45'$ gav en fangst af 927 torsk, 150 brosmes, 40 hyser, 10 kveiter. Linetab 2 400.

$13\frac{1}{2}$ 10 500 angler line paa Loppenbanken, n. br. $70^{\circ} 25'$, l. ø. $21^{\circ} 25'$, 40—60 favne gav en fangst af 170 torsk, 300 smaabrosmes, et par hyser, 1 kveite.

Fra den 21de februar toges station i Sommerø, og fra denne station blev alle forsøg paa Malangsgrunden udført. Allerede den første dag fik man paa 7 200 angler line 1 700 torsk foruden en del brosmes, hyse og stenbit. Linerne sattes paa n. br. $69^{\circ} 53'$, ø. l. $17^{\circ} 44'$, 40—45 favne vand, nordenfor Vengsødybet. En anden sætning sattes samme dag (3 600 angler) med en fangst efter kun $\frac{1}{4}$ times henstaaen af 600 torsk. Paa juks droges 100 torsk. Fra denne dag af faldt fiskeriet stadig heldig. Alt ialt faldt fiskeriet i den tid, observatøren var ombord, saaledes som nedenstaaende tabel udviser:

Havellens fangst paa Malangsgrunden

fra 22de febr. til 26de mars 1902.

Datum 1902	Antal liner	Fanget skrei	Anmerkninger
Febr. 22	18 200	2 400	Deraf paa juks 100
24	18 200	5 300	— — 200
25	17 800	5 800	— — 300
26	10 600	1 278	— — 28
27	17 800	4 750	— — 250
28	17 800	3 500	— — 200
Mars 3	11 200	3 000	— — 341
4	18 000	4 720	— — 220
5	18 000	2 951	— — 251
6	21 600	2 553	— — 53
7	8 600	2 590	— — 70
8	28 400	7 540	
11	18 000	3 170	— — 170
13	7 200	1 170	
15	32 400	7 170	— — 150
17	4 800	248	— — 240
18	10 800	710	
19	25 200	2 505	
20	14 400	2 510	
21	14 400	3 350	
22	32 400	3 500	— — 39
24	10 800	800	
25	7 200	1 340	
26	18 000	3 000	
Tils.paa 24 fangstdage	401 200	75 847	Deraf paa juks 2 612

Fiskens forekomst syntes at være begrænset til en bestemt lokalitet syd paa banken omkring den rende, som stikker sig nordover fra Vengsødybet og omtrent midt i banken. Et par dage tilbragtes saaledes med at forsøge rundt omkring paa hele banken med juks og liner, men intetsteds kunde man merke fisketyngde uden i den skjæve firkant, som ligger mellem følgende 4 punkter: n. br. $69^{\circ} 53\frac{1}{2}'$ l. ø. $17^{\circ} 53'$, n. br. $69^{\circ} 49\frac{1}{2}'$ l. ø. $17^{\circ} 42'$, n. br. $69^{\circ} 55\frac{3}{4}'$ l. ø. $17^{\circ} 35'$, n. br. $69^{\circ} 53'$ l. ø. $17^{\circ} 21'$.

Som eksempel paa dette forhold kan det forsøg tjene, som blev gjort den $17/3$. Man dampede da rundt omkring paa hele banken og forsøgte hvert 5te minut med juks. Paa bankens ydre del sattes ogsaa 4800 liner, paa hvilke der kun fangedes 8 skrei. Hele dagens fangst blev kun 240 skrei, foruden nogle faa andre fiske.

Havellens forsøg gav allerede iaar stødet til et stort fiskeri paa Malangsgrunden.

Allerede den 3die mars, da efterretningerne om „Havellen“s gode fangst i den første uge gennem telegrafan og gennem rygget blev bekjendt, indfandt damperne „Sigerfjord“ og „Rener“ sig paa feltet. Disse efterfulgtes snart af andre, saaledes at ved ugens udløb ialt 21 dampere fiskede paa feltet sammen med „Havellen“.

Efter de af kaptein Iversen indhentede opgaver hidsættes følgende tabellariske oversigt over den første ugefangst, som disse dampere gjorde paa Malangsgrunden. I en særskilt rubrik ved siden findes tilføiet de totalfangster, som disse dampere opgav os at have gjort tidligere paa Svendsgrunden.

Skibets navn	Hjemsted	Fangst paa Malangsgrunden	Tidligere totalfangst paa Svendsgrunden
„Otteren“	Harstad	5 500	29 000
„Vulkan“	—	10 000	18 000
„Skolpen“	Sigerfjord	22 000	36 000
„Rener“	—	22 000	36 000
„Sigerfjord“	—	19 000	9 000
„Braken“	Bø	14 000	17 000
„Olaf“	Tromsø	10 000	14 000
„Slogen“	Aalesund	5 000	9 000
„Skarven“	Tromsø	21 000	14 000
„Fiskeren“	Vesteraalen	9 000	20 000
„Greip“	Trondhjem	4 000	16 000
„Trio“	Strømsøen	8 000	10 000
„Falken“	Namdalen	5 000	3 000
„Rolf“	Harstad	4 500	intet
„Lurvik“	Chr.sund (N.)	5 000	—
„Koral“	Aalesund	8 600	400
„Uræd“	Chr.sund (N.)	5 000	2 000
„Hans Egede“	Harstad	2 500	5 000
„Reform“	Aalesund	?	?
„Forsøget“	Harstad	?	?
„Kvædfjord“	Kvædfjord	?	?
ialt 21 dampere		180 100 skrei	238 400 skrei

Af disse dampbaade brugte kun „Sigerfjord“ og „Rener“ Malangsgrunden hele ugen, resten fra 1—5 dage af ugen.

Ugen fra $10/3$ — $15/3$ var fangsten for 23 dampere, hvoraf 2 hvis fangst ikke kom til observatørens kundskab, 154 000 skrei. Ugefangsten for skøiter og baade beløb sig til ca. 30 000 skrei. Totalsummen for ugen bliver altsaa mer end 180 000 skrei.

Den derpaa følgende uge $17/3$ — $22/3$ var der 24 dampere tilstede. Deres fangst med undtagelse af 2 dampere, om hvem opgave ikke kunde erholdes, var 234 000 skrei, medens skøiter og baade opfiskede ca. 45 000 skrei.

Alt ialt altsaa for denne uge ca. 279 000 skrei.

Totalsummerne for Malangsgrunden indtil $22/3$ bliver saaledes:

Ugen	$\frac{3}{3}$ — $\frac{8}{3}$	1902	.....	180 000	skrei
„	$\frac{10}{3}$ — $\frac{15}{3}$	—	.....	180 000	„
„	$\frac{17}{3}$ — $\frac{22}{3}$	—	.....	279 000	„
				Summa	639 000 skrei

Kommer hertil „Havellen“s fangst indtil $\frac{26}{3}$ af 75 847 skrei, faar man altsaa et totalkvantum af over 700 000 skrei, som vi ved er opfisket.

Fisket fortsattes videre hele april maaned. I skrivelse af 15de mai meddeler hr. fiskeriinspektør Sørensen, at der paa Malangsgrunden i april maaned alene af 10 dampskibe blev fisket 523 500 skrei. I denne skrivelse heder det videre:

„Iaar var det jo væsentlig dampskibe, der drev fisket paa Malangsgrunden, og jeg antager, at man ikke regner disses fangst der for høj, naar man anslaar denne til $1\frac{1}{2}$ million.“ —

Havneforholdene og indseilingerne fra Malangsgrunden samt spørgsmaalene om eventuelt anlæg af fyrlygter og disses placering har været gjenstand for grundige undersøgelser fra kaptein Iversens side. I sin betænkning om disse forhold udtaler hr. Iversen:

„Kyststrækningen fra Malangen og nordover er, som man kan se ved at kaste et blik paa kartet, overstrøet med øer, holmer, skjær og baaer, der tildels ligger adskillig tilhavs; men dog er den del, der hovedsagelig vedkommer fiskerne ikke paa langt nær saa farlig, som den ser ud til og har ord for. Uden belysning og daarlig opmerket vil den i den mørke vintertid og i tykke være meget styg, derom er der ingen tvil, men ved opsætning af 3—4 lygter vil man kunne drive denne grund meget greit. Naar man først blir lidt vant og kjendt med kysten, synes man, alt er greit og klart, naar bare ikke tykken er for slem; men den er lei at have med at gjøre andre steder ogsaa.

Man har ogsaa gode og rummelige havne kun ca. 2 timers stiming fra fiskepladsen.

Følgende indseilingsleder fra havet bør efter min opfatning fortrinsvis belyses.

Først og fremst Hoja-leden, som et fiskerfyr, placeret paa Kjeholmen ved NO-pynten af Hoja, vil kunne belyse med en bred vinkel, der godt vil blive synlig ude paa fiskepladsen, hvilket vilde være af uhyre stor betydning for fiskerne.

Fra Kjeholmen kan man styre ret paa en ledlygte placeret paa Varstrandsnæset, og denne lygte vil kunne lede folk ind til Sandnæs, hen til Sommerø og ind til Sørfjord, dog blir lysvinkelen ned til sidstnævnte havn meget skarp.

Fra Sommerø, hvis nordre havn blev benyttet af os, fører en led ud mellem Hundungerne og Kvitholmerne. Denne led kan belyses

ved lygte placeret paa Saltholmen eller muligens Værholmen, der er høi og ligger ved nordpynten af Hillesø. I forbindelse med Hækkingens fyr, der absolut bør klippe kulørt over faldene paa nordsiden af Malangsdybet, vil man da kunne benytte denne led om natten, ikke bare dampere, men ogsaa garnbaade og skøiter med kjendte folk ombord.

Blandt de havne, der maa ansees som de heldigst beliggende for fiskebedriften, er Sandnæs ved Bogen. Hidind fører, som før nævnt, den greieste og mest hensigtsmæssige led. Havnen er rummelig og skal være tryk med lange rene strande. Fortøiningsringer maa her placeres for at nyttiggjøre pladsen mest muligt.

Den af os benyttede havn paa NO-siden af Sommerø viste sig at være en i alle henseender god og tryk havn og besad store fordele; men den er desværre ikke stor, kun plads for ca. et halvt snes fartøier, og dens strænder er saa udgrunde, at nogenslags bryggeanlæg her umuliggjøres. Ogsaa en liden havn paa sydsiden skal være god og brugelig, dog har denne ikke den førstnævntes gode adkomst.

Sørfjord er en arm af Katfjord og danner en stor, rummelig og tryk havn med gode tilkommelige strænder, dog maa man være opmærksom paa, at afstanden fra Sandnæs og hid er 20 minutters stiming, og at det kan hænde i meget strenge vintre, at isen vil volde endel bryderi.

Strømsnæsbotten er en meget rummelig og tryk havn, men adkomsten hertil er mindre bekvem, eftersom al landvind blæser meget stærkt ud Malangen og generer indseilingen i høi grad, saa at neppe nogen vil finde denne havn hensigtsmæssig ved vintertid.

I Østfjord er ogsaa havn, men ved brug af denne vil Malangens landvind ogsaa genere særdeles meget.

Jo mindre distance man har til fiskepladsen, og jo smulere sjø man har at dampe og seile i, jo bedre blir fisken som handelsvare ved fremkomsten til havn.

Pustevig paa Vengsøen er en rummelig, tryk havn, og en lygte kan meget godt placeres paa Vengsviksodden for at lede ind til nævnte havn og dertil sammen med de nu allerede opsatte lygter paa Rusholmen kunne være til retledning for krydsere i Vengsødybet og deromkring. Denne havn faar muligens en del betydning for skøiter, men neppe for dampere.

Ljørsø og Tromvig er nødhavne for sydlige og vestlige vinde.

Rusholmen er en ikke meget stor skøitehavn. Storviken paa NO-pynten af Sæsø vil muligens blive brugt for endel, dog tør jeg intet udtale om denne som havn, da meningerne er delte om dens godhed.

Auvær tør jeg ikke benævne som havn, endskjønt den iaar blev brugt som saadan af ikke saa faa juksebaade; men dette sted anser jeg for aldeles livsfarligt at benytte i vintertiden.

At dette sted kan blive en havn, tror jeg bestemt, men dertil vilde trænges mange penge, idet de fleste smaasund maatte gjenmures og en stump molo bygges ud ved sydvestløbet, hvor den egentlige indseiling maatte blive. Her var da plads for en lygte, der vilde belyse en noksaa bred vinkel i SV retning og kunde sees langt ud paa banken. Dette er kun muligheder jeg vil paapege, men en ting bør og maa gøres, nemlig snarest at opsætte fortøyningsringe og støtter, for at disse folk, som vover at ligge her i vintertiden under storm og uveir, dog kan faa noget at hænge sig fast i. Folk vil sikkerlig benytte havnen som den er, udelukkende af den grund, at den er saa enestaaende heldig beliggende, nemlig bare ca. 1 mil fra feltet.“

IV. Arbejder og undersøgelser vedkommende fiskerilovgivningen.

Samtlige de til administrationen indkomne andragender om love eller resolutioner tilsigtende indgreb eller lettelse i fiskeribedriften er oversendt afdelingen og af denne behandlede. Endel af disse sager har, forinden de tilfredsstillende kunde besvares, maattet gøres til gjenstand for udførligere undersøgelser.

Blandt disse sager kan fortrinsvis nævnes:

- Sag no. 1. Forslag fra Beitstadjordens fiskeriselskab om forbud mod eller indskrænkninger i den frie brug af strandnøter i Trondhjemsfjordens indre dele.
- „ „ 2. Angaaende indskrænkninger i brugen af redskaber til fangst af flyndre i Romsdals og Søndmørs fogderi.
- „ „ 3. Angaaende forslag fra fiskeriinspektør Johnsen om fredning af flyndre i gydetiden i Nordlands og Tromsø amter.
- „ „ 4. Angaaende forslag fra Trondhjems fiskeriselskab om forbud mod fangst af flyndre i en vis tid af aaret m. v. i Søndre og Nordre Trondhjems amter.
- „ „ 5. Angaaende beskyttelse af fiskeyngel gennem forbud mod salg af fisk under en vis størrelse m. v.
- „ „ 6. Angaaende andragende om forandring i lov om fiskerierne i Nordlands og Tromsø amter.

Samtlige disse sager er oversendt bestyreren af Trondhjems biologiske station, hr. Knut Dahl til undersøgelse.

Angaaende sag no. 1 har hr. Dahl i 1900 foretaget omfattende undersøgelser, hvis resultat er fremstillet i en beretning betitlet „Om fiskeriet med strandnot i Beitstadjorden“, Aarsberetning vedk. Norges fiskerier, hefte 3, 1900. Fiskeristyrelsen har sluttet sig til hr. Dahls resultater og hans paa disse baserede konklusion.

De øvrige sager, der vil kræve omfattende forarbejder, har været gjenstand for foreløbige undersøgelser af hr. Dahl, der til afdelingen har indsendt et motiveret forslag til disses videre behandling, et forslag, der nærmere vil drøftes under afdelingens budget for 1903—1904.

V. Undersøgelser vedrørende behandling af fiskeriprodukter.

For budgetaaret 1901—1902 blev der bevilget et beløb af 9 000 kroner til undersøgelser over klipfiskens mugsop. Endel forberedende arbejder er udført af en privat komite under ledelse af dr. Brunchorst, og resultaterne er meddelt i en afhandling af hr. Kr. Høye.¹⁾

Udførelsen af et større praktisk forsøg er af indredepartementet overdraget kandidat H. H. Gran, som under et udenlandsophold specielt har uddannet sig i bakteriologiske undersøgelsesmetoder. Forsøgene, som nu er i fuld gang, er anlagt efter en saadan plan, at det skulde kunne afgjøres, hvorvidt den almindelige mening blandt den praktiske bedrifts mænd holder stik, at fisken vil kunne gøres mindre modtagelig for soppen ved en omhyggeligere behandling.

Ved klipfiskeundersøgelserne assisterer dr. S. Schmidt-Nielsen, som med stipendier af fiskeribudgettet i udlandet har studeret fiskekonserveringsspørgsmaal fra fysiologisk-kemisk standpunkt. Under sit 17 mdrs. studieophold har han fuldført et arbejde om de kemiske forandringer, som foregaar i silden under dens spegning. Han antager, at disse forandringer skyldes visse enzymer, som findes i selve sildekjødets, medens bakterierne synes at være uden betydning for spegningsprocessen.

VI. Virksomheden ved forsøgsstationen i Bergen, de biologiske stationer i Trondhjem og Bergen samt fiskeriskolen i Bodø.

Bestyreren af forsøgsstationen i Bergen har indsendt en beretning. Efter at have omtalt grunden, hvorfor den til samme institution knyttede læreanstalt i sidste aar nedlagdes (mangel paa søgning) udtaler bestyreren:

„Af de ved forsøgsstationen udførte arbejder skal nævnes:”

1. Af nye tilvirkningsmetoder:
  - a. Fremstilling af sildeolje af fersk sild af saa god kvalitet, at den med held kan anvendes i hermetikindustrien f. eks. til nedlægning af røget brisling i olje, istedetfor den meget dyrere olivenolje.
  - b. Fremstilling af forskellige nye sorter hermetik, som benfri varm-

---

¹⁾ Kr. Høye: Undersøgelser over klipfiskesoppen Bergens mus. aarb. 1901.

røget sild, koldrøget kveite og makrel i olje, hermetik af skjæl m. m.

- c. Fremstilling af fiskepølser efter tysk maner.
  - d. At gjøre tranen *fuldstændig lugtfri* ved gjenneblæsning af vanddamp, fortrinsvis ved reduceret lufttryk, en methode, der, skjønt givende glimrende resultater; knapt har været forsøgt i praksis.
  - e. At eftertørre klipfisk uden kunstig varme.
  - f. Fremstilling af hel tørret fisk i løbet af 3—4 dage; fisken antager ingen tørfisksmag og beholder den friske fisks form, farve og smag næsten uforandret, samtidig med at den taber ca. 78 % i vægt. Til at gjøre større forsøg hermed har indeværende Storthing bevilget kr. 2 500.00.
  - g. At raffinere tran — ved hjælp af svovlsyre, kaustiske alkalier, blegejod etc.
  - h. Fremstilling af en bundsmurning for jernskibe efter „Holzapfels international composition“.
  - i. Ny barkningsmaade for garn.
2. Undersøgelser af fisk og fiskeriprodukter.
- a. Undersøgelser af forholdet mellem egenvægt og fedtgehalt i sild, bladsild, brisling og makrel; dette arbeide resulterede i konstruktion af enkle apparater, vægter, ved hjælp af hvilke hvemsomhelst i løbet af nogle minutter kan bestemme disse emners fedtgehalt. Enkelte store forbrugere har med stor fordel benyttet sildefedtvægten ved indkjøb og behandling af sild.
  - b. Undersøgelse af forholdet mellem egenvægt og gehalt af eggehvidestof i fedtfattige fiske (torsk, sei, lange og hyse); forholdet er lidet konstant, saa man kun tilnærmelsesvis kan drage en slutning fra egenvægten til fiskenes indhold af eggehvide.
  - c. Undersøgelse af tranernes nærmere bestanddele.
  - d. Udarbeidelse af en række metoder for analyser af traner: torskelevertranens lysbrydningsevne, enkel metode til bestemmelse af tranernes uforsæbelige bestanddele, kvantitativ bestemmelse af de sterkest umættede fedtsyrer i traner, bestemmelse af glycerinmængden i tran ved titrering af dannet natriumglycerat etc.
3. Udførelse af analyser og undersøgelser for private, samt besvarelse af fra samme rettede forespørgsler med hensyn til tilvirkning af fiskeriprodukter.“

Bestyreren af Trondhjems biologiske station har som tidligere nævnt for en stor del været optaget med undersøgelserne over lakseyngelens vandringer, samt med de tidligere nævnte undersøgelser

angaende lovgivningsarbejder. Han har desuden i nogen tid fungeret som fiskeriinspektør i søndre distrikt samt i 1901 forestaaet „Michael Sars“s arbejder i Nordland og Finmarken under dr. Hjorts fravær. I Trondhjemsfjorden har han ogsaa ifølge den udførlige aarsberetning, der er afdelingen tilstillet, udenfor de øvrige arbejder beskæftiget sig med undersøgelser over de lokale fiskerier og de naturforholde, der vedkommer den, samt med forskellige praktiske fiskeriforetagender i mindre maalestok. Han har saaledes udført flere heldige forsøg med „sildehæklen“, et redskab, der ellers kun anvendes paa sydkysten. I de indre dele af Trondhjemsfjorden er herved et begyndende fiskeri med dette redskab opkommet. Hans forsøg med forskellige torskeruser har ogsaa resulteret i, at disse redskaber begynder at anskaffes, ligesom fiskere ved stationen har modtaget undervisning i forfærdigelse af dem.

Bestyreren af Bergens biologiske station har ifølge den afdelingen tilstillede aarsberetning udført følgende undersøgelser:

Undersøgelser er gjort for at belyse sildens liv; saaledes er der søgt efter silderogn, og som resultat deraf kan siges, at den er fundet paa ca. 80 favne i vand af 4° C. i vaarsilddistriktet ud for Haugesund; endvidere er der foretaget planktonundersøgelser og eftersyn af silde-mavers indhold til oplysning om sildens næringsbetingelser; oplysninger om brislingfisket er samlet, og maalinger af stor- og vaarsild er udført, som tyder paa, at de gaar over i hinanden; endelig er vandets varmegrad og saltmængde undersøgt i forskellige fjorde. Alle disse undersøgelser fortsættes.

Eftersyn af forskellige madnyttige fiskes maveindhold foretages af og til. — Forsøg gjøres for at se om rødtorsk kan skifte farve og blive graatorsk. — Om taskekrabbens livsforhold søges oplysninger, og dens udvikling agtes fulgt paa stationen. — Under arbeide er endvidere en afhandling om Bergensfjorden, der hviler paa hydrografiske og faunistiske iagttagelser, samt paa observationer over planktonets vekslinger. — Endelig er en del zoologiske fund gjorte, som bidrager til at udvide kjendskabet til den geografiske fordeling af havfaunaen.

Fiskeriskolen i Bodø. Fra dennes bestyrer, hr. Backer, er der til afdelingen indkommen en udførlig beretning, hvoraf det fremgaar, at undervisningen fremdeles som hidtil er delt i „praktiske og teoretiske fag, saaledes at de første omfatter tiden fra 8-12 formiddag og længere om behøves, medens den teoretiske undervisning gives i eftermiddags timerne.“

Hr. Backer udtaler:

„Den praktiske undervisning har omfattet:

1. Behandling af næringsmidler, navnlig fisk, hermetisk henkogt, saltet, røget, marineret, iset og tørret. Ligesaa biprodukterne fra fiskerierne.

2. Blikarbeide og sløid.
3. Tegning, skrivning, regning og bogholderi.

De teoretiske fag er:

1. Naturfag: Kemi, fysik og zoologi.
2. Fiskerikundskab og redskabslære.
3. Indenlandske og udenlandske fiskerier, markeder, afsætningsforholde, transportmetoder, kunstig fiskeformerelse.

Over hvad der har været foretaget paa skolen, har samtlige elever maattet føre sin nøiagtige dagbog. I denne maatte ogsaa indføres en nøiagtig kritik over forsøg og eksperimenter.“

Bestyreren oplyser, at de forsøg, som han har gjort ved skolen med at bruge hidtil ubenyttede raastoffe til hermetik, har resulteret i, at disse raastoffe i stor skala er optaget til anvendelse ved enkelte hermetikfabriker. Som eksempel nævner han sei, der nu i ikke ringe udstrækning anvendes til fremstilling af seikager.

VII. Navigationsundervisning for fiskere.

For terminen 1902—1903 er hertil efter fiskeristyrelsens forslag bevilget 5 000 kr. til undervisning i Harstad og Aalesund. Man har som forberedelse til denne udarbejdet plan for undervisning samt plan for eksamen, hvilke er approberede af departementet og vil blive lagt til grund for den ansatte lærers virksomhed.

VIII. Norges deltagelse i internationale havundersøgelser.

For et par aar siden blev der fra forskjellige lande, deriblandt Norge, fremholdt ønskeligheden af et internationalt samarbeide til undersøgelse af de nordeuropæiske farvande af hensyn til fiskerierne og fiskerilovgivningen. Ved den 2den internationale konference for havforskning i Kristiania i mai 1901, hvor professor Nansen og dr. Hjort mødte som Norges repræsentanter, blev det besluttet, at der skulde oprettes et centralbureau i Kjøbenhavn og et centrallaboratorium i Kristiania, saafremt de dertil fornødne midler blev bevilgede af de interesserede stater. Det er meningen, at dette samarbeide skal begynde i indeværende aar. Efter en fælles plan skal der til bestemte tider af aaret gjøres undersøgelser over de hydrografiske forhold, over plankton og over fiskerierne ved fiskeforsøg. Norge har som bekjendt nu bevilget sin andel i udgifterne, og naar snart samtlige lande har fattet endelig beslutning, vil det centrale laboratorium for havforskning begynde sit arbeide i Kristiania under professor Nansens ledelse.

Litteratur.

Om fiskeriundersøgelser, der er udført gennem afdelingen for statens midler, foreligger følgende trykte meddelelser:

„Michael Sars“, første togt i Nordhavet aar 1900 under ledelse af dr. Hjort (foreløbig meddelelse), Aarsberetning vedk. Norges fiskerier 1900, 4de hefte.

I. Nogle hydrografiske hovedresultater af B. Helland-Hansen.

II. Nogle vigtigere planktonformers udbredelse i Nordhavet af H. H. Gran.

III. Fiskeforsøg af dr. Johan Hjort.

Fridtjof Nansen: Some oceanographical results of the expedition with the „Michael Sars“ in the summer of 1900. Preliminary report (Nyt magasin for Naturvidenskab b. 39 h. 2).

Johan Hjort: Havforskning og norske fiskerier. Norsk Fiskeritidende febr. 1902.

— Fiskeri og hvalfangst i det nordlige Norge. Aarsberetning vedk. Norges fiskerier 1902, 1ste hefte.

Knut Dahl: Om fiskeriet med strandnot i Beitstadfjorden, aarsberetning vedk. Norges fiskerier III 1900.

— Ørret og unglaks, samt lovgivningens forhold til dem (beretning om undersøgelser over lakseyngelens vandringer 1898—1902) Kristiania 1902 (trykt af landbrugsdepartementet).

— Hæklen og hæklefisket efter sild. Norsk Fiskeritidende mars 1902.

II. Aarsberetninger og regnskaber fra fiskeriselskaber og fiskeriforeninger for terminen 1901—1902.

I. Vadsø fisker- og arbejderforening.

Idet man herved tillader sig at fremsende nærværende redegjørelse for foreningens virksomhed i tidsrummet fra $4/_{11}$ 1900— $31/_{12}$ 1901, er det med følelsen af, at det kun er smaa resultater at paapege.

Foreningen har til formaal at virke for synkefri, kantrefri og hensigtsmæssige fiskerbaade, hvoraf vi her paa Vadsø tidligere har havt et eksemplar, som de fleste fiskere her omkring helt ud saa sig tjent med; foreningen har ogsaa til formaal at forbedre seifiskerierne med en ny paatænkt synkenot.

Paa den korte tid foreningen har virket, har den stadig vundet større og større sympathi, baade i byen ligesom ogsaa udover landsdistrikterne, hvilket for største delen fremgaar af, at foreningen har sat sig fore snarest muligt at faa tilveiebragt eller anskaffet synkefrie og kantrefrie fiskerbaade, samt faa forbedret seifiskerierne med den nye synkenot.

Naar der tages hensyn til de sidste ulykker, man har havt, baade paa Øst- og Vest-Finmarken, maa vel disse forekomme enhver at indeholde manende varsko til snarest mulig at optage arbeidet for størst mulig udbredelse af omhandlede fiskerbaade.

Betragter man fiskerierne, finder man ud, at man paa disse kanter gaar en ny seifiskeperiode imøde, hvorfor man absolut trænger til at faa tilveiebragt eller anskaffet saadanne fiskeredskaber, at man med hygge og glæde kan se tilbage paa sit stræv og arbeide.

Heroppe i Varangerfjorden staar vi fiskere noksaa langt tilbage i fiskeribedriften, hvilket er saa meget beklageligere, som vort distrikt, eller med andre ord: „Varangerfjorden“ er et af de for den nyere bedrift mest skikkede steder langs vor kyst.

I sammenhæng med ovenanførte meddelelser, skal man tillige gjøre

det ærede fiskeristyre bekendt med, at man har taget paa kjøb en huseiendom med kai og paastaaende pakthuse for en sum af kr. 4 000 af kjøbmand R. G. Esbensen hersteds; men gav man sig hermed lidt til og paa forskjellige møder drøftede, hvorledes dette foretagende bedst kunde ordnes, man ønskede nemlig saa nøie som muligt paa forhaand at have alt paa det rene, førend handelen fuldstændig afsluttedes. Eiendommen kjøbtes i den hensigt, at foreningen tiltrængte en saadan for sine baadbygningsarbeider og forøvrigt til forfremmelse af alle hensigtsmæssige gjøremaal og foretagender. Paa handelen forærede R. G. Esbensen foreningen materialer for en sum af kr. 500 til istandsættelse og reparation af eiendommen.

Et andragende ledsaget med brand- og værditakst paa eiendommen oversendtes hr. amtmanden med forsøg om, hvor højt laan man kunde erholde af skovfondets midler, og er svar paa samme indløbet om, at man kan opnaa paa eiendommens brandtakst kr. 1 660.

Som det af nærværende redegjørelse vil sees, staar foreningen i en noksaa trykkende gjæld; men da nu denne eiendom er anbefalet som særdeles hensigtsmæssig for foreningen, haaber vi at faa indvilget vort indsendte andragende om størst mulig statsbidrag af det ærede fiskeristyre, og tør vi tillige ogsaa nære det haab, at saapas statsbidrag bliver os tildelt, at foreningens formaal kan opnaaes.

Med hensyn til virket for forbedrelsen af synkefrie og kantrefrie fiskerbaade samt forbedrelsen af seifiskerierne, da agter man paa hensigtsmæssigste maade at samarbeide med andre selskaber eller foreninger paa redningslivets og næringslivets omraade i denne del af landet, og at arbeide for, at udbredelsen af omhandlede fiskerbaade kan komme til at omfatte strækningen fra Vadsø til Hammerfest.

Forbedring eller udvidelse af saadanne foretagender, som de her nævnte, er forbunden med et stort og møisommeligt arbeide, som man ikke kan afhjælpe med nutidens fiskebedrifter, da man neppe har mere end fra haand til mund.

Tør vi tilslut atter herigjennem tillade os at henlede det ærede fiskeristyres opmærksomhed paa denne sag, der efter vor formening fortjener den alvorligste overveielse; thi skal adgangen til statsbidrag afskjæres os ved en saadan bestemmelse og anvendelse af bidrag fra fiskeristyret, vil vist vor fiskebedrift faa et betænkeligt tilbageskud.

Haabende at alle tilbørlige hensyn vil blive tagen til vort foretagende, vil vi arbeide fremad med friskt mod i det kommende aar.

Man har af „Selskabet for de norske fiskeriers fremme“ modtaget en hel del fiskeritidender, for hvilke herigjennem frembæres vor forbindtligste tak.

Paa generalforsamlingen, som afholdtes 4de novbr. f. a., valgtes følgende til medlemmer af bestyrelsen:

1. Snedker Isak Niska, 2. fisker Oluf Tock, 3. fisker Peder Pedersen, 4. fisker Petter Hørmenen, 5. fisker Olaf Sundelin, 6. bogbinder Karl Hadaja og 7. smed Mathis Pedersen.

Til bestyrelsens formand valgtes Isak Niska og til viceformand Oluf Tock.

Foreningen tæller omkring 60 medlemmer.

Foreningens kassabeholdning udgjør for tiden kr. 131.05.

Vadsø, 7de januar 1902.

Ærbødigst

Isak Niska,
p. t. formand.

Oluf Tock,
p. t. viceformand.

Peder K. G. Pedersen,
kasserer.

II. Vardø fiskeriforening.

I styremøde den 11te mai 1902 besluttedes enstemmig at afgive følgende årsberetning for 1901—1902:

Vardø fiskeriforenings styre har i det forløbne aar afholdt 17 styremøder og behandlet 41 sager; af disse sager er endel bevilgninger, som vi ikke vil undlade at paapege.

Foreningen har ogsaa iaar afholdt et kursus navigationsskole for fiskere; for at gjøre skolen mere effektiv har styret i dette kursus forlænget tiden til 3 maaneder, da vi formener, at 2 maaneder er forlidet. Med hensyn til udgifterne ved skolens afholdelse henvises til regnskabet; desuden vedlægges afskrift af lærerens rapport.

Det er vor formening, at denne skole i særlig grad bør oparbeides, og har vi derfor i ansøgningen om statsbidrag for 1903—1904 ansøgt om bevilgning til skolen samt til anskaffelse af endel materiel.

I tidligere aar har styret averteret om bidrag til fiskere, som ønskede at deltage i fiskeribedrift udenfor Finmarken, dog uden at fiskerne har benyttet sig af tilbudet. Iaar har vi ikke averteret, men det er mange fiskere, som iaar, foranlediget ved tidligere averteringer, har indsendt ansøgninger om bidrag for at kunne sættes istand til at deltage i fisket, særlig Aalesunds fisket og paa Svendsgrunden. Vi har imødekommet disse ansøgninger i den udstrækning, som vi i henhold til foreningens økonomiske evne har været istand til, da vi formener, at det vil være af megen interesse for Finmarks fiskets fremtidige udvikling, at vore

fiskere faar anledning til at følge udviklingen over det hele land. At Finmarksfiskerierne paa udviklingens omraade er agterudseilet, er en kjendsgjærning, dog er ikke dette folkets egen skyld; loddefiskets forsvinden fra Finmarken har bevirket befolkningens økonomiske ruin og gjør det totalt umuligt, at tilnyttegjøre sig de fangstfelter, som omgiver os og som ogsaa delvis er konstateret. For at kunne tilnyttegjøre det store havterritorium, som tilgrænser Finmarken, vil det blive en ubetinget nødvendighed, at „statsstyrelsen“ tager sig af sagen; vi har i den anledning indsendt til indredepartementet et^mandragende om et eget laanefond for Finmarken.

Styret føler sig overbevist om, at dersom Finmarkens bosiddende befolkning blev forsynet med tidsmæssige hjælpemidler paa fiskeriets omraade, saa vilde næringslivet derved faa et fremstød af første rang; det lader imidlertid til, at denne landsvigtige sag ogsaa skal gaa den departementale krebssag; vi retter imidlertid en opfordring til Norges fiskeristyreelse og fiskeriraadet om at tage sig af sagen; lokalinteresser maa ikke her stille sig hindrende iveien, thi Finmarkens eksistens er en lands-sag af første rang. Det nytter lidet, om man paa forskjellige steder af landet bygger op millioner og atter millioner paa jernbaner, telefoner og militæranlæg og derimod med koldt blod ser paa, at det mest udsatte grænsedistrikt i landet affolkes og forarmes; det nytter ikke længer at lade det gaa sin skjæve gang i Finmarken, noget bør gjøres, og det bør ikke ventes, til det blir for sent.

De fiskere, som iaar har faaet bidrag af Vardø fiskeriforening til at deltage i fisket udenfor Finmarkens distrikt, er følgende:

Anton Blom	kr. 100.00
Nils P. Nilsen	„ 100.00
P. Grønbæk	„ 100.00
Tomas Hanssen	„ 100.00
Johan Jørgensen	„ 100.00
Edevard Myre	„ 75.00
tilsammen kr. 575.00	

Det er til dato indløbet indberetning fra de 4 førstnævnte til foreningen; alle disse indberetninger synes at være enig i, at dampskibs-fisket er det mest lønnende, samt det fiske, som i særlig grad synes at have fremtiden for sig med hensyn til havfiskeriet. Med hensyn til vort kystfiske indser styret, at det maa kunne oparbeides i betydelig grad, men ogsaa for dette fiskes vedkommende er en gennemgribende forbedring paa baadvæsenets omraade ubetinget paakrævet; dæk i baadene maa det

til som en hovedbetingelse; seilevne m. m. maa naturligvis medtages; vi har i ansøgningen om statsbidrag taget sigte paa denne sag.

Der er flere ansøgninger indkommen til styret om hjælp til forbedring af baade, samt hjælp for at kunne sættes istand til deltagelse i Svendsgrundfisket, men vi har ikke turdet gaa videre i bevilgningsveien, da det er et helt aar at arbeide i uden noget statsbidrag, og kassa-beholdningen vil høilig tiltrænges for budgetterminen 1902—1903.

Foruden de afholdte styremøder, har der i aarets løb været afholdt 3 særdeles godt besøgte medlemsmøder. De første af disse møder gjaldt en udtalelse vedrørende havfiskeforsøg i Finmarken; dette forsøg iverksættes og fremmes udelukkende af Norges fiskeristyreelse.

Det andet møde gjaldt et havfiskeforsøg paa Gjæsbøen i oktober og november maaned. De tilstedeværende medlemmer (ca. 50) besluttede enstemmig, at det skulde bevilges af foreningen kr. 500 som bidrag til et saadant forsøg. I henhold til denne beslutning bevilgede styret, efter at det var given anledning til konkurrence, beløbet kr. 500 til Jørgen Andreassen her fra Vardø. Alle betingelser som blev stillet med hensyn til forsøget, blev opfyldt, men af den indsendte journal fremgaar, at veiret, som i disse to maaneder var et eneste uveir, umuliggjorde alle forsøg og trodsede alle anstrengelser, der blev gjort for at konstatere, om der var fisk eller ei. Efter at Jørgen Andreassen havde overskredet tiden for forsøgene paa Gjæsbøen, seilede han til Gryllefjord, og vi har derfor den glæde at kunne meddele, at han er den første, som med seilskude repræsenterer Vardø paa dette berømte fiskefelt.

Det er to store spørgsmaal, som styret vistnok i en vid udstrækning har diskutert og arbeidet med, dog uden at foretage noget aktuelt; det ene er „hvalfredningsspørgsmaalet“, det andet er „kobbhærjingerne“.

Med hensyn til hvalspørgsmaalet, saa har vi ikke villet „forcere“ af hensyn til de videnskabelige undersøgelser, som vi formoder fremdeles paagaar, men vor taushed maa ikke tydes derhen, at hvalfredning er mindre paakrævet. Det har vist sig ifjor, og det viser sig iaar, at der staaer store fiskestimer udfør Finmarkens kyster paa dybden fra 100 til 200 favne; enhver som har drevet dybsagnfiske, ved meget godt, at noget lønsomt dybsagnfiske ikke kan drives paa saadan dybde; linefiske kan heller ikke praktisk træde i stedet tidlig om vaaren, da det er omtrentlig umulig at forskaffe agn, thi lodden staaer ogsaa paa dybet og kan ikke tages. „Hvalen“, som i fordums dage opererede i fisk- og loddestimer og bragte disse til at støde under land eller paa grundere vand, forekommer nu i et „mindretal“, og den jages og skydes flere mile fra land; den mission, som den ifølge naturens love har udført i fordums dage, kan den saaledes ikke nu udføre mere, og følgerne deraf for Fin-

markens vedkommende er total-„ødelæggelse“. Naar vi indtager disse linjer i vor aarsberetning, saa vil vi ikke undlade at rette en opfordring til fiskeriautoriteter og andre formaende mænd, som vil arbeide for vore fiskeriers fremgang og trivsel, om at støtte og paaskynde den hvalfredningslov, som vi formoder maa være under opseiling.

Det andet store spørgsmaal (kobbhærjingen om vaaren) er af uhyre rækkevidde og maa ikke undervurderes, thi det er millioner, som gaar tabt for landet formedelst disse hærjinger; imidlertid har det sine store vanskeligheder at kunne finde botemidler, der vilde være istand til at forebygge disse kobbvandring. Styret har indgaaende drøftet denne sag, og vi vil ikke undlade at udtale vor mening om sagen og om, hvorledes den bør tages:

1. „Kobbvandringen bør videnskabelig undersøges.“
2. Der bør ad diplomatisk vei arbeides for at skaffe vore fangstmænd lovlig adgang til at drive kobbefangst i Hvidehavet.
3. Den i sin tid, baade af hr. fiskeriinspektør G. Sørensen og fiskerne i Vardø anbefalede præmie for dræbt kobbe bør nu realiseres. Imod denne præmiering kan muligens indvendes, at det hjælper saa lidet, om endel kobber fanges, naar der er en flerhed igjen; imidlertid kan det jo let tænkes at privatfolk, opmuntrede ved præmien, kan udfinde et middel til at fange kobben i større mængder, og det kunde saaledes faa stor betydning; desuden er det saa almindelig, at præmiere udryddelsen af dyr, der forvolder skade, at det synes at være lidt underlig, om det store rovdyr „kobben“ her skal danne en undtagelse.

Det har gaaet og det gaar fremdeles sin skjæve gang i Finmarken; det har været og synes fremdeles at skulle vedblive og være „Norges-sæter“.

Vi sætter imidlertid det haab til fiskeriautoriteterne og til dem, som styrer landet, at de herefter vil tage sig lidt mere af denne „sæter“ og de folkekrav, som kommer herfra, end det hidtil har været tilfældet.

Regnskabssekstrakt med bilag for aar 1901—1902 vedlægges.

For Vardø fiskeriforenings styre

I. O. Grøttum.

Regnskabssekstrakt for Vardø fiskeriforening for aaret 1901—1902.

Indtægt:

I. Beholdning:

I Vardø sparebank.....	kr.	2 331.93	
Kassabeholdning	„	2 59.27	kr. 2 591.20
			<hr/>
		Transport	kr. 2 591.20

	Transport kr.	2 591.20
II. Statsbidrag	„	400.00
III. Distriktsbidrag (af Vardø kommune)	„	150.00
IV. Medlemskontingent	„	48.00
V. Renter	„	98.00
VI. For 1 barometer	„	10.00
	kr.	<u>3 297.27</u>

Udgift:

I. Administration:		
Lønninger: Sekretæren	kr.	50.00
— Kassereren	„	50.00
	kr.	100.00
Kontorrekvisita	„	3.20
Avertissementer	„	46.50
Porto og telegrammer	„	16.00
Lokale til foreningsmøder	„	14.00
	kr.	179.70
II. Forsøgsfiske paa Gjæsbaaen	„	500.00
III. Stipendier	„	575.00
IV. Laan til indkjøb af sildgarn	„	100.00
V. Navigationsskole for fiskere:		
Lærerens løn	kr.	300.00
Pedellens løn	„	18.00
Husleie, lys og brændsel	„	150.00
Diverse til skolen	„	5.40
	„	473.40
VI. For 2 barometre	„	20.00
Beholdning:		
I Vardø sparebank	kr.	1 135.12
* Kassabeholdning	„	314.05
	„	1 449.17
	kr.	<u>3 297.27</u>

III. Hammerfest og omegns fiskeriforening.

Til fiskeforsøg under Beeren Island blev der bevilget fisker Edv. Hansen af Hammerfest kr. 400.00.

Paa grund af stormende veir, og da hans dæksbaad derhos sprang læk, kom han tilbage uden synderligt resultat, hvorfor bestyrelsen fandt, at der kun burde udbetales ham kr. 250.00.

Ligeledes bevilgedes fisker Oluf Olsen af Tromsø, efter forslag af kst. fiskeriinspektør Barclay, kr. 200.00, for at han med sin kutter skulde

gjøre fiskeforsøg efter kveite udfor Gjøsvær eller andetsteds paa bankerne i Vestfinmarken. Ogsaa dette fiskeforsøg mislykkedes væsentlig paa grund af stormende veir.

Som det vil fremgaa af regnskabet har foreningen erholdt som distriktsbidrag for 1901

af Hammerfest sparebank	kr.	100.00
af Hammerfest brændevinssamlag	„	200.00
	tilsammen kr.	<u>300.00</u>

Foredrag for medlemmerne o. a. afholdtes den 11te februar af hr. konsul C. Robertson om „Ishavsfangsten i den ældre og nyere tid“, den 7de mars af hr. dr. J. Hjort om „Vor tids havforskning“, den 25de mars af hr. kst. fiskerinspektør Barclay om „Havfisket og dets udvikling“.

I aarets løb afholdtes 13 bestyrelsesmøder.

Foreningen tæller ca. 50 medlemmer.

Hammerfest den 4de juni 1902.

N. Lenning,
p. t. formand.

Uddrag af Hammerfest og omegns fiskeriforenings regnskab for 1901.

Indtægt:

1901.			
Jan. 1.	Beholdning fra f. a.	kr.	424.93
	Indvundne renter fra f. a. i sparebanken	„	14.33
	Bidrag af Hammerfest sparebank	„	100.00
	— af Hammerfest brændevinssamlag	„	200.00
	Indbetalt kontingent	„	43.00
	Indvundne renter	„	16.44
		kr.	<u>798.70</u>

Udgift:

1901.			
	Bekjendtgørelse ved udringning til foredragsmøder	kr.	9.60
	Annoncering	„	24.20
	Rengjøring af lokalerne	„	7.50
	Telegrammer	„	4.85
	Ilandførsel af bøger + budtjeneste	„	2.02
		Transport kr.	<u>48.17</u>

	Transport kr.	48.17
Bidrag til G. Olsen	„	200.00
— til Edv. Hansen	kr. 200.00	
— til agnsild do.	„ 50.00	
	„	250.00
Decbr. 31. Indestaaende i Hfst. sparebank . kr.	234.16	
Kassabeholdning	„ 66.39	
	„	300.53
	kr.	<u>798.70</u>

IV. Tromsø fiskeriforening.

Man giver sig herved den ære at oversende regnskab med bilage for budgetaaret 1901/1902.

Foreningen fik for denne termin et ekstraordinært statsbidrag, stort kr. 2 500.00 — til istandsættelse af Tobiesens hus paa Bjørneøen. Den dertil udrustede ekspedition udførte dette hverv i juli—august 1901 med en udgift af kr. 2 122.77, der er blevet hævet af bidraget.

Der blev desuden af den ærede fiskeristyreelse tilstaaet foreningen et ordinært bidrag stort kr. 200.00, der sammen med foreningens øvrige indtægter dels er anvendt til indlægning af is og dels til at dække foreningens øvrige udgifter.

Foreningen har saaledes til sin ordinære drift ikke havt midler til at udrette noget stort, der egentlig kan peges paa; men den har forsøgt paa bedste maade at vække interesse for den rigdomskilde, man har i bankerne udenfor kysten.

Fiskeriinspektørerne Barclay og Sørensen, der ogsaa lægger meget af sit arbejde i „havfiskets udvikling“ har det været foreningen en fornøielse at samarbeide med.

Is overlades nu til fri benyttelse for dem, som vil drive vaar- og sommerfiske paa havgrunden, mod at foreningen blir meddelt de erfaringer, som vindes om fisket m. m.

Man har arrangeret sig med en fiskedamper, der mod en rimelig godtgjørelse vil foretage en del undersøgelser af grunden udenfor Grøtø, Fugløen, særlig hvorlangt ud eggene gaar, da kartet skal være noget ufuldstændig.

Foreningen fik ivinter fra „Selskabet for de norske fiskeriers fremme“ 5 fiskerbarometre, der alle er solgt til fiskere for kr. 10.00 pr. stk.

Ærbødigst

Tromsø fiskeriforening.

v/ **I. Thomassen.**

**Tromsø fiskeriforenings regnskab for budgetaaret 1ste april 1901 til
31te mars 1902.**

Indtægt:

Beholdning	kr.	31.92
Bidrag ved fiskeristyrelsen	„	200.00
Indbetalt kontingent	„	40.00
Havfiskeselskabets bidrag	„	50.00
	kr.	<u>321.92</u>

Udgift:

Assurance af inventar	kr.	4.26
Brandkontingent $\frac{1}{2}$ aar	„	6.48
Martin Hansen for is	„	60.00
Do. do.	„	60.00
Kontorhold, budpenge	„	25.00
Porto, telegrammer	„	16.50
Saldo	„	149.68
	kr.	<u>321.92</u>

V. Harstad fiskeriforening.

Harstad fiskeriforening giver sig herved den ære at give indberetning for driftsaaret 1901—1902 ledsaget af regnskabsekstrakt.

Som det af vedlagte regnskab vil sees, har foreningen ikke seet sig istand til at yde nogen støtte med hensyn til bidrag i det forløbne aar. Flere andragender om bidrag til udvidelser af flere af de i Senjen opførte ishuse, ligesom til forsøgsdrift med drivgarn samt til baadstævnet i Trondhjem har foreningen seet sig nødsaget til at afslaa, grundet negtelse af statsbidraget. I henhold til det ærede fiskeristyres skrivelse af 17de novbr. 1900 angaaende $\frac{1}{4}$ distriktsbidrag androg man samtlige kommuner i Senjen, hvor foreningen har virket, om saadant bidrag; men fik man fra alle afvisende svar undtagen Trondenes, der bevilgede paa betingelse af, at man erholdt saadant fra de øvrige.

Saaframt derfor ovennævnte betingelse for eftertiden skal komme til anvendelse, vil foreningens fremtidige virksomhed selvfølgelig ophøre, da man anser det som givet, at et nyt andragende om distriktsbidrag vil blive afslaaet.

Foreningen tæller for tiden 29 medlemmer. I aarets løb er afholdt 5 møder, hvoraf 1 generalforsamling.

Beholdning pr. $\frac{31}{3}$ 1902 kr. 382.99.

Harstad den 18de juni 1902.

Ærbødigst
for Harstad fiskeriforening
C. J. Holm,
p. t. formand.

**Regnskab for Harstad fiskeriforening for budgetaaret 1ste april 1901
til 31te mars 1902.**

Indtægt:

1. Beholdning:			
a. I Trondenes sparebank	kr.	239.95	
b. - kassa	"	51.67	kr. 291.62
2. Andre bidrag:			
Kontingent af 5 medlemmer for budgetaaret à kr. 1.00			
pr. medlem.....	kr.	5.00	
Indkomne restancer 1900.....	"	5.00	
Renter.....	"	14.12	
Ansvar til kassereren for portoudlæg	"	0.85	" 24.97
3. Diverse:			
Indkommet restbeløbet paa 1 linebaad	"	200.00	
			kr. 516.59

Udgift:

1. Administration:			
Lønninger: Sekretær & kasserer	kr.	50.00	
Revision.....	"	5.00	
Kontorlokale, lys, brænde og assurance... ..	kr.	52.05	
Kontorrekvisita	"	4.80	
Trykningsomkostninger, herunder avertisse-			
menter	"	14.00	
Porto og telegrammer.....	"	7.75	" 78.60
2. Beholdning:			
Indestaaende i bank.....	"	382.99	
Restancer (føres indenfor linien kr. 39.00 og medtages ikke i beholdningen).			
			kr. 516.59

VI. Nordlands fiskeriforening.

Direktionen for Nordlands fiskeriforening tillader sig herved at aflægge for generalforsamlingen beretning om sin virksomhed i tidsrummet fra 1ste april 1901 til 31te mars 1902.

Den 7de mai afholdtes den ordinære generalforsamling. Der foretoges valg paa 2 direktører. Valgte blev:¹⁾

Ragnar Schjølberg med 16 stemmer

Vogt Svendsen „ 16 „

Redaktør Thue blev ved særskilt valg 1ste suppleant, lensmand Larsen og købmand Tjærandsen henholdsvis 2den og 3die. De tidligere revisorer gjenvalgtes, og som suppleant for revisionen blev agent Hulthin valgt.

Da en af de paa generalforsamlingen i 1900 valgte direktører, Jens Østensen, er fraflyttet stedet, har redaktør Thue fungeret i hans sted.

I direktionsmøde den 3die juli valgte overretssagfører Ragnar Schjølberg som formand og [disponent Vogt Svendsen som viceformand.

Paa generalforsamlingen behandledes efter forslag af kredsformanden fra Vivelstad spørgsmaalet om forandring af Lofotloven saaledes, at sætning af alle slags redskaber om lørdagene skal kunne tilstedes, men al trækning om søndagene være forbudt. Efter forslag af Carl Ellingsen, Kvitnæs, vedtoges en henstilling til direktionen „at forelægge sagen for „de enkelte kredse til udtalelse. Endvidere opfordrer man fiskeriinspektøren at foranledige sagen diskuteret under kommende Lofotfiske, hvor „efter den paany_s behandles af næste generalforsamling“.

I henhold til denne beslutning har man rettet en anmodning til kredsene om at drøfte spørgsmaalet og fremkomme med en udtalelse i sagens anledning. Kun fra fire kredse har man hidtil modtaget svar, og disse kredsers udtalelse fremlægges for generalforsamlingen.

Som nævnt i forrige aarsberetning har foreningens direktion rettet en anmodning til institutioner i Bodø og til de forskjellige herreder omkring i amtet om at yde bidrag til foreningen.

Bidrag er modtaget fra følgende:

Mo	herred	kr.	20.00
Lurø	„	„	10.00
Ankenæs	„	„	25.00
Rødø	„	„	20.00
			<hr/>
	Transport	kr.	75.00

	Transport	kr.	75.00
Sortland	”	”	30.00
Dverberg	”	”	20.00
Stamnæs	”	”	30.00
Bindalen	”	”	10.00
Beieren	”	”	10.00
Skjærstad	”	”	30.00
Bø	”	”	30.00
Trænen	”	”	15.00
Borge	”	”	20.00
Buksnæs	”	”	20.00
Vega	”	”	15.00
Næsne	”	”	25.00
Gildeskaal	”	”	25.00
Evenæs	”	”	30.00
Lødingen	”	”	30.00
Brønø	”	”	30.00
Værø	”	”	30.00
Sørfolden	”	”	10.00
Hadsel	”	”	30.00
Vaagan	”	”	30.00
Nordlands amt	kr.		400.00
Bodø by	”		1 700.00
	tilsammen	kr.	2 645.00

Efter dette er saaledes tilstrækkeligt distriktsbidrag erhvervet for opnaaelse af den foreningen tilstaaede statsbevilgning for budgetterminen, og hele statsbidraget kr. 6 000.00, er modtaget. Heraf er kr. 1 000.00 overført til museets byggefond. Ligesaa er af Bodø bys bevilgning kr. 1 500.00 og af amtets kr. 200.00 overført til dette fond, der pr. 31te december 1901 udgjorde kr. 31 418.68.

Resten af de midler, foreningen raader over, har da direktionen forsøgt at anvende i overensstemmelse med forrige generalforsamlings udtalelse, nemlig til ophjælp af havfisket og til fremme af ferskfiskhandelen. I direktionens møde den 27de mars f. a. bevilgede man kr. 4 000.00 til forsøgsdrift med dampskib paa strækningen fra Røst og vestover, og i nyt møde den 10de april besluttede man heraf at tilstaa en mand fra Aalesund kr. 3 000.00 og samtidig stille til hans disposition 30 tons is gratis. Imidlertid viste det sig ved de underhandlinger, som indledes med vedkommende, at denne ikke vilde gaa ind paa de betingelser, som foreningen havde opstillet, og specielt vilde han ikke benytte Bodø som station. Da imidlertid foreningens direktion fandt, at denne

betingelse maatte stilles, forat man kunde have det i sin magt at øve den nødvendige kontrol med fiskeforsøget, trak vedkommende sig tilbage. Imidlertid var tiden saa langt fremskreden, at man ikke godt kunde faa iverksat det planlagte forsøg, og man fandt derfor at maatte udsætte det. Nu ivaar har man gjenoptaget spørgsmaalet, og det beløb paa kr. 4 000.00, som man i møde den 13de februar besluttede at anvende i omhandlede øiemed, blev den 29de mars tilstaaet Joachim Brusdal af Aalesund til forsøgsdrift mellem Trænen og Røst fra mai maanedes begyndelse til udgangen af august. Fisket skal drives fra Bodø, og halvparten af besætningen skal være nordlændinger.

Fiskeriforeningen leverer den nødvendige mængde is. For saavel ved denne som ved senere lignende anledninger at have tilstrækkelig is til sin raadighed, har foreningen ladet opføre et større ishus i Bodø. Isrummet er i det hele 176 m.³, og huset koster i fuldt færdig stand ca. kr. 3 000.00. Is til en samlet sum af ca. kr. 400.00 er skaffet tilveie og indlagt i huset. Videre har foreningen bevilget kr. 149.00 til istandsættelse af ishuset paa Trænen, der under en voldsom storm forrige vinter tog betydelig skade, og til ishuset paa Røst er yderligere ydet kr. 100.00, da den tidligere bevilgning, kr. 600.00, viste sig ikke at strække til. En bevilgning paa kr. 800.00 til ishus paa Andenæs er givet, men endnu ikke udbetalt, da spørgsmaalet om tomt for ishuset ikke er ordnet. Endelig har foreningen bevilget de nødvendige midler til et forsøg med forsendelse af fersk Lofottorsk i is til Kristiania. Forsøget er iverksat under fiskeriinspektør Johnsens ledelse; men opgjør fra forhandlerne foreligger endnu ikke.

Den 9de december afholdtes i Trondhjem et møde til drøftelse af spørgsmaalet om en omorganisation af fiskeriselskaberne. Herværende forening var anmodet om at lade sig repræsentere ved dette møde, og hr. redaktør Thue afgav paa foreningens vegne møde.

I aarets løb er direktionen afæsket udtalelse om flere spørgsmaal, som i mere eller mindre grad vedrører fiskeribedriften. Unden 18de mars har man saaledes, foranlediget ved en henvendelse fra amtmanden, afgivet saadan udtalelse om spørgsmaalet angaaende oprettelsen af amtsfiskeristyre:

„Hr. amtmanden i Nordland,

Bodø.

I besvarelsen af Norges fiskeristyrelses rundskrivelse af ¹⁹/₁₀ 1901 oversendt fra hr. amtmanden den ⁵/₁₁ 1901 meddeles:

For Nordlands amts vedkommende anser man det upaakrævet, at der oprettes amtsfiskeristyre. Nordlands fiskeriforening omfatter med

sine kredse det hele amt. Fiskerikredsens formænd holder aarlig møde med bestyrelsen i Nordlands fiskeriforening, vedtager budgetforslag og deltager i alle valg. Denne ordning har vist sig praktisk og heldig. — Da man forudsætter, at hensigten med oprettelsen af amtsfiskeristyre har været, saavidt mulig, at samle under et styre distrikter, der har fælles fiskeriinteresser, er der saameget mindre grund til at oprette et saadant i Nordland, hvor nærværende forening paa nævnte maade har virket i 25 aar. Det er tvertimod at befrygte, at oprettelse af amtsfiskeristyre vil skade arbeidet for fiskerinæringens udvikling i Nordland. Man antager endog, at styrets oprettelse vil være et virkningsfuldt middel til at ødelægge fiskeriforeningerne.

Amtsfiskeristyret vil ligefrem blive konkurrerende med nærværende forening, og at dømme efter den maade, hvorpaa valget til fiskeriraadet ifjor foregik, er der ikke engang udsigt til, at fiskeriforeningerne faar nogen indflydelse paa valget til amtsfiskeristyret.

Med hensyn til valg paa 2 repræsentanter for Nordland til fiskeriraadet skal man under henvisning til skr. af ¹⁰/₁₂ 1900 til hr. amtmanden udtale, at generalforsamlingen i Nordlands fiskeriforening, hvor fiskerikredsformændene møder, bør vælge den ene repræsentant og amtsformandskaberne og bykommunerne gennem sine valgmænd henholdsvis 2 og 1 den anden repræsentant.

Nærværende forening, der lod sig repræsentere ved det fiskerimøde, der afholdtes den 11te og 12te december 1901 i Trondhjem, kan, forsaavidt angaar de i rundskrivelsen forøvrigt stillede spørgsmaal, henholde sig til mødets udtalelser gjengivet i no. 1 for 1902 af „Bodø Tidende“, som vedlægges“.

Op under 11te s. m. har man udtalt om en udvidelse af kysthurtigruterne:

„Til Nordlands amt.

I besvarelse af hr. amtmandens skr. af 7de december 1901 angaaende en mulig udvidelse af kysthurtigruterne tillader man sig at udtale:

Hurtigruten har havt stor betydning for det hele land; men fremfor alt har den bidraget til store fremskridt paa handels- og fiskerinæringens omraade i Nordland. Naar der nu fra de nordlige og sydlige landsdele foreslaaes en udvidelse af ruten med flere skibe, og der derhos fra vestlandet reises krav paa rutens forlængelse til Bergen, kan nærværende forening fuldt ud slutte sig til de sidste kravs berettigelse; men specielt maa man anbefale 2 hurtigruter til Bergen. Hurtigruten skal føre post, passagerer og ilgods.

Det er vistnok vel og bra, at man med den nuværende ordning til enhver tid kan paaregne at faa ilgods til Nordland med hurtigruten;

men paa den anden side har det økonomiske spørgsmaal langt større betydning, hvorledes man i Nordland skal blive skilt med sit eget ilgods paa en for fiskerinæringen tilfredsstillende maade.

Det ilgods Nordland har er, som bekendt, fersk fisk i is, og handel dermed har i de senere aar tiltaget i høi grad og udviklet sig derhen, at der for alvor maa gjøres noget for at skaffe bedre kommunikation med udenlandske markeder.

Denne sag har for faa aar siden været behandlet paa et handelsmøde i Kabelvaag, hvor der reistes spørgsmaal om oprettelse af en direkte eksportroute fra Nordland til udenlandet med iset fisk. Forslaget blev paa dette møde grundig drøftet fra de forskjellige synsmaader, men faldt, fordi man mente, at der i Nordland ikke var økonomisk evne tilstede til at skabe den fornødne kapital til rutens oprettelse, og fordi man fremforalt antog, at tiden endnu ikke var inde til at etablere ruten. Uagtet eksporten allerede da var i god gang, var den ikke saa udviklet, at den til enhver tid kunde sutinere ruten med tilstrækkelig last.

Man blev staaende med foreløbig at søge hurtigruten udnyttet for ferskfiskhandelen. Siden mødet har handelsstanden i stor udstrækning sendt sin fisk med hurtigruterne. Det viser sig imidlertid, at vi baade har en mindre heldig hurtigruteordning med de nuværende skibe, og at disses antal er for lidet.

Man mener, at det utvilsomt er rigtigt, at hurtigruterne søges udvidet til at omfatte Bergen for 2 skibes vedkommende.

De nordlandske ferskfiskeksportører er daarlig tjent med omtrent udelukkende at være henvist til Trondhjem.

For det første er det af største betydning, at fisken kan omises i en by saa nær de udenlandske markeder som mulig. Den fisk, der omises i Bergen, kommer selvfølgelig frem til markedet i en bedre forfatning end den fisk, der omises i Trondhjem, og trænger ca. 2 døgn længere tid til markedet efter omisningen.

Dernæst er Trondhjems dampskibsforbindelser med markederne mangelfuld; det er selvsagt udisputerligt, at Bergen med sine bedre kommunikationer med udlandet ligger markederne nærmere. Endelig opnaar man med rutens forlængelse til Bergen, at baade Trondhjem og Bergen kan benyttes, eftersom det passer for eksportøren.

Man mener ikke, at ferskfiskeskporten til alle tider skal være henvist til hurtigruterne; tvertimod mener man, at det kun maa blive en midlertidig ordning, indtil den direkte eksportroute er modnet til gennemførelse ved ferskfiskhandelens udvikling.

Den interesse og iver, hvormed der i Nordland nu arbeides i havfiskebedriften, og de gode resultater der allerede er opnaaet paa dette felt, er et umiskjendeligt bevis for, at ferskfiskhandelen vil tiltage i en

uanet grad. Det er derfor nødvendigt, at statsmyndighederne er opmærksom derpaa og tager skyldig hensyn dertil ved etablering af en bedre hurtigruteordning.

I den nordlandske presse sees i den senere tid tildels klagemaal over, at hurtigruteskibene. naar de er forsinkede, yderligere forsinkes ved indtagelse af ferskfisk i is. Disse klagemaal er baade uberettigede og uforstandige, naar det for alvor gjøres gjældende, at den isede fisk skal blive gjenliggende i Nordland, forat post og passagerer skal komme tidsnok til hurtigtoget i Trondhjem. Det har vist sig, at disse klagemaal, saavidt vides, uden undtagelse gjælder 2 mindre tidsmæssige skibe i ruten. Klagemaalene burde derfor rettelig være rettet mod disse skibe som utidsmæssige. Saavel post og passagerer som ilgodstrafikken skulde synes at have krav paa skibe med en minimumsfart paa 12 til 13 mil.

Bodø den 11te mars 1902.

Ærbødigst
Nordlands fiskeriforening,
Ragnar Schjølberg.“

Foreningen har i en lang aarrække arbeidet paa at skaffe tilveie midler til bygning af en museumsbygning i Bodø. Nu er man endelig kommet saa vidt, at begyndelsen til byggearbeidet er gjort, idet graastensarbeidet er bortsat og allerede paabegyndt. Man har haab om at faa bygningen under tag isommer. Overslagssummen er kr. 45 000.00.

Man har faaet meddelelse om, at der ogsaa for indeværende budgettermin er bevilget til foreningen et statsbidrag stort kr. 6 000.00. Skal imidlertid dette beløb erholdes, maa der skaffes tilveie et distriktsbidrag paa kr. 1 500.00. Direktionen har ogsaa iaar sendt ud ansøgninger om bidrag; men den kan endnu intet udtale om udsigterne for opnaaelsen af det fulde beløb, da hidindtil kun faa svar er indløbne paa foreningens henvendelser. Man er bekjendt med, at Bodø kommune har bevilget kr. 200.00.

Fra fiskeriskolens bestyrer, hr. Fr. Backer, har man modtaget saadan indberetning om skolens virksomhed i 1901—1902.

„Til vaarkurset $15/4$ — $15/7$ var fremmødt 8 elever, hvoraf følgende 6 underkastede sig eksamen med saadant udfald:

1. Halfdan Schetne, Tromsø med karakter 2.17 m. godt
2. Breder Gundersen, Bergen med „ 1.97 do.
3. Bergliot Tangen, Tjøttø „ „ 1.40 udm. g.
4. Petra Gullesdatter,
Hauknæs, Sjonen „ „ 1.77 mg. g.
5. Einar Thomesen, Gildeskaal „ „ 2.00 do.
6. Edel Noranger, Alstahaug „ „ 1.86 do.

Til høstkurset, det 19de, fra $\frac{1}{9}$ — $\frac{1}{12}$ var fremmødt, 8 elever, hvoraf bare 4 tog eksamen med følgende udfald:

1. Julie Ellingsen, Bodø med karakter 1.75 m. godt
2. Oscar Nilssen, Ingø „ „ 1.75 do.
3. Frithjof Teigem,
Hareide, Søndmør „ „ 1.68 do.
4. Thorolf Teigem
Hareide, Søndmør „ „ 1.39 udm. g.

Resten var altsaa hospiterende.

Med disse kursus er der altsaa ialt udgaaet 196 elever fra skolen.

Undervisningen har foregaaet som tidligere. Paa grund af de fremdeles stigende priser paa raastof og materialier blev der iaar en mindre overskridelse paa budgettet.

Ikke faa af byens husmødre har benyttet anledningen til at faa nedlagt kjød og vildt, saaledes at eleverne ogsaa iaar har faaet øvelse heri.

Prøver paa ny nedlægning ved skolen er sendt til Holland, ombord i krigsskibene og til marineintendanturen, Horten, samt efter anmodning til hermetikfabrikkerne i Kristiansund og Aalesund. Endelig sendtes gennem fiskeristyret i Bergen til udstillingen i Petersburg, hvor de udstillede fiskeprodukter, nedlagte efter bestyrerens methode, nemlig røget hyse, torsk, sei og ørret i hele stykker, sprængt uer fersk og skydt flyndre, gratin af skrei, samt *torskehoveder* og *lever* blev tilkjendt *guldmedalje*.

Forøvrigt foreligger fra krigsskibenes chefer, som især fra Jensen & Co., Kristiania, særdeles anerkjendende udtalelse om disse sorter, ligesom saavel gratinen af skrei som torskehoder allerede har erhvervet sig sit salgsmarked.

Af den valgte bestyrelse er dr. Berg og Joh. Holst fraflyttede stedet, og hr. rektor Gundersen har ikke havt anledning til at møde. Befatningen med skolens affærer har derfor alene hvilet paa formanden hr. overretssagfører Ragnar Schjølberg. Da for fremtiden skolen verserer direkte under fiskeristyret, er det en trang herved at aflægge hr. formanden min tak for hans imødekommende arbeide for skolens gjerning.

Som lærerinde i kjøkkenet har fremdeles fungeret frøken Kondra Kolstad, i blikarbeide hr. John Mohn.“

For budgetterminen 1ste april 1903—31te mars 1904 fremlægger direktionen saadant budgetforslag:

1. Anskaffelse af gjenstande til musæet samt bidrag til opførelse af museumsbygning . . . . . kr. 1 000.00
  2. Bidrag til opførelse af ishuse og til frembringelse af is „ 2 000.00
- Transport kr. 3 000.00

	Transport kr.	3 000.99	
3. Bankfiske	„	6 000.00	
4. Kredsformandsmøder	„	500.00	
5. Administration:			
Lokale til foreningen og musæet	kr.	600.00	
Sekretærens, kassererens og revisorerens løn	„	700.00	
Porto, bud m. m.	„	100.00	
	kr.	1 400.00	
÷ kontingent	„	200.00	„ 1 200.00
	Tilsammen kr.		10 700.00

Dette budgetforslag vil blive behandlet paa førstkommende generalforsamling, der er berammet til afholdelse tirsdag den 6te mai kl. 4 eftermiddag. Kredsformandsmøde afholdes samme dags formiddag kl. 10.

Paa generalforsamlingen bliver at vælge 3 direktører istedenfor de udtrædende, d'hrr. Jens Østensen, I. C. Koch og A. M. Wold.

Bodø, 25de april 1902.

Ragnar Schjølberg.   *Vogt Svendsen.*   *J. C. Koch.*
A. M. Wold.   *Oskar Thue.*

**Regnskab for Nordlands fiskeriforening for budgetaaret
1ste april 1901 til 31te marts 1902.**

I n d t æ g t:

1. Beholdningen fra f. a.			
Paa sparebanksvilkaar	kr.	3 000.00	
„ folio	„	599.65	
I kasse	„	15.96	kr. 3 615.61
2. Statsbidrag for budgetaaret 1901—02	„		6 000.00
3. Distriksbidrag:			
a. Fra herrederne i Nordlands amt ...	kr.	480.00	
b. „ Bodø kommune og brændevins-			
samlag	„	1 700.00	
c. „ Amtskommunen	„	200 00	„ 2 380.00
	Transport kr.		11 995.61

Transport kr. 11 995.61

4. Andre bidrag:

Kontingent: udenbyes kr.	155.50		
Indenbyes & Bodin .. "	<u>170.00</u>	kr.	325.50
Norges fiskeristyreelse (ref. reisebidrag til 5 fiskere til Emden) .... "			<u>150.00</u>
			475.50

5. Diverse:

Solgt is	kr.	6.00	
I henhold til antegnelsespost 10 til regnskab 1897—98	"	1.00	
Do. til do. 3 til regnskabet 1899—1900.....	"	<u>20.50</u>	27.50
Indvundne renter pr. $\frac{31}{3}$ 02	"		<u>256.94</u>
			kr. 12 755.55

U d g i f t:

1. Administration:

Lønninger: Sekretæren kr.	500.00		
Kassereren "	162.50		
Revision .. "	<u>40.00</u>	kr.	702.50
Kontorrekvisita	"		33.50
Trykningsomkostninger og avertissementer.....	"		171.85
Porto, telegrammer etc.....	"		67.55
Husleie for foreningen og musæet samt pakhusrum.....	"		710.00
Reiseudgifter i anledning fiskerimødet i Trondhjem	"		130.00
Diverse.....	"	<u>3.03</u>	1 818.43

2. Anskaffelse af gjenstande til musæet samt bidrag til opførelse af musæumsbygning:

Assurance	kr.	65.25	
Forskud til opførelse af musæet ...	"	520.00	
Afsat til musæets byggefond.....	"	<u>3 500.00</u>	4 085.25

3. Bidrag til opførelsen af ishuse og til frembringels af is til opbevaring af agn:

Opførelse af nyt ishuse i Bodø og bidrag til ishuse i kredsene.....	kr.	2 725.64	
Anskaffelse af og opbevaring af is ..	"	<u>931.25</u>	3 656.89

Transport kr. 9 560.57

	Transport kr.	9 560.57
4. Stipendier, præmier for opfindelser, forbedringer og forsøg vedkommende baade, redskaber, fangstmaader og tilvirkning:		
Reisebidrag 5 fiskere til Emden ... kr.	150.00	
Forsøg med forsendelse af ferskfisk til Kristiania	613.45	763.45
5. Kredsformandsmøde		288.00
6. Diverse: Ifl. antegnelse-sp. 5 til regnskabet 1899—1900 ..		1.35
7. Beholdning:		
Paa sparebanksvilkaar	120.91	
„ folio i Nordlande Privatbank ..	1 777.31	
Kassebeholdning	243.96	2 142.18
		kr. 12 755.55

Restancer:

Distriktsbidrag ..	kr. 65.00
Kontingent	„ 23.00
	kr. 88.00

VII. Namdalens fiskeriselskab.

Bestyrelsen for Namdalens fiskeriselskab tillader sig herved at fremkomme med beretning om selskabets virksomhed i budgetterminen 1ste april 1901 til 31te mars 1902.

I den aarlige generalforsamling, som afholdtes paa Rørvig i juni 1901, gjenvalgtes af de fratrædende bestyrelsesmedlemmer J. Berg, Rørvig, og Georg Brandtzæg, Løvøvaagen, som ny indvalgte J. Brækkan, Kolvereid, og Hartvig Bondø, Olsvig.

Ekstrakt af selskabets regnskab vedlægges. Efter dette haves i behold et udisponeret beløb af kr. 190.22. Som det vil bemerkes, har selskabet i denne budgettermin havt et statsbidrag af kun kr. 300.00 mod tidligere kr. 1000.00. Grunden hertil var formentlig den, at andragende om statsbidrag desværre ikke indkom i betimelig tid, og at det i overgangstiden til den nye ordning faldt vanskeligt at tilveiebringe det nu nødvendige distriktsbidrag.

Med de saaledes afknappede midler nødsagedes man til at indskrænke virksomheden til et enkelt felt nemlig ophjælp af bankfisket udenfor Nam-

dalén. Hertil anvendtes kr. 300.00, der uddeltes som præmie til de fiskere, som drev dette fiske mest rationelt og i den længste tid af aaret.

Dette bankfiske, der omtrent ikke eksisterede, før undertegnede fiskeriselskab begyndte sin virksomhed, er nu i god fremgang, idet ca. 40 farkoster hjemmehørende i Namdalen deltog i dette sidste vaar og sommer med delvis meget godt udbytte. At denne for distriktet i økonomisk henseende nu saa betydningsfulde bedrift har kunnet arbeide sig frem saaledes, skyldes utvivlsomt for en væsentlig del distriktets fiskeriselskab, der, saalangt midlerne har naaet, stadig har søgt at fremhjelpe den ved bidrag til tidsmæssige farkoster, opmuntringspræmier, anvisning til konservering af agn og fangst o. s. v. Der er imidlertid paa dette felt endnu meget at gjøre, og vil selskabet ogsaa fremtidig have opmærksomheden henvendt herpaa.

I denne forbindelse vil man ikke undlade at paapege, at drivgarnsfiske efter sild om høsten og vinteren utvivlsomt kan blive en lønnende bedrift ogsaa udenfor Vigten, idet man synes have vished for, at storsilden vanlig staar paa denne havstrækning. Hvert eneste af de senere aar har man nemlig under torskefisket især i de yderste fiskevær Nordø og Skjærvær, delvis ogsaa i Gjæslingerne, truffet paa større stime af storsild, hvilket formentlig er et sikkert bevis for, at den i lighed med, hvad der er tilfælde f. eks. ved Søndmør, staar udenfor Vigten ogsaa tidligere paa vinteren. Førend fiskeriselskabet med nogen udsigt til fremgang kan begynde at arbeide for denne sag blandt distriktets fiskere, er det imidlertid absolut paakrævet, at der opføres fiskerfyre for indseiling fra havet. Uden saadanne vil det nemlig være ganske utilraadeligt endog blot forsøgsvis at drive drivgarnsfiske efter storsild udenfor denne farlige kyst. Man skal derfor tillade sig at henlede den ærede fiskeristyrelses opmærksomhed paa denne side af sagen.

Samarbeide med de øvrige trønderske fiskeriselskaber — med Trondhjems fiskeriselskab som forretningsførende — har været fortsat, og er, som af regnskabet vil sees, til fællesforanstaltninger anvendt en væsentlig del af selskabets indtægter, hvortil man i haab om vanligt statsbidrag var bunden ved tidligere beslutninger.

For statsbidraget samt for fiskeritidenden har man den ære herved at aflægge tak.

Løvøvaagen i april 1902.

Ærbødigst

bestyrelsen for Namdalens fiskeriselskab

v/ *Georg Brandtzæg*,

f. t. formand.

Regnskab for Namdalens fiskeriselskab for budgetterminen 1ste april
1901—31te mars 1902.

Indtægt:

1. Beholdning fra forrige regnskab:			
a) Indestaaende i Bergens kreditbank .	kr.	602.19	
÷ b) Midlertidigt forskud ved formanden .	„	<u>33.97</u>	kr. 568.22
2. Statsbidrag	„		300.00
3. Distriktsbidrag	„		75.00
4. Medlemskontingent	„		80.00
			<u>kr. 1 023.22</u>

Udgift:

1. Administration:			
a) Sekretærløn for formanden	kr.	100.00	
b) Annoncer & trykning af cirkulærer .	„	41.94	
c) Porto & telegrammer	„	19.06	
d) Reiseudgifter til 2 distriktsmøder i Trondhjem	„	60.00	
e) Kontorrekvisita	„	<u>2.00</u>	kr. 223.00
2. Andel i fællesforanstaltninger sammen med de øvrige trønderske selskaber	„		310.00
3. Præmier for bankfiske	„		300.00
4. Beholdning:			
a) Restancer af distriktsbidrag	kr.	45.00	
b) Indestaaende i Bergens kreditbank			
		kr. 252.19	
÷ c) Midlertidigt udlæg ved formanden	„	<u>106.97</u>	„ 145.22
			„ 190.22
			<u>kr. 1 023.22</u>

Det bemerkes, at foruden de opførte indtægtsposter, vil der hos Bergens kreditbank erholdes lidt renter, som endnu ikke er tilføjet kontrabogen. Udgiftspost 4 a bestaar i den af herrederne Kolvereid, Nærø og Vigten bevilgede, men endnu ikke udbetalte andel af distriktsbidraget.

VIII. Fosens fiskeriselskab.

Idet vedlagt fremkommer ekstrakt af regnskabet for budgetaaret $\frac{1}{4}$ 1901 til $\frac{3}{4}$ 1902 skal man om virksomheden i samme tillade sig at oplyse:

Foruden flere bestyrelsesmøder afholdtes den ordinære generalforsamling paa Nygaarden i Ørlandet den 28de mai 1901, hvor fremlagdes regnskab for tidligere budgettermin i revideret stand. Regnskabet havde ikke givet anledning til nogen bemærkning.

Af de efter tur fratrædende medlemmer af bestyrelsen gjenvalgte Anders J. Ophaug og som ny Peder Næsset junior. Til suppleanter: Kato Oksvold Udhaug, Johan Vig Nygaarden og Kato Normann Birkelid. Til revisorer de tidligere fungerende o.r.sagfører Sofus Hansen og konst. lensmand Buaas.

Til formand i bestyrelsen gjenvalgte lensmand Berg og som viceformand handelsmand O. A. Normann.

Af statsmidler blev selskabet for budgetterminen tilstaaet kr. 1 000.00. Som distriktsbidrag bevilgede amtstinget kr. 150.00, og er af de fosenske herredskommuner bevilget kr. 185.00. Som af vedliggende regnskabs-ekstrakt vil sees, er midlerne for det væsentligste anvendt til ved præmier at opmuntre fiskerbefolkningen til en mere omhyggelig behandling af produkterne og lægge mere vind paa at udnytte havbrofisket med dækkede baade.

Samarbeidet med de øvrige trønderske selskaber — med Trondhjems fiskeriselskab som forretningsførende — er fortsat, og vil dette selskabs aarsberetning herom indeholde nærmere oplysning. Bidrag har ogsaa været ydet til afhjælpelse af under indeværende aars vinterfiske forekommet mere fremtrædende agnmangel samt til ved forsøgsfiske i Halten at søge bragt paa det rene, om der ikke ved dette fiskevær var anledning til lønsomt garnfiske paa andre fiskestøer end de, der hidtil har været drevet. Til dette forsøgsfiske blev der ogsaa ydet bidrag af væreieren og giver samme haab om gunstigere resultat. Det agtes fortsat ogsaa i kommende vinter.

Til selskabets betænkning har foreligget spørgsmaal, om der ved lov burde aabnes adgang til ved kongelig resolution at faa adgang til havdeling under vinterfiskerierne.

Fiskeværet Titran har man forsynet med et barometer til mulig retledning for fiskerne. Halten er dermed tidligere forsynet.

Selskabets medlemsantal er fortiden 416.

Fiskeritidende med andre skrifter er modtaget og omdelt til selskabets medlemmer.

Syd-krogø den 28de april 1902.

Ærbødigst
Fosens fiskeriselskab
v/ *Fredr. Berg*,
p. t. formand.

Ekstrakt af Fosens fiskeriselskabs regnskab for budgetaaret
 $\frac{1}{4}$ 1901 til $\frac{3}{4}$ 1902.

I n d t æ g t:

1. Beholdning fra forrige regnskab:			
a. Restancer af kontingent	kr.	83.00	
b. I Trondhjems privatbank	„	300.64	
c. Efter decision til antegnelse i forrige regnskab	„	0.00	kr. 383.64
2. Statsbidrag, for nævnte tidsrum	„	1 000.00	
3. Distriktsbidrag, for do. do.:			
a. af Søndre Trondhjems amt	kr.	150.00	
b. - Stoksund herredskommune	„	30.00	
c. - Jøssund —	„	15.00	
d. - Ørland —	„	30.00	
e. - Osen —	„	15.00	
f. - Aa —	„	15.00	
g. - Rissens —	„	15.00	
h. - Fillan —	„	10.00	
i. - Stadsbygden —	„	10.00	
k. - Roan —	„	25.00	
l. - Næs —	„	10.00	
m. - Bjugn —	„	10.00	„ 335.00
4. Kontingent af 416 medlemmer a kr. 0.50	„	208.00	
5. Renter i Trondhjems privatbank	„	41.12	
			Summa indtægt kr. 1 967.76

Udgift:

1. Administration:			
a.	Lønninger.....	kr.	200.00
b.	Kontorrekvisita	„	12.60
c.	Trykning og avertissement.....	„	17.38
d.	Porto, telegraf, indpakning og omsendelse af fiskeritidende.....	„	21.65
e.	Reiseudgifter til bestyrelsesmøder, distriktsmøder m. v.....	„	93.65
f.	Lokale til møder og underhold paa disse	„	30.00
			kr. 375.28
2. Arbejder henhørende under fangst- og redskabsgruppen:			
a.	Præmier for bedste behandling af vinterfiskeprodukter	kr.	400.00
b.	Præmier for havbrofiske med dækkede baade	„	250.00
c.	Præmier for bedste smaabaadbygning i Aafjord	„	50.00
d.	Omkostninger ved kontrol og eftersyn med de præmiekonkurrerende baadlag.	„	47.00
			„ 747.00
3. Diverse:			
a.	Bidrag til fællesforanstaltninger sammen med de øvrige trønderske selskaber og til disses sekretærs aflønning.....	kr.	405.00
b.	Bidrag til agnforsyning — allervæsentligst i Halten	„	111.60
c.	Bidrag til forsøgsfiske med garn under vinterfisket i Halten	„	75.00
d.	Fragt af baade	„	6.00
e.	Anskaffet et barometer til fiskeværret Titran.....	„	10.00
f.	Udgaet af kontingentrestancen	„	9.00
			„ 616.60
4. Beholdning:			
a.	Restancer af kontingent.....	kr.	90.60
b.	Indestaaende i Trondhjems privatbank	„	138.38
			„ 228.38
			<u>Summa udgift kr. 1 967.76</u>

Det bemerkes, at udgiftsposterne 2 a, b, c tilsammen kr. 700.00 endnu ikke er udbetalte, idet der betræffende fordelingen af vinterfiskepræmierne først senere vil blive fattet endelig bestemmelse. Ligeledes vedkommende indeværende aars havfiskepræmier og baadbyggerpræmier

af kassebeholdningen og nævnte ikke udbetalte beløb henstaar ca. kr. 575.00 i Trondhjems privatbank og resten hos undertegnede formand. For dispositionen af det som bidrag til agnforsyning udbetalte beløb mangler man endnu nærmere opgave. Antagelig vil en del af beløbet atter indgaa og vil isaafald blive at tage til indtægt i næste regnskab.‡

IX. Frøiens fiskerforening.

Nedenstaaende tillader man sig at fremkomme med følgende aarsberetning for foreningens virksomhed i det forgangne aar.

Man har i det forløbne aar afholdt 5 møder, hvoraf 2 var meget godt besøgt.

Man har i disse møder særlig drøftet spørgsmaalet vedrørende mulig mest virkning til at fremme fiskerierne og i forbindelse dermed en ændring i driftsmaaden med sigte paa mere deltagelse i havfisket med dæksbaade og forbedring i kommunikationsmidlerne og opførelse af ishuse.

Flere betydelige fiskepladse anløbes nu kun en à to gange ugentlig af de trafikkerende og subvenerede ruter, medens Halten en længere tid af aaret slet ikke anløbes og er sat udenfor. Kya og Humlingsvær anløbes slet ikke.

Dette forhold umuliggjør ethvert forsøg paa nogen rationel drift.

Foreningen har under overveielse at optage spørgsmaalet om en forbedret dampskibsfart i distriktet og til nærmeste byer.

Foreningens medlemsantal, som den 1ste januar 1901 var 72, er pr. $\frac{31}{12}$ 1901 ogsaa 72.

Til udstillingen — kapseilingen — i Trondhjem har foreningen bevilget som bidrag kr. 20.00.

Foreningens kontante beholdning er pr. $\frac{1}{1}$ 1901 kr. 40.00. Se forøvrigt regnskabet.

Man tillader sig at ansøge om et statsbidrag stort 1000 kroner, mod at foreningen tilskyder 200 kroner til anskaffelse af en dæksbaad for havfiskeforsøg udenfor Frøien.

Frøiens fiskerforening, 20de mai 1902.

A. H. Skjønhalv,

p. t. formand.

Regnskab for Frøiens fiskerforening pr. $\frac{1}{1}$ 1902.

1901. Jan. 1.	Pr. kontant i kassen	kr.	40.00
	Indkommet i aarets løb medlemskontingent . „		36.00
		kr.	76.00
	Herfra gaar som bevilget bidrag til lands- baadstevnet i Trondhjem 1902	„	20.00
	Pr. $\frac{31}{12}$ i behold	kr.	56.00

X. Beitstadjordens fiskeriselskab.

Ved generalforsamlingen den 24de april 1901 fremlagdes beretning og regnskab for den foregaaende termin.

Decharge meddeltes for rigtig aflagt regnskab.

Ligeledes vedtoges budgetandragende for 1902—1903, idet man androg om statsbidrag til et opstillet budget stort kr. 600.00 — seks hundrede kroner.

Af bestyrelsen udtraadte d'hr. apotheker Hoegh og oberstløjtnant Borchgrevink. Førstnævnte gjenvalgtes, og som nyt medlem valgtes hr. havnefoged Appelbom. Suppleanter blev d'hr. Fredrik Sivertsen, O. A. Elnan og M. Stenkjær.

Medlemsantallet er 24 indenbyes og 15 udenbyes.

Ved det ekstraordinære distriktsmøde i Trondhjem 12te december mødte paa selskabets vegne hr. havnefoged Appelbom.

For udmerket behandling af fersk og saltet fisk tilført og forhandlet paa fiskekaien er uddelt følgende præmier:

1. Arnt Jacobsen af Stenkjær.
2. Kristian Nøst af Beitstaden.
3. Simon og Olaf Waade af Beitstaden.
4. Iver Hervigplads af Inderøen.
5. Marius Hustadplads af Inderøen.

Man agter at fortsætte med lignende uddeling af præmier, da man har seet aldeles udmerkede resultater af dette arbeide.

Fremdeles henstaar spørgsmaalet uafgjort med hensyn til fredning indenfor Dybkastberget Eggebogen. Den vanskelighed, som det medfører at tilveiebringe private bidrag i det forhold, som fordres for at opnaa statsbidrag, vil sandsynligvis medføre, at selskabet i en nær fremtid maa nedlægge sin virksomhed.

Stenkjær, den 30te april 1902.

A. J. Hoegh. O. Waade. S. Appelbom. Olaf Bergh.

Regnskab for Beitstadsfjordens fiskeriselskab 1901—1902.

Indtægt:

1.	Beholdning fra f. a.:		
	a) i sparebanken	kr.	25.93
	b) afsat til fangst af haakjærring	„	25.00
	c) restancer	„	18.00
			<hr/>
		kr.	68.93
2.	Statsbidrag	„	—
3.	Andre bidrag:		
	a) kontingent af 29 medlemmer à kr. 2.00 ...	kr.	58.00
	b) do. - 6 do. - „ 1.00 ...	„	6.00
	c) frivillige bidrag ved apotheker Hoegh m. fl. for at kunne erholde statsbidrag.....	„	50.00
			<hr/>
		„	114.00
4.	a) indvundne renter.....	„	4.03
			<hr/>
		kr.	186.96

Udgift:

1.	Administration:		
	a) løn til kassereren	kr.	20.00
	b) lokale, lys og brænde.....	„	3.00
	c) trykning og avertissementer.....	„	1.70
	d) porto.....	„	6.00
	e) reiseudgifter.....	„	35.00
	f) budpenge	„	2.00
2.	Diverse:		
	Udbetalt til fællesforanstaltninger samt andel i løn til sekretæren for de samvirkende selskaber, samt præmier	„	76.00
3.	Ifølge antegnelsespost 1 til forrige regnskab	„	0.30
4.	Beholdning:		
	I sparebanker.....	„	33.96
5.	Restancer.....	„	9.00
			<hr/>
		kr.	186.96

XI. Levanger fiskeriforening.

Ved herhos at oversende afskrift af regnskabet for sidste budgetaar skal man ianledning foreningens virksomhed meddele, at:

Foreningen paa grund af de til dennes raadighed staaende smaa midler væsentlig har maattet indskrænke sig til deltagelsen i fællesforanstaltninger for fiskeriernes fremme i forening med Trondhjems fiskeriselskab og de med dette samvirkende fiskeriforeninger i det nordenfjeldske, samt i vedligeholdelse af de til forsøgsdrift for agnskjældyrkning anskaffede fangere i forbindelse med tilsyn med de almindelige ynglepladse for agnskjæl. Paa disse synes den naturlige blaaskjæl at trives godt og viser en sterk vekst baade i størrelse og mængde, saa stedets fiskere til enhver tid har rigelig tilgang paa denne agn for sit behov af samme.

Den af foreningen besørgede opførte fiskehal for salg af ferskfisk er færdig og tagen i brug, hvorved fiskehandelen er kommen væk fra gadesmuds og solsteg paa aaben gadeplads.

Regnskab for Levanger fiskeriforening for budgetaaret 30te april 1901--31te marts 1902.

Indtægt:

1. Beholdning:		
Afsat til fiskehalle	kr.	198.94
2. Statsbidrag	„	200.00
3. Andre bidrag:		
Medlemskontingent.....	kr.	25.00
Levanger øl- og vinsamlag	„	200.00
	„	225.00
4. Restancer.....	„	50.00
Balance:		
Gjæld paa fiskehallen	„	271.06
		<u>kr. 945.00</u>

Udgift:

1. Administration:		
Avertissement & porto	kr.	25.00
Reiseudgifter	„	120.00
	kr.	145.00
	Transport	kr. 145.00

	Transport kr.	145.00
2.	Arbejdsomkostninger med tilsyn af og foranstaltninger for dyrkning af agnskjæl	„ 60.00
3.	Diverse: Fællesforanstaltninger med de trønderske fiskeriselskaber og bidrag til præmier	„ 100.00
4.	Anskaffelse af materialier og arbejdspenge ved opførelse af fiskehallen	„ 640.00
		<u>kr. 945.00</u>

XII. De trønderske og Kristianssunds fællesforeninger.

Distriktselskabet.

Forhandlinger paa de trønderske og Kristianssunds fiskeriselskabers ekstraordinære distriktsmøde den 12te december 1901.

Det forretningsførende selskab havde sammenkaldt ekstraordinært distriktsmøde til besvarelse af fiskeristyrelsens rundskrivelse af 19de oktober s. a., oversendt ved søndre Trondhjems amts paategning af 2den november s. a.

Mødet var bestemt til 9de december, men kunde ikke afholdes, da flere af selskaberne ikke var repræsenteret paa grund af forhindret fremmøde, hvorfor mødet besluttedes udsat til 12de december.

Følgende mødte:

- For Namdalens fiskeriselskab, hr. Johan Berg, Rørvik.
- „ Beitstadjordens fiskeriselskab, hr. havnefoged Appelbom.
- „ Levanger fiskeriforening, hr. oberst Fougner.
- „ Kristianssunds fiskeriselskab, hr. J. F. Nilsen.
- „ Trondhjems fiskeriselskab, hr. B. Iversen.

Fra Fosens fiskeriselskab var ved mødets aabning ingen repræsentant fremmødt.

Nordlands fiskeriforening lod møde ifølge anmodning ved et medlem af direktionen, hr. Oskar Thue.

Sekretæren i „selskabet for de norske fiskeriers fremme“, hr. Barclay, som for tiden var tilstede til konference angaaende den samme sag, afgav velvillig møde.

Fiskeriinspektøren var i betimelig tid underrettet, men har intet meldt, om han deltager eller ikke. Norges fiskeristyreelse var ogsaa underrettet om mødet, men melder i skrivelse af 30te november, at den ikke sender nogen repræsentant.

Til mødets dirigent valgtes: hr. B. Iversen.

„ mødets vicedirigent valgtes: hr. Joh. F. Nilsen.

„ mødets sekretær valgtes: hr. L. Schmidt Nielsen.

Det besluttedes, at repræsentanten for Nordlands fiskeriforening, hr. Thue, deltager som voterende medlem af mødet.

Efter en del diskussion besvaredes rundskrivelsens

post 1: „Bør der oprettes amtsfiskeristyre?“ med nei af 5 mod 1 stemme (Namdalens selskabs repræsentant).

ad post 2: „Hvorledes bør i saa tilfælde valg af amtsfiskeristyre foregaa, og hvormange medlemmer bør vælges, og hvorledes bør dets formand vælges?“

Besluttedes: „Som følge af beslutningen ved post 1 bortfalder besvarelse af post 2, mod 1 — Namdalens stemme.“

ad post 3: „Bør forsaavidt amtsfiskeristyre besluttes oprettet, dettes formand være amtets repræsentant i fiskeriraadet? Hvis ikke, hvorledes bør saa repræsentanten vælges?“

Besluttedes: „Første led anser man det upaakrævet at besvare. Sidste led vil blive besvaret i forbindelse med en redegjørelse, der vil fremkomme som resultat af mødets forhandlinger.“

ad post 4: „For de amter, der har 2 repræsentanter i fiskeriraadet. Hvorledes bør amtets andet medlem af fiskeriraadet vælges?“

ad. post 5: „Er det ønskeligt, at flere amter kan slaa sig sammen som et fælles styre, og hvorledes bør i dette tilfælde ordningen blive?“

Besluttedes: „Besvares ligeledes i den nævnte redegjørelse.“

Derefter vedtoges følgende redegjørelse i tilslutning til foranstaaende votering:

„Hverken ved landsfiskerimødet i Bergen i 1898 eller fra den departementale komite, som i 1899 behandlede en omordning af fiskeriadmindistrationen, kan det siges at være pegt paa noget i retning af amtsfiskeristyre.

Tanken derom er formentlig først fremkommet i indstilling fra næringskomite no. 1, 1899—1900, samtidig med, at fiskeristyreelsen foreslaaes oprettet.

Fiskeristyreelsen har i „Norsk fiskeritidende“ 5te hefte 1901 fremkommet med udtalelser angaaende denne sag, og senest gennem den til erklæring udsendte rundskrivelse af 19de oktober s. a.

Henseet til de meddelelser, som saaledes foreligger om de paa-tænkte amtsfiskeristyrer, kan man ikke udlede nogensomhelst, som skulde

berettigede oprettelsen deraf, ligesaa lidt som saadanne institutioner sees paakrævet, da der ikke kan findes, hverken, at de er eller har været savnet i de fiskeriinteresserede distrikter.

Man finder derfor med fuld grund at maatte tage bestemt afstand fra amtsfiskeristyrer, som neppe kan forudsættes at ville øve nogen gavnlig indflydelse, idet den stilling, de vil indtage, bliver som et slags offentlige institutioner, *overstyrer*, for at afløse de paa privat foretagsomhed, i næringslivets interesse, nu arbejdende fiskeriselskaber. Det vil fremkalde en forrykning i bestaaende forhold yderst uheldig og til skade for fiskerinæringens friere udvikling i vort land, hidtil frivilligt støttet og fremelsket gennem fiskeriselskaberne og næringslivets egne mænd.

Man kan ikke tænke sig muligheden af nogen frivillige sammenslutninger i form af en amtsfiskeriforening under et styre paa hvis valg foreningens medlemmer ikke vil faa adgang til at øve nogen indflydelse.

Ligesaa ligt kan man tænke sig, at sammensluttede fiskeriselskaber med inden sin egen midte valgte bestyrelser vil stille sig som kredse under et amtsfiskeristyre; end mindre vil det ske, skal de tvinges dertil for at opnaa statsbidrag.

Ved paa denne maade at indordne fiskeriselskaberne, de med statsbidrag understøttede, under offentlige styrer og funktionærer, vil selskaberne svækkes i sit arbejde paa fiskeriernes omraade.

Paa samme tid ser man, at private, statsunderstøttede institutioner paa andre omraader i vort land og med analoge formaal vises fuld tilid paa sit virkefelt uden at indsnevres i sit frie arbejde.

En rimeligere vei at vedtage er at lade fiskeriselskaberne, som ligger nærmere op til mange af det daglige livs gjøremaal, besørge virksomheden, og naar resultaterne viser sig fordelagtige, derefter lade staten, det offentlige, om det for sagens fremme er nødvendigt, overtage helt ud foranstaltningen, en fremgangsmaade, som med stort held er befulgt for landbonæringens vedkommende.

At ty til en omvendt fremgangsmaade for fiskerinæringen er der megen liden og ingen opfordring til.

Derimod sees, saavel landsfiskerimødet i Bergen som den nævnte departementale komite i mere bestemte former, for de frivillige fiskeriselskabers vedkommende, at foreslaa en sammenslutning inden begrænsede distrikter, en tanke, som allerede er fremholdt ved landsfiskerimødet i Kristianssund N. i 1892.

Det naturlige vil være at lade fiskeriselskaberne, som er bygget paa frit og selvstændigt arbejde, selv besørge sin indre ordening og organisation, saavel enkeltvis som med hensyn til sammenslutningen inden større eller mindre kystegne, t. eks. amtsvis, saaledes som de stedlige

forhold maatte stille krav efter en ordning, som godkjendes af fiskeristyrelsen.

Dette falder i sine hovedtræk sammen med landsfiskerimødets og den departementale komitees tanke i 1898 og 1899.

Vil man derfor bygge paa det bestaaende, at fiskeriselskaberne bærer arbeidet frem, bør der kunne etableret en distriktsordning, hvorved flere selskaber eller foreninger slutter sig sammen om fællesarbejders gennemførelse. Samtidig som de enkelte selskaber beholder sin fulde selvstændighed, maa der gennem sammenslutningen ved frit valg fremgaa, at det ene er forretningsførende selskab, hvilket kan veksle fra aar til andet. Til behandling af sine indre, som fællesanliggender, holdes der aarlige distriktsmøder, som fatter bestemmelse om, afgiver forslag til arbejdsplaner, budget m. m. De enkelte selskaber, hvert inden sit lokale distrikt, kan iverksætte og pleie mindre foretagender af speciel art, medens fællesforanstaltninger besørages gennem det ledende selskab, alt eftersom midler kan tilveiebringes ad privat vei eller ved statsbidrag. At et samarbejde i saa henseende finder sted med fiskeristyrelsen er kun selvsagt, dog bør dette forhold ikke betage selskaberne det grundprincip, som er fundamentet for deres tilblivelse og det bærende for deres virken indad som udadtil samt for den sympathi, hvormed de omfattes inden sine distrikter.

Inden ethvert saadant *distriktselskab*, uanseet hvor mange selskaber, der danner sammenslutningen, er det ledende selskabs formand selskrivet medlem af fiskeriraadet. Den nu iverksatte valgordning til fiskeriraadet, afskjærer fiskeriselskaberne enhver indflydelse paa dets sammensætning. I henhold til, hvad man ovenfor har anført, maa man paa det mest bestemte fastholde:

1. At fiskeriselskaber og foreninger i byer som i landdistrikter fortsætter sin virksomhed som hidtil.
2. At selskaber og foreninger slutter sig sammen -- som en *distriktsforening* — til gennemførelse af fællesarbejde inden distrikter, hvor det er ønskeligt og ansees paakrævet.
3. Blandt selskaberne vælger disse *et* som forretningsførende. I aarlige distriktsmøder, hvor hvert enkelt selskabs som de fælles arbejdsplaner, budgetter m. m. behandles og opsættes, repræsenteres de enkelte selskaber ved sine respektive formænd.
4. I distriktsforeningens møde deltager endvidere et medlem valgt af amtsting og et medlem valgt fra hvert af byernes formandskaber, samt distriktets fiskeriinspektør (denne uden stemmeret).
5. Formanden, ved forfald viceformanden, i det forretningsførende selskab for distriktsforeningen er selvkrevet medlem af fiskeriraadet.
6. Ved en ordning, som her anført, antager man, at spørgsmaalet om

valg til fiskeriraadet har fundet sin løsning i praktisk form, idet man tror, at distriktsforeninger vil dannes over det hele land, og dermed ramme grundtanken for fiskeriraadets sammensætning, og med et antal svarende til det nuværende fiskeriraads sammensætning.

7. Man forudsætter, at den under landsfiskerimødet i Bergen og senere af den departementale komite antydede distriksinddeling, amtsvis, bortfalder, idet forannævnte ordning vil medføre, at fiskeriraadet maa faa et tilstrækkeligt antal repræsentanter fra distriktsforeningerne.
8. I amter, hvor distriktsforeninger ikke dannes, bestemmer fiskeristyrelsen, hvorvidt amtet skal repræsenteres i fiskeriraadet og paa hvilken maade valget skal foregaa.

Videre besluttedes:

Gjenpart af mødets protokol tilstilles hvert enkelt af selskaberne.

Beslutningen tilstilles fiskeristyrelsen gennem amtet under det forretningsførende selskabs haand. Repræsentanter for Namdalens selskab henholdt sig til en af selskabet under 30te f. m. fattet beslutning angaaende sagen hvilken beslutning er refereret ved voteringen over rundskrivelsens post 1 og vedlagt protokollen.

De øvrige selskabers repræsentanter henstillede til Namdalens fiskeriselskab at tage det hele under fornyet overveielse og om muligt gjøre sig enig med de øvrige i Trøndelagen og nordre Romsdalen samarbejdende selskaber, til besvarelse af den foreliggende sag.

B. Iversen.   Joh. Fr. Nielsen.   J. Berg.   H. Fougner.

S. Appelbom.   Oskar Thue.

_____
L. Schmidt Nielsen.

Anmerkning:

Distriktsmødets beslutning er ved det forretningsførende selskab den 22de januar 1902 oversendt amtmanden i søndre Trondhjems amt. Videre har Namdalens selskab meddelt paa foranledning af distriktsmødets henstilling: „I besvarelse“ . . . meddeles, at der i bestyrelsesmøde den 15de februar 1902 paany behandledes fiskeristyrelsens cirkulære af 19de oktober f. a. angaaende omorganisationen af fiskeriselskaberne m. m. og besluttedes enstemmig: „Den i bestyrelsesmøde den 30te november f. a. afgivne udtalelse fastholdes“.

I tillægsskrivelse af 22de februar 1902 er amtet herom underrettet.

Forhandlinger paa de trønderske og Kristianssunds fiskeriselskabers aarlige distriktsmøde 2den april 1902.

Trondhjems fiskeriselskab har fungeret som forretningsførende selskab for budgetterminen 1901—1902.

Under 24de april 1901 har det forretningsførende selskab til Norges fiskeristyre fremsendt ansøgning om et statsbidrag, stort kr. 7 000.00, for budgetterminen 1902—1903, og under forudsætning af, at der ikke stilles betingelse om distriksbidrag. Andragendet stod ikke i forbindelse med de enkelte selskabers særbudgetter.

Det forretningsførende selskab indbød i skrivelse af 10de mars 1902 afdelingerne til at træde sammen i Trondhjem til det 10de aarlige distriktsmøde den 2den april 1902. Indbydelse udgik ogsaa til Norges fiskeristyreelse og distriktets fiskeriinspektør.

Mødet holdtes i Trondhjems handelsforenings lokale.

Følgende repræsentanter mødte:

- For Namdalens selskab: hr. H. Guntvedt.
- Fosens do. hr. Fr. Berg.
- Kristianssunds do. hr. Joh. Fr. Nielsen.
- Trondhjems do. hr. L. O. Hegstad.

For Beitstadfjordens fiskeriselskab og Levanger fiskeriforening mødte ingen repræsentanter.

Fiskeriinspektør Wallem mødte i henhold til indbydelse.

Fra Norges fiskeristyreelse møder ifølge skrivelse af 19de mars ingen repræsentant.

Til mødets formand valgtes hr. L. O. Hegstad.

- — viceformand valgtes hr. J. Fr. Nilsen og

til sekretær hr. L. Schmidt Nielsen.

Fra Beitstadfjordens fiskeriselskab og Levanger fiskeriforening forelaa meddelelse om, at disse afdelinger paa grund af økonomiske hensyn vanskelig kunde fortsætte samarbeidet.

Besluttedes: Samarbeidet fortsættes som hidtil, og det paa disse afdelinger faldende bidrag for 1902—1903 udlignes paa de øvrige selskaber, saafremt de nævnede afdelinger ikke kan tilveiebringe beløbet paa anden maade.

A. Almindelige bestemmelser.

Enstemmig vedtoges:

1. Følgende fiskeriselskaber og fiskeriforeninger i de trondhjemske amter og Romdals amt. — Namdalens, Fosens, Kristianssunds, Trond-

- hjem, Levangers og Beitstadfjordens — mødes ved delegerede hvert aar til diskussion om og ordning af distriktets fællesarbejder, samt til i tilfælde at andrage i fællesskab om statsbidrag til disses fremme.
2. I distriktsmøderne har hvert af de nævnte selskaber og foreninger ved voteringer 1 stemme. De derved truffne afgjørelser er bindende for samtlige selskaber og foreninger, dog ikke udenfor den ramme, som er opstillet i programmet.
  3. Selskabernes og foreningernes medlemmer har ret til at deltage i diskussioner.
  4. Medlemmerne af Norges fiskeristyreelse og distriktets fiskeriinspektør blir at indbyde til møderne.
  5. Møderne holdes offentlig og averteres i betimelig tid.

B. Distriktsforanstaltninger 1901—02.

Arbejdskomiteens beretning fremlagdes:

Fra

arbejdskomiteen til distriktsmødet 2den april 1902.

I overensstemmelse med det fra distriktsmødet i 1901 givne hverv har komiteen i møde den 31te mai udfærdiget bekjendtgjørelse som vedlagte aftryk udviser. Denne er indtaget i flere af distriktets aviser og ved aftryk fordelt i betydeligt antal eksemplarer udover distrikterne.

„Undertegnede fiskeriselskaber i Trøndelagen og Kristianssund N. vil i 1901—1902 uddele nedenfor angivne bidrag og belønninger.

1. For at fremme anskaffelsen (kjøb eller nybygning) af de hensigtsmæssigste og bedst udstyrede fiskerbaade eller fartøier for hav og bankfiskeri, samt for den bedste indredning af fiskebrønd i fartøi eller større dæksbaad (over 30 tdr.) og hørende hjemme i selskabernes distrikter, udbetales til eier af baad eller fartøi: et bidrag paa indtil kr. 400.00.
2. a. For at fremme anskaffelsen (kjøb eller nybygning) af de bedst udstyrede og mest livbjergelige fangstbaade for ferskfisktrafikken, hjemmehørende og i brug i selskabernes distrikter, udbetales til eier af baad: et bidrag stort kr. 60.00, og et bidrag, stort kr. 30.00. Baadene maa ikke være af over 30 tdrs. størrelse.
b. For modeller med tegninger indeholdende forslag til under a. nævnte slags baade udbetales som præmie kr. 100.00.
3. For bygning, i selskabernes distrikter, af de bedste doryer udbetales en præmie paa kr. 30.00.

NB. De, der ønsker bidrag efter disse poster, kan indsende andragende derom til hvilket som helst af selskaberne inden 1ste januar 1902 bilagt med oplysninger angaaende type, bygningen m. m.

4. Til ophjælp, i selskabernes distrikter, af ferskfisktrafikken samt for fangst og opsamling af levende fisk bliver udbetalt for fiskekister 10 bidrag hvert paa kr. 6.00 og for samlekkummer 4 hvert paa kr. 25.00. Samlekummernes størrelse maa ikke være mindre end: længde ca. 3 m., bredde 2½ m. og dybde 1½ m.
5. For opførelse af ishuse, i selskabernes distrikter, uddeles 5 bidrag hvert paa kr. 50.00. Hvert ishuse skal have mindst 2 rum, hvert paa ca. 20 m.³ indhold.

NB. Andragende om bidrag efter post 4 og 5 kan indsendes til hvilket som helst af selskaberne inden 1ste januar 1902. Paa forlangende erholdes nærmere oplysning angaaende indredning af ishuse ved henvendelse til fiskeriselskaberne i distrikterne.

6. For tilvirkning, i selskabernes distrikter, af den bedste lagesaltede, tørsaltede og røgede fisk udbetales: 4 præmier hver paa kr. 20.00, 2 hver paa kr. 15.00 og 2 hver paa kr. 10. Af lagesaltet og tørsaltet fisk maa der være mindst 3 forskellige sendelser, hver mindst 1 tønde eller 100 kg., røget fisk eller sild i portioner paa mindst 10 kg., prøverne indsendes til Kristianssunds eller Trondhjems fiskeriselskaber i tidsrummet fra januar til 15de mars 1902.

Bedømmelser foregaar efterhvert som sendelser ankommer.

7. a. For drivgarnsfiske efter sild og dens tilvirkning paa havet udbetales 2 præmier, hver paa kr. 150.00.
- b. For forsøgsfiske efter sild paa havet i tidsrummet juni—august d. a. udbetales 1 præmie paa kr. 150.00 og 1 paa kr. 100.00.
- c. For forsøgsfiske efter makrel paa havet udbetales 1 præmie paa kr. 200.00 og 1 præmie paa kr. 100.00.

Ansøgere melde sig til hvilket som helst af selskaberne, hos hvilke erholdes nærmere oplysninger.

Trondhjem 31te mai 1901.“

Til komiteens disposition er stillet for arbeider under:

1. Fangst og redskabsgruppen	kr. 650.00
2. Tilvirkningsgruppen	„ 1 050.00

I henhold til derom indkomne andragender er uddelt følgende bidrag:

1. Nils Hagen, Kvenvær, Hitteren, bidrag til opførelse af ishuse	kr. 50.00
2. Henrik og Ole Gaasvær, Namdalen, bidrag til opførelse af ishuse	„ 50.00
3. K. Olaussen, Seknæs, Vikten, bidrag til opførelse af ishuse	„ 50.00
4. Sten Stensen, Bustviken, Frøien, bidrag til opførelse af ishuse	„ 50.00

Disse bidrag er bevilget paa betingelse af, at ishusene opføres i overensstemmelse med bekendtgjørelsen, at de er færdige til brug inden udgangen af 1902, da beløbene ellers fortabes.

5. Jonas Strøm, Faksdal, Namdalen, for bygning af doryer med forpligtelse til at udstille en dory ved landsbaadstevnet i Trondhjem 1902 samt, at den til komiteen indsendte tegning og beskrivelse kan offentliggøres.	„	30.00
6. T. Hammes, Tyrhaug, bidrag til en fiskekiste . . . . . paa betingelse af, at den er færdig og i brug inden udgangen af 1902.	„	6.00
7. P. Nicolaiszen, Trondhjem, til anskaffelse af baad i henhold til beskrivelse m. m. fra baadbygger Selsvik . . . . . paa betingelse af, at baaden opvises i Trondhjem medio mars d. a., at vedkommende legitimerer at være uhindret eier af baaden, at den ikke kan pantsættes, at den ikke kan afhændes uden samtykke fra Trondhjems fiskeriselskab, og, at baaden af eieren vil blive benyttet til praktisk fiskeri i mindst 5 aar. Ligeledes skal eieren med baaden deltage landsbaadstevnet, saavel i opvisningen som kapseilingen.	„	400.00

Det bemærkes, at baaden er opvist til rette tid og er afseilet til distriktet Titran—Kristiansund for at deli skreifisket.

8. M. Edø, Smølen, bidrag til opførelse af ishus . . . . . paa lignende betingelser som for nr. 1—4.	„	50.00
9. T. Tande, Lyen, Hitteren, for røget fisk	„	15.00

Det vil sees at komiteen har anvendt til uddeling	kr.	701.00
og desuden til bekendtgjørelser og lign.	„	85.43
		<u>kr. 786.43</u>

Det ubenyttede beløb	„	913.57
--------------------------------	---	--------

forvalter det forretningsførende selskab.

Trondhjem 1ste april 1902.

L. O. Hegstad.   Ingvar Klingenberg.

c. Følgende tidligere bevilgede men ubenyttede bidrag for 1899—1900 besluttedes inddraget:

1. H. Karlsen, Fjærli, Kolvereid, ishus	kr. 50.00
2. Ø. Eidsvaag, Hammervik, Frøien	„ 50.00
3. P. Stensen, Imsterfjord, samlekkummer, fiskekister	„ 31.00
	<u>= kr. 131.00</u>

Ligesaa for 1900 til 1901 inddrages:

1. Anders M. Næset, Ørlandet, fiskefartøi	kr. 200.00
2. Iver Fredriksen; Norddyrø, Frøien, ishus	„ 50.00
3. Jakob Paulsen, Kvenvær, ishus	„ 50.00
4. Johannes P. Hiller, Fjeldvik, ishus	„ 50.00
5. P. Edshaug, Namdalen, ishus	„ 50.00
	<u>= kr. 400.00</u>

ialt altsaa inddrages kr. 531.00.

d. Det forretningsførende selskab fremlagde sammendrag af regnskab for 1901—1902:

Regnskab for distriktsforanstaltningerne i budgetterminen 1901—1902.

Indtægt.

Beholdning f. f. t.	kr. 574.00
Ubenyttet fra 1900—1901	„ 887.64
Beitstadfjordens fiskeriselskab	„ 45.00
Fosens do.	„ 340.00
Namdalens do.	„ 250.00
Kristianssunds do.	„ 340.00
Trondhjems do.	„ 1 480.00
Levanger do.	„ 45.00
Indvundne renter.	„ 64.37
	<u>= kr. 4 026.01</u>

Udgift:

Administration:

Avertissementer, porto, trykning etc. .... kr. 205.43

Arbejder under fangst og redskabsgruppen:

Navigationsskurser:

Undervisningsmateriel. .... kr. 53.70

Lønninger og reiser. .... „ 559.17 „ 612.87

Bidrag til fartøier og baade. .... „ 530.00

Arbejder under tilvirkningsgruppen:

Bidrag til ishuse, fiskekister og samlekkummer .....

„ 271.15

Transport kr. 1619.45

	Transport kr. 1619.45
Afsat til agnfrysning	„ 300.00
Til landsbaadstevnet i Trondhjem 1902, bevilget i distrikts-	
møde $\frac{2}{4}$ 1902.....	„ 1 200.00
Beholdning.....	„ 906.56
	<u> = kr. 4 026.01</u>

Det forretningsførende selskab fremlagde:

1. Sparebankbog nr. 13165 med nordenfjeldske kreditbank, hvorpaa indestaar kr. 4 233.08 pr. $\frac{31}{3}$ 02 vedrørende agnfrysning og ishuse.
2. Sparebankbog nr. 12725 med nordenfjeldske kreditbank, hvorpaa indestaar den $\frac{31}{3}$ 02 kr. 2 116.33 vedrørende fiskeformerelse.

Angaaende sidste post besluttedes:

De for øiemedet opsparede midler disponerer et senere distriktsmøde.

C. Om fredning af fisk.

Behandlede de fra forrige distriktsmøde udsatte sager vedkommede strand- og kastenøter, om fredning eller indskrænkning i fangst af flyndre og om ferskvandsfiskeriets beskyttelse.

Angaaende de to første sager forelaa ikke nærmere oplysninger, da det fremdeles er under behandling af det offentlige; om den sidste sag refereredes skrivelser fra nordre og søndre Trondhjems amter, respektive af 22de og 29de juli, hvori meddeles, at sagen er behandlet ved amtstingene og delvis foreslaaet taget tilfølgende fiskeriselskabernes forslag om fredning af ferskvandsfisk.

Videre besluttedes: Sagerne behandles ved et senere distriktsmøde.

D. I. Distriktsforanstaltninger 1902—1903.

Besluttedes:

Følgende fællesforanstaltninger bruges til udførelse og bestrides udgifterne dertil af de enkelte selskabers og foreningers særbudgetter.

1. Arbejder under fangst- og redskabsgruppen.

- a. Til fortsat uddeling af præmier eller bidrag for de bedst udstyrede dæksbaade eller fartøier for bank- eller havfiskeri — ogsaa drivgarnsfiske — og hørende hjemme i selskabernes distrikter..... kr. 400.00
- b 1. Til korte praktiske navigationskurser for fiskere i fiskevær inden de trondhjemske amter og nordre Romsdal.. „ 700.00

- b 2. Til et theoretisk praktisk kursus for baadbyggere inden de trondhjemske amter og nordre Romsdal..... „ 400.00
- c. Til fortsat uddeling af præmier eller bidrag for de bedst udstyrede fangstbaade for ferskfisktrafikken, for tegninger og modeller af baade, samt for bygning af baade (særlig dorger) alt i selskabernes distrikter ..... „ 250.00

2. Arbejder under tilvirkningsgruppen.

- a. Til ophjælp af ferskfiskhandelen og yderligere forsøg med lagring og transport af levende fisk..... „ 400.00
- b. Til opmuntringspræmie for en bedre behandling og tilvirkning af fiskeprodukter, for saltning af drivgarnssild ombord paa havet, til forsøgsfiske efter makrel samt undersøgelser vedrørende disse øiemed..... „ 400.00
- c. Agnfrysning.

Besluttedes:

Det forretningsførende selskab underretter selskaberne om, at der til opførelse af ishuse vil kunne anvendes 2—3 bidrag, hvert paa ca. 1—2000 kr., med anmodning om at indkomme med forslag om anlæg og drift, dog under forudsætning af godkendelse af et senere distriktsmøde.

Til dækning af fællesudgifterne for 1902—1903 betaler:

1902—1903 betaler:

Namdalens fiskeriselskab	kr.	115.00	
Fosens „	„	185.00	
Kristianssunds „	„	185.00	
Trondhjems „	„	1 100.00	
Beitstadfjordens „			

Levanger fiskeriforening

Overskud fra f. t.: ubenyttet... kr. 906.56

inddraget... „ 531.00 „ 1 437.56

Hvoraf til sekretæren kr. 250.00 ^{1902/1903}

Til beretning..... „ 180.00 „ „ _____

tilsammen kr. 3 022.56

D. II. Budgetforslag for terminen 1903—1904.

Besluttedes:

Selskaberne ansøger om et statsbidrag, stort kr. 7 000.00 til dækning af fællesforanstaltningerne for budgetterminen 1903—1904 og under forudsætning af, at bidraget bevilges uden betingelse om distriktsbidrag.

Beløbet anvendes til følgende øiemed:

1. Arbejder under fangst- og redskabsgruppen.

- a. Til fortsat uddeling af præmier eller bidrag for de bedst udstyrede dæksbaade eller fartøier for bank- eller havfiske og hørende hjemme i selskabets distrikter ..... kr. 2 000.00
- b. Til korte praktiske undervisningskurser i navigation for fiskeri i fiskevær samt til theoretisk-praktiske kurser for baadbyggere inden de trondhjemske amter og nordre Romsdal ..... „ 1 000.00
- c. Til fortsat uddeling af præmier eller bidrag for de bedst udstyrede fangstbaade for ferskvandstrafikken samt for baadbygning, særlig doryer, alt i selskabernes distrikter „ 500.00

2. Arbejder under tilvirkningsgruppen.

- a. Til ophjælp af ferskfiskhandelen og yderligere forsøg med lagring og transport af levende fisk..... „ 1 000.00
- b. Til opmuntringspræmier for en bedre behandling og tilvirkning af fiskeprodukter, for saltning af drivgarmsild ombord paa havet, til forsøgsfiske efter makrel samt til undersøgelser vedrørende disse øiemed ..... „ 1 500.00
- c. Bidrag til agnfrysning og opførelse af ishuse ..... „ 1 000.00

Videre besluttedes:

„Det forretningsførende selskab overdrages paa samtlige selskabers vegne at oversende andragendet til Norges fiskeristyrelse.“

E. De enkelte afdelingernes arbejdsplaner og budgetforslag.

Besluttedes:

„De enkelte selskaber fremlægger til et kommende distriktsmøde arbejdsplaner med omtrentlige budgetforslag for det paafølgende budgetaar.“

F. Andre forslag vedkommende fiskeribedriften.

Besluttedes:

- 1. Sagen om fiskeriudstilling i Trondhjem udsættes til et senere distriktsmøde.
- 2. Til landsbaadstevnet i Trondhjem 1902 besluttedes bevilget kr. 1 200.00, som tages af f. aars overskud.

G. Valg af forretningsførende selskab og arbejdskomite.

1. Til forretningsførende selskab gjenvalgtes Trondhjems fiskeriselskab.
2. Næste aarlige distriktsmøde afholdes i Trondhjem i mars 1903.
3. Arbejdskomite valgtes:

Repræsentanter:

For Namdalens fiskeriselskab	hr.	Johan Berg
„ Fosens	„	„ Peder Næsset jr.
„ Kristianssunds	„	„ Chr. Loennechen
„ Trondhjems	„	„ Ingv. Klingenberg
„ „	„	„ L. O. Hegstad
„ Levanger fiskeriforening	„	„ oberst Fougner
„ Beitstadfjordens fiskeriselskab	„	„ Olaf Bergh

Suppleanter:

For Namdalens fiskeriselskab	hr.	N. Brandtzæg
„ Fosens	„	„ A. Ophaug
„ Kristianssunds	„	„ Anton Hansen
„ Trondhjems	„	„ P. O. Jenssen
„ Levanger fiskeriforening	„	„ E. Aagaard
„ Beitstadfj. fiskeriselskab	„	„ havnefoged Appelbom.

Bilag 1.

Navigationundervisning for fiskere i Trondhjems og nordre Nordmøres fiskedistrikter under skreifisket 1901.

Direktionen for Trondhjems fiskeriselskab ansatte undertegnede, Edw. Lie, som vandrelærer i praktisk navigation for fiskere, og skulde jeg besøge følgende fiskevær: Halten, Mausund, Sulen, Titran, Smølen og Gjæslingerne.

Den 2den februar afreiste jeg fra Trondhjem og ankom samme dags aften til Halten.

Plakater om navigationsundervisningen fordeltes til de forskellige øer, og efter konference med opsynsbetjent Oxvold samt flere høvedsmænd begyndte det første møde mandag 4de februar. Til skolelokale fik jeg tilladelse til at benytte tranbrønderiet. Der fremmødte ca. 200 fiskere. Først gaves en liden redegjørelse for hensigten med denne slags undervisning, hvorefter oplæstes fiskeriinspektør Wallems beretning fra 1899, samt en skrivelse om undervisningen for fiskere ved navigations-skolen i Kristianssund og fra Trondhjems fiskeriselskab angaaende den ambulerende og iverksatte undervisning.

Navigationens inddeling forklaredes, og jeg fremholdt, at det var den terrestriske og praktiske del, som skulde omtales, samt hvad der forredes for en praktisk navigator. De nødvendigeste instrumenter fremvistes, navnlig kompas, kart, passer, vinkler og log. Kompassets inddeling forklaredes, særlig dets stilling ombord for at styre efter og om forsigtighed med t. eks. at fjerne staal og jern. Der redegjordes for magneten med lidt om misvisningen for at give en ide om retvisende og misvisende nord.

Af de tilstedeværende 200 fiskere var der ikke en eneste, som kunde kompasset.

Undervisningen sluttede kl. 8 $\frac{1}{2}$ aften, og jeg hørte da, at der var flere, som havde hørt lidet og seet endnu mindre. Det bestemtes da at forlægge undervisningen til fiskelogierne, hvor der var plads til 4 baadlag (24 mænd) eller i mit eget logi, eftersom det passede for fiskerne. Herefter holdtes undervisning næsten hver dag omkring paa de forskellige øer og ofte hos mig. Kompasrosen paaført hele og halve streger uddeltes omtrent til alle baadlag.

Med undervisningen paa den maade gik det rigtig bra, og fiskerne var meget ivrige. Kompasset gik det dog temmelig sent at lære, og da vi begyndte med kartet, maatte de fleste have de paaskrevne roser foran sig for at kunne opgive sin styrende kurs. I kartet var de fleste meget flinke efter at have holdt paa en 14 dages tid.

Opgaverne, de fik, var seilads fra et givet sted til et andet under forskellige veirforhold og vind samt forskjellig fart, seilads for god vind uden drift, bidevind med $\frac{1}{2}$ stregs drift, for rebede seil fra 1—5 stregers drift — alt for at lære at rette sine kurser den rette vei efter vinden for drift. Dette faldt i begyndelsen noget vanskeligt, men udførtes senere sikkert. Foretog prøver med peilinger, enkelt peiling og gisning, krydspeiling og udseilet distance paa to forskjellige maader.

Loggen og loddet forklaredes, brug og opmaalinger, og det lærtes fiskerne at opmaale sin egen log efter det tidsglas, de havde.

Af eleverne paa Halten var der 3 stykker, som kom saa langt, at de havde begyndt med kobling af kurser og bestikopgjør, men de var usikre paa grund af ustøhed i kompasset.

I Halten undervistes fra 4de—23de februar, ialt ca. 80 timer, og det maa siges, at de fiskere, som benyttede tiden, gjorde gode fremskridt, naar det betænkes, at ikke en eneste en omtrent kjendte til kompassets brug.

Mandag 25de februar flyttede jeg til Mausund efter at have ligget veirfast et døgn, tog ophold paa Bogøen og fik benytte skolehuset til undervisningen. Tirsdag formiddag begyndtes med 40 til 50 mand, og hvorvel lokalet rummede flere, erklærede jeg, at det ikke kunde nytte

for flere at være tilstede, særlig da mange maatte ansees for gamle til at deltage i undervisningen.

Undervisningen anlagdes ogsaa her i samme spor som i Halten. Det viste sig ogsaa her, at folkene var temmelig uvidende om kompasset, dog ikke saa fremtrædende som i Halten. Efter at have benyttet formiddagen fra 10—1, fortsattes med det samme personale om eftermiddagen fra 4—8. Paaskrevne kompasroser uddeltes. Der fortsattes hver dag for de samme folk, de var meget ivrige og mange meget lyse hoveder iblandt.

Her var det meget let at arbejde, da det altid var de samme folk, og gik man ikke over til noget nyt, førend det, man strævede med, forstodes af alle. Efterat kartet, loggen og dennes brug var indprentet, arbejdedes daglig med kartopgaver.

Folkene forarbejdede sig selv vinkler, saaledes at der samtidig kunde opereres i 7 kart. Opgaverne løstes hurtig og korrekt, og det var en sand fornøjelse at lede undervisningen. Fra 26de februar til 3die mars undervistes i 30 timer. Folkene var flinke, men beklagede, at mit ophold blev for kort.

Afreiste den 4de mars til Sulen, og efterat bekjendtgjørelsen om min ankomst var omsendt og skolestyret velvillig havde indvilget i, at skolehuset brugtes til undervisningsværelse, kunde arbeidet optages næste dag.

Skiønt det var sjøveir, samledes dog ca. 70 mand. Undervisningen fortsattes paa lignende maade som ved de forrige steder. Som oftest mødte op de samme folk. Om kompassets anvendelse var man ogsaa her uvidende. Fiskerne var ivrige og løste sine opgaver tilfredsstillende.

Mellem 5de og 11te mars holdtes 24½ undervisningstime.

Den 12te mars begav jeg mig med baadskyds til Titran; men veiret stoppede skydsen ved Kjærvaagssundet $\frac{3}{4}$ mil fra Titran. Den videre fremkomst foretoges over land.

Paa Titran blev ogsaa skolehuset disponeret for undervisningen. Efter samtale med fiskere og opsynsbetjenten fastsattes undervisningstiden til kl. 10—12 fm. og 3—6 eftm. Onsdag den 13de om formiddagen var det noksaa store skolehus fyldt til trængsel, deriblandt tilreisende fiskere fra Hitteren.

Den samme metode befulgtes.

Det samme ubekjendtskab til kompasset var tilstede, undtagen 1 mand (sjømand).

Der undervistes hver dag, ihvorvel mange af fiskerne var paa sjøen. De fremmødende var særdeles ivrige, navnlig for at lære karterne med hensyn til drift, kurser, afstande, peilinger o. s. v.

Undervisningen ophørte 18de mars, og var der anvendt 25 timer dertil.

Paa grund af sjøveir beklagede mange af fiskerne, at de ikke kunde faa deltag, og at mit ophold var kort.

Den 19de reiste jeg via Kristianssund til Smølen og ankom til Veiholmen den 20de mars.

Uanset det var fiskeveir, fremmødte dog 50 mand om eftermiddagen i bedehuset, som var et stort prægtigt lokale. Det var det samme om igjen; men der maatte gaaes hurtig frem, da der blot var levnet mig 2 dage til undervisning.

Vi holdt paa til kl. 8 aften og begyndte næste morgen kl. 9 og fortsatte denne dag til kl. 6 $\frac{1}{2}$ eftm.

Kompassets opstilling ombord, kart, log og lod forklaredes. Kompasrosen uddeltes.

Den 21de mars deltog ca. 80 mand og meddeltes undervisning den hele dag.

Imidlertid havde det samtidig været sjøveir for fiskerne, og den 23de kom der først ved 3-tiden om eftermiddagen 16 mand tilstede i lokalet.

Ud paa eftermiddagen blev tilstrømningen saa stor, at der ikke kunde undervises paa kartet.

Om aftenen, da jeg afsluttede, „takkede alle fiskerne med bøn til fiskeriselskabet om, at de maatte faa en lærer til næste aar, der maatte faa længere ophold.”

Herfra reiste jeg over Trondhjem til Gjæslingerne, hvor jeg ankom den 28de mars. Den følgende morgen begyndte undervisningen for 3 baadlag (18 mand). Alle andre baade var paa sjøen. Folk var ogsaa her ukjendte med kompasset og uddeltes derfor kompasrosen. Undervisningsmetoden var den samme.

I Gjæslingerne var ca. 1 200 fiskere. De mødte frem i smaa partier og ujevnt, hvorfor det var vanskelig for læreren at arbeide, da de forskjellige folk har forskjellige standpunkt.

De fiskere, som var stadig tilstede, var noksaa flinke ligeoverfor de, som kun var tilstede nogle gange. Forøvrigt syntes man, at læreren kom for sent til Gjæslingerne, da fiskerne ved fiskets afslutning ved paasken havde det for travelt med salg af fisk, rogn m. m.

Fra 29de mars til 17de april gaves undervisning i 56 timer.

I alle vær udtaltes den mening, at der aldrig var gjort noget saa heldigt for fiskerne som denne slags navigationsundervisning.

Fiskere og opkjøbere, som tidligere havde været i Halten, kunde noksom ikke takke for, hvad de havde lært. En mente, nu skulde han paa tage sig at seile, hvor det skulde være, thi nu havde han foruden

kompas anskaffet sig barometer, log, haandlod med liner og karter over de farvande, hvor han skulde seile. Jeg maatte ombord for at se fra hans sidste reiser de kurser, han havde anført i kartet, ligesom forskellige peilinger. Alt var meget godt udført.

Kristianssund, juli 1901.

Edward Lie.

Bilag 2.

Til Trondhjems fiskeriselskab!

Opsynsbetjentene under vinterfisket 1901 i Frøien meddeler angaaende vandrelereren i praktisk navigation for fiskere:

.....Savidt jeg hørte og kunde forstaa, var der allerede paa forhaand større interesse tilstede for sagen blandt fiskerne, og da især blandt de yngre, hvorfor de glædede sig til den saaledes i udsigt stillede veiledning.

.....Sit kursus holdt navigationslæreren i stedets skolehus, som velvillig var stillet til disposition, og af dem, der besøgte kurset, hørte jeg kun udtale tilfredshed med undervisningen.

.....Med hensyn til undervisningens anordning ved afholdelse af „kurset“ (undervisningens meddelelse i bestemt lokale) eller ved at læreren gaar om fra rorbod til rorbod (hus til hus), da er jeg af den absolute antagelse, at det førstnævnte er bedre.

.....Langt bedre flere kortere kurser med rum og plads for fuld undervisning end et længere kursus med overfyldt lokale, hvoraf følger mangelfuld undervisning.

.....Med hensyn til anordning af mulig reiserute for læreren i kommende vinter (1902) vil det være ønskeligt, om der kunde træffes en ordning saaledes, at undervisning gaves i den første halvdel af vinterfisket (midten af januar til slutten af februar), idet de i den tid værende lange aftener og ofte indtræffende landliggedage vilde for fiskerne give bedre tid til at nyttiggjøre sig undervisningen, mod naar denne skulde gives i en senere tid af fisket.

For at saadan ordning under de forhaandenværende forhold kan lade sig realisere, maatte der hellere antages flere lærere for en kortere tid end holde en lærer længere tid.

Det ærede selskabs i denne retning foretagne skridt og opofrelse er imidlertid et paa samme tid paakrævet som velsignet gode, at enhver kun kan glæde sig over, at det er iverksat.

Jeg er fuldstændig enig i den rute for vandrelæreren, som selskabet har antydnet (1902).

Min mening er, at vandrelæreren prøves ogsaa for anstundende vinterfiske, og at man saa tager lærdom af indvundne erfaringer.“

En opsynsbetjent under vinterfisket 1901 i nordre Trondhjems amt udtaler:

„Efter den erfaring, som jeg havde anledning til ved f. aars skreifiske 1901 er, at en vandrelærer i praktisk navigation baade er nyttig og nødvendig for fiskere; thi saavidt jeg var istand til at opfatte fiskernes mening om den slags undervisning, faldt den fuldt ud anerkjendende af enhver deltager.

Det vilde derfor være meget ønskeligt, om fiskeriselskabet ogsaa til kommende skreifiske kunde se sig istand til at sende en vandrelærer, og at denne om muligt kunne stationeres her omkring midten af mars maaned til fiskets afslutning, som i regelen indtræffer medio april.“

Bilag 3.

Det forretningsførende selskab har i 1901 udsendt flere henvendelser til baadbyggerier saavel norden- som søndenfelds om mulig optagelse af elever til uddannelse praktisk som theoretisk i baad- og fartøibygning.

Kursets varighed er forudsat at burde være 1 aar, og at der kun antages arbeidsvante baadbyggere efter konkurrence inden selskabernes distrikter. Eleverne skulde deltage i værftets daglige praktiske baad- og skibsbyggeriarbejde, og derfor erholde en passende dagløn af værftet, hvorhos der tillige skulde gives eleverne speciel theoretisk undervisning. Efter læretidens udløb skulde eleverne aflægge offentlig duelighedsprøve.

Selskaberne har antaget at maatte betale nogen godtgjørelse til det baadbyggeri, som var villig til at optage elever paa antydede betingelser.

Det har ikke lykket at faa istand en tilfredsstillende ordning i 1901.

Et firma svarer: ... „Tanken om at skaffe baadbyggere i det nordenfjeldske nogen uddannelse i baadbygning forekommer mig at være god.“ „Sluttelig vil jeg udtale det haab, at den her omhandlede tanke maa vinde fremgang paa den ene eller den anden maade.“

Et andet firma anser den antydede læretid utilstrækkelig.

Førøvrigt har man troet, at de fremkomne tilbud ikke er i alle dele

gunstige til forsøgsvis at sætte et kursus igang, men man har haab om, at det maaske vil lykkes bedre i den nye budgettermin.

Foranstaaende efter forhandlingsprotokollens udvisende.

Trondhjem, 12te april.

For samtlige selskaber
Trondhjems fiskeriselskab
ved **B. Iversen**,
direktionens formand.

L. Schmidt-Nielsen.

XIII. Trondhjems fiskeriselskab.

Direktionen har den ære at afgive til generalforsamlingen følgende beretning om virksomheden i budgetaaret 1901—1902.

Ved generalforsamlingen den 14de juni 1901 gjenvalgtes det af direktionen udtrædende medlem hr. B. Iversen. Hr. G. H. Helgerud, som ogsaa skulde udtræde, frabad sig gjenvalg. I dennes sted valgtes Ingvar Klingenberg. Til suppleanter valgtes d'hr. Magnus Halvorsen, P. O. Jenssen og I. A. Iversen.

Til revisor valgtes hr. Ludv. Wilh. Strøm, og til decisorer d'hr. Johan Helberg og Arthur Motzfeldt. I direktionens møde den 15de juni valgtes til formand hr. B. Iversen og til viceformand hr. S. Wleügel.

Samarbeidet mellem fiskeriselskaberne i Trøndelagen og nordre Romsdal — etableret 1893 — er forsat uden afbrydelse. Angaaende distriktsselskabets virksomhed foreligger særskilt oversigt. Trondhjems fiskeriselskab har været valgt som forretningsførende for terminen 1901—1902.

Direktionen anbefaler, at vort selskab, fraseet de betydelige udgifter, fremdeles fortsætter samarbeidet.

Præmier er fremdeles udbetalt for fangst af haakjærring i Trondhjemsfjorden. I terminen er præmieret en fangst af 217 stk. Siden 1894 er udbetalt præmier for en fangst af 2 803 stk. haakjærring.

Gjennem fiskeristyrelsen er modtaget i statsbidrag 6 000 kr., idet man kunde legitimere, at have sikret i privat bidrag fra Trondhjems sparebank 2 000 kr. i husleie, og fra Trondhjems brændevinssamlag 1 500 kr. I det foregaaende aar var sat som termin for indsendelse af budget-

andragender, beretning og regnskab en frist til 1ste mai, men iaar er dette ved ny bestemmelse fra fiskeristyrelsens side forkortet til 15de april.

Det vil være selskabernes medlemmer bekendt, at selskaberne ikke har nogen adgang til fiskeriraadet, og om deri vil finde nogen forandring sted ved den i udsigt stillede omorganisation for fiskeriselskabernes vedkommende er for tidligt endnu at have nogen mening om.

Imidlertid har fra fiskeristyrelsen foreligget til erklæring rundskrivelse af 19de oktober 1901.

Til besvarelse af denne paakaldtes de øvrige selskabers medvirken i et den 12te december 1901 afholdt ekstraordinært distriktsmøde. Dette mødes forhandlinger og den udtalelse, som dette har afgivet, er indtaget i distriktsselskabets beretning og henvises dertil.

Trondhjems selskab har ved sagens ekspedition erklæret at indtage samme standpunkt.

I sine hoveddrag gaar erklæringen ud paa, at man ikke vil have de foreslaaede amtsfiskeristyrer, til hvis oprettelse man ikke finder nogen berettigelse, hverken ifølge erfaring eller krav derom. Derimod paapeges iverksat en ordning lig den, som nu i flere aar er prøvet ved samarbeidet mellem selskaberne i vore distrikter, og kræver man samtidig, at distriktsselskabet gives repræsentativ adgang til fiskeriraadet.

Ved udstillingen i Paris 1900 er selskabet for sin deltagelse tilkjendt „Grand Prix“.

Ved udstillingen i Gefle juli 1901 har selskabet deltaget med en mindre samling redskaber og en grafisk planche over Trondhjems udførsel af fiskevarer til Sverige.

Desuden udstilledes en kollektion af fiskevarer, sild i de forskjellige merker og emballager, tørfisk, klipfisk og saltet fisk, hvorhos der daglig ankom forsyning af flere sorter fersk fisk paa is.

Det var ikke adgang til at udstille for udlændinger, men ved ud-søgt velvilje fra den svenske udstillingsbestyrelse erholdt selskabet adgang til at fremmøde, idet man selvfølgelig ikke deltog i nogen konkurrence. Førind selskabet bestemte sig dertil, modtog man eksportfor-eningens udtalelse om, at denne anbefalede, at Trondhjem søgte sig re-præsenteret paa samme maade. Man lod derfor hr. ingeniør L. Schmidt-Nielsen, der som bekendt har mødt ved mange udstillinger, være tilstede for at besørge arrangementet og varetage byens interesser. Efter anmod-ning fra Norges fiskeristyrelse har selskabet ogsaa deltaget i udstillingen i St. Petersburg ved at lade udstille en række grafiske plancher ved-kommende Norges næringsliv, det nordenfjeldske Norges fiskerier, samt Trondhjems udførselsforhold af fiskevarer m. m.

Disse plancher havde man, i f. a. for Trondhjems fiskerimuseums

regning, indkjøbt af hr. ingeniør L. Schmidt-Nielsen, som efter anmodning ved det norske lands teknikermøde i Kristiania, august 1901, holdt et foredrag om nordenfjeldske fiskeriforholde og i den anledning havde udarbejdet flere farvelagte grafiske plancher.

Desuden har selskabet efter henstilling af fiskeristyrelsen foretaget flere prøvesendelser af fersk fisk i is til St. Petersburg.

Til indkjøb af fisken samt fragt deraf til Stockholm er anvendt kr. 607.70. I alt er afsendt 17 kasser fisk. Fisken er sendt via Storlien til Stockholm, med betalt fragt til sidstnævnte sted. Herfra er den ekspederet med dampskib til Hangø, hvorfra den er videresendt pr. jernbane til Petersburg. Fiskeriagenten, hr. Harald Nielsen, har besørgt fisken udstillet og realiseret. Foreløbig har man besked om, at forsøgene er faldt fordelagtig ud, og at fisken har vundet bifald, samtidig som der er udtalt, at der er haab om, at disse forsøg kan føre til, at der kan udvikle sig en lønnende eksport af fersk fisk til Rusland.

Ved affattelsen af nærværende beretning, har man endnu ikke fra fiskeriagenten modtaget en belovet udførligere redegjørelse om forsøgene, men saasnart denne kommer, skal den blive offentliggjort, da det vil blive forretningsverdenens sag at udnytte det resultat, som vil foreligge. Selskabet skal ved udstillingen være tilkjendt høieste belønninger.

Trondhjems sparebank yder fremdeles med beredvillighed sin værdifulde støtte til selskabets og museets trivsel med sit bidrag til husleien, opført med 2 000 kr.

Trondhjems brændevinssamlag støtter paa lignende maade begge institutioner med 1 500 kr. til driften.

Direktionen udtaler derfor til sparebanken som til samlaget selskabets og museets forbindtligste tak.

Byggefondet til museet er heller ikke i denne termin øget med mere end de indvundne renter. Fondet udgjør kr. 3 774.71 pr. 1/1 1902.

Norsk fiskeritidende er modtaget, ligesom der ved gaver og bytte er indkommet endel skrifter fra ind- som udland.

Der er anskaffet endel redskaber og plancher, ligesom man underhandler om flere større anskaffelser, som antagelig i løbet af aaret vil øge samlingen i betydelig grad.

Det viser sig mere og mere paatrængende at faa et større lokale.

Angaaende det i forrige aar iverksatte kursus for fiskere ombord paa skoleskibet „Tordenskjold“ meddeles, at de optagne elever ved kurssets afslutning ved udgangen af august 1901 har underkastet sig afgangseksamen.

Følgende vidnesbyrd er udfærdiget fra skoleskibet „Tordenskjold“:

1. Richard Hagerup af Bud i Romsdalen, født 26de april 1881.

Skoleskibets afgangstestimonium.

Duelighed..... meget godt
Flid..... udmerket
Orden..... udmerket
Opførsel..... udmerket

Trondhjem, 31te august 1901.

Undertegnet skoleskibet „Tordenskjold“s direktion.

H. Paulsen,
skibschef.

Adolf Halseth,
p. t. formand.

Attest: — — „har ombord i skoleskibet „Tordenskjold“ gennemgaaet de fag, som henhører til den terrestriske navigation for at kunne navigere ombord i et fiskefartøi langs kysten, samt hvad der fordres af navigation for at blive lods.

Ved afgangseksamen fra skoleskibet „Tordenskjold“ har han erholdt følgende karakterer, høieste karakter 3.

For kundskab og brug af kompasset	2.6
„ — - „ - loggen	2.1
„ bestikregning og journalhold	2.8
„ kundskab og brug af kartet	2.6
„ begreb om strømmen	1.5
„ styringsreglerne	2.7
„ kundskab til signalerne	2.3

Hovedkarakter 2.371

Undertegnet skoleskibet „Tordenskjold“, Trondhjem, Norge,
29de august 1901.

v. Krogh,
censor.

H. Paulsen,
eksaminator.

F. Major,
censor.

2. Hans Peder Antonsen, Titran, Frøien, født 26de januar 1881.

Skoleskibets afgangstestimonium.

Duelighed..... meget god
Flid..... god
Orden..... god
Opførsel..... god

Undertegnet: som ovenfor.

Attest: — — — — — Afgangseksamen.

For kundskab og brug af kompasset	2.2
„ — - „ - loggen	2.5

For bestikregning og journalhold	2.7
„ kundskab og brug af kartet	2.2
„ begreb om strømmen	1.8
„ styringsreglerne	2.0
„ kundskab til signaler	2.0
	Hovedkarakter 2.200
Undertegnet: som foran.}	

3. Edvin Olsen Tørum, Aafjorden, født 2den mai 1881.

Skoleskibets afgangstestimonium.

Duelighed	meget god
Flid	meget god
Orden	udmerket
Opførsel	udmerket
Undertegnet som foran.	

Attest: — — — — Afgangseksamen.

For kundskab og brug af kompasset	2.9
„ — - „ - loggen	2.9
„ bestikregning og journalhold	2.8
„ kundskab og brug af kartet	2.6
„ begreb om strømmen	2.9
„ styringsreglerne	2.9
„ kundskab til signaler	2.5
	Hovedkarakter 2.786
Undertegnet: som foran.	

4. Johan Peder Iveren, Mausund, Frøien, født 7de januar 1880.

Skoleskibets afgangstestimonium.

Duelighed	meget god
Flid	meget god
Orden	meget god
Opførsel	meget god
Undertegnet som ovenfor.	

Attest: — — — — Afgangseksamen.

For kundskab og brug af kompasset	2.5
„ — - „ - loggen	2.7
„ bestikregning og journalhold	2.9
„ kundskab og brug af kartet	2.7
„ begreb om strømmen	2.8

For kundskab til signaler	2.3
„ styringsreglerne	2.6
Hovedkarakter	2.643

Undertegnet som ovenfor.

I denne forbindelse indtages den fra skibschefen afgivne rapport om undervisningen ombord i skoleskibet „Tordenskjold“ forsaavidt angaar fiskereleverne.

Ifølge den ærede direktions anmodning tillader jeg mig herved at indberette:

At de fire fiskerelever, der for bekostning af „Trondhjems fiskeriselskab“ har været ansat paa skoleskibet „Tordenskjold“ under dets øvelsestogt sommeren 1901 i 4 maaneder fra 1ste mai til 31te august, har, foruden den almindelige uddannelse, som ydes ombord i skoleskibet, havt særskilt undervisning i elementær praktisk navigation.

Undervisningsfagene har været følgende:

1. Praktisk regning: Regning med hele tal og decimalbrøk.
2. Forhold og proportioner.
3. Kjendskab til og regning med logaritmmer.
4. Geometri: De nødvendige afsætninger og opmaalinger samt forøvrigt brugen af passeren.
5. Jordens figur og størrelse, punkter og cirkler paa jorden, de maal, som bruges i navigationen samt bredde og længde.
6. Kjendskab til jordmagnetismen, misvisningen samt de vigtigste aarsager til kompassets deviation.
7. Kundskab om og brugen af kompasset: at kunne reducere kurser for misvisning og diviation.
8. Kjendskab til loggen: at kunne logge og iøvrigt at kunne behandle loggen, saaledes som det praktisk bruges tilsjøs.
9. Seilads: seilads i retvisende nord eller syd, seilads i retvisende øst, eller vest, i eqvt. og platseilads, samt at forbedre kurser for drift,
10. Bestikregning og journalhold.
11. Begreb om strømmen, at kunne forbedre sine kurser for strøm i strømfarvand.
12. Kundskab om sjøkarter: at have rede paa de veiledninger, som et sjøkart indeholder, saasom fyrenes art, dagmerker, dybden og andre veiledninger. At kunne afsætte og opmaale en kurs og distance, at kunne bestemme sin plads i kartet ved bredde og længde, ved enkelt

peiling og gisning, ved krydsspeiling og ved udseilet distance, samt overlægning fra et kart til et andet.

13. Kjendskab til loddet og dets brug. At kunne kontrollere sit bestik ved hjælp af lodskud.
14. Kjendskab til det internationale signalsystem. At kunne afsende og modtage signaler.
15. Styringsreglerne, signaler i havsnød, redningsapparater, kjendskab til den nytte man har paa sjøen ved brugen af oljeposer.

Bilag. Telegrafering med flag eller lignende paa stage, saaledes at man paa længere afstande kan modtage og afsende meddelelser ved hjælp af Morsès telegrafalfabet.

Ved afgangseksamen den 29de august eksamineredes eleverne i nedenanførte fag, hvorved erholdes følgende middelkarakterer (høieste karakter 3)

For kundskab om brug af kompasset	2.6
„ kjendskab til og brug af loggen .	2.6
„ bestikregning og journalhold	2.8
„ kundskab om og brug af kartet .	2.5
„ begreb om strømmen	2.3
„ styringsreglerne	2.6
„ kjendskab til signalisering	2.3

Naar man tager i betragtning, at eleverne havde mindre gode, til dels daarlige forkundskaber ved kursets begyndelse, saa maa ovenstaaende resultat regnes for tilfredsstillende.

Jeg er af den formening, at den ærede direktion har truffet en heldig ordning ved at lade eleverne faa sin navigationsundervisning ombord paa et seilende skoleskib, istedetfor i en navigationsskole iland, hvor man ikke har den anledning til praktisk undervisning som ombord paa et seilende fartøi, hvilket er af stor betydning for eleverne, idet disse kan faa udføre en navigatørs arbeide ombord under kontrol af sin lærer. Man har tillige herved en større garanti for, at de senere paa egen haand praktisk kan udføre, hvad der er bleven dem lært, særlig hvad angaar logning, lodskud, stedbestemmelse ved hjælp af peilinger samt journalhold.

Til slutning vil jeg tillade mig at paapege ønskeligheden af, at der ikke optages elever, medmindre de har gennemgaaet folkeskolen og fremlægger tilfredsstillende vidnesbyrd herfor.“

Selskabet har paany henvendt sig til skoleskibets direktion om ogsaa for sommertogtet 1902 at oprette en lignende afdeling for fiskere ombord i „Tordenskjold“.

Dette er med beredvillighed imødekommet, og har selskabes aabnet konkurrence om de ledige 4 pladse. Fra distrikterne vil blive optaget 4 elever, for hvilke skal betaales 300 kr. pr. elev det hele kursus ombord.

Selskabets direktion er fremdeles af den formening, at den valgte vei maa betegnes som formaalstjenlig, saavel i den hensigt at oplære fiskerne i praktisk navigation, som ved den opdragelse, skoleskibet forøvrig giver anledning til.

Saavidt man har erfaret, deles ogsaa denne opfatning af mange, som fra distrikterne har gjort sig kjendt med sagen.

I distriktsselskabets beretning vil findes en redegjørelse angaaende vandrelærerens navigationsundervisning i fiskeværene. Det er et billig apparat, som gjør god tjeneste ved ude blandt almuen at vække sans og opmærksomhed for sagens betydning.

Under henvisning til de meddelelser, som er afgivet i forrige aars beretning angaaende en mulig oprettelse af en veirvarselsstation i Trondhjem, kan meddeles, at selskabet under 5te oktober 1901 har indsendt andragende derom til kirke departementet.

Trondhjems by og søndre Trondhjems amt har bevilget andele til driftsudgifter ved en nordenfjeldsk veirvarselsstation i Trondhjem, hvorimod nordre Trondhjems amt af flere hensyn har vægret sig ved at bevilge andelen. Imidlertid har selskabet søgt sagen forelagt statsmyndighederne med andragende om oprettelse af veirvarselsstation paa lignende vilkaar, som har fundet og finder sted ved landets allerede etablerede veirvarselsstationer. Man har udtalt sin beklagelse over, om vore distrikter i dette spørgsmaal skulde komme til at indtage en særstilling mere end andre, dersom der mod formodning skulde kræves distriktsbidrag til anlæg og drift af en nordenfjeldsk station. Hvilken skjæbne sagen har faaet kjendes ikke, og har man tilladt sig den 11te januar 1902 at forhøre derom i departementet, men er endnu ingen meddelelse indløbet derom.

Siden sidste beretnings afgivelse har spørgsmaalet angaaende en omordning af fisketorvet i Ravnkloen fundet en efter direktionens formening heldig løsning. Gjennem Trondhjems magistrat modtog man et af stadsingeniør Grøndahl bearbejdet forslag som resultat af en med en komite førte forhandlinger. Overslagssummen lød paa kr. 63 200. Selskabets direktion indgik den 1ste august med forestilling til magistraten om, at man anbefalede stadsingeniørens foreliggende forslag til udførelse, idet man gik ud fra, at brændevinssamlagets tidligere for øiemedet bevilgede bidrag, med renter pr. $\frac{1}{1}$ 1901 kr. 35 000, skulde bringes til anvendelse, hvorhos man uden personligt ansvar for selskabet eller dets direktion androg om et rente- og afdragsfrit laan hos kommunen paa 27 000 kr., eller hvad der maatte behøves, til planens gennemførelse. Sagen behandles i kommunebestyrelsen den 12te december 1901 og afgjordes derhen, at selskabets andragende med magistratens indstilling, ligeledes af $\frac{1}{8}$ 1901, bifaldtes. Det bemerkes, at arbeidet fra magistratens side straks

blev sat iverk, idet stadsingeniøren, ifølge betingelse i selskabets skrivelse af 1/8 1901, skal lede og administrere byggearbeidet. Selskabet har ingen-
 somhelst befatning dermed, hverken teknisk eller økonomisk. De hos
 samlaget indestaaende midler er stillet til selskabets disposition ved
 skrivelse af 6te januar d. aar, idet samlagets direktion ansaa betingel-
 serne for beløbets anvendelse opfyldte ved de af de kommunale autoriteter
 fattede beslutninger. Naar direktionen har søgt at bringe denne sag til
 en afslutning, har man deri søgt støtte i generalforsamlingens beslutning
 af 11te septbr. 1897, siden hvilket tidsrum det for selskabets direktion
 har været en umulighed før nu at faa sagen frem og fra selskabets side
 ekspederet som foran oplyst. Til afbetaling af det laan, som kommunen
 bevilger, vil man søge brændevinssamlaget om bidrag, men er det en
 selvfølge, at for tilfælde man afvises fra samlagets side, maa det beløb,
 som medgaar til byggearbeidet udover det bidrag af ca. 35 000 kr., som
 selskabet disponerer, i sin helhed udredes til Udgift af kommunekassen.

I tilslutning til det i forrige beretning om afholdelse af en fiskeri-
 udstilling i Trondhjem (1902) oplyste, har direktionen, saavel ved distrikts-
 mødet, som forøvrigt, holdt spørgsmaalet aabent til behandling, paa
 grundlag af fiskeristyrelsens udtalelse af 12/11 1900 — „og man anser
 ogsaa Trondhjem for det sted, hvor den næste fiskeriudstilling bør blive
 afholdt —“ samtidig som det henstilles — „at tage under ny overveielse
 tiden for afholdelse af en fiskeriudstilling i Trondhjem.“

**Regnskab for Trondhjems fiskeriselskab budgetaaret 1ste april
 1901—31te mars 1902.**

Indtægt:

1. Beholdning fra 1900—1901	kr.	566.55
2. Statsbidrag	„	6 000.00
3. Til navigationskurser	„	1 500.00
4. Trondhjems sparebank	„	2 000.00
5. Salg af div. sager	„	223.78
6. Kontingent og andre indtægter	„	415.00
7. Trondhjems brændevinssamlag	„	1 500.00
Renter	„	140.57
		<u>kr. 12 345,90</u>

Udgift:

1. Administration:		
a) kontorlokale og pakrum	kr.	500.00
Transport	kr.	500.00

	Transport	kr.	500.00	
b)	kontorhold, lys og brænde	„	108.60	
c)	trykningsomk. og annonser	„	373.22	
d)	porto, telegram, telefon	„	203.10	
e)	lønninger	„	1 200.00	
f)	forskjellige udgifter	„	318.44	
2.	Arbeider til fremme af fiskefor- merelse:			
a)	præmier for fangst af skadelige fiske	„	109.40	
3.	Fangst- og redskabsgruppen:			
a)	navigationskurset for fiskere	„	1 420.45	
b)	forsøg med smaa baade	„	73.25	
c)	forskjellige arbeider	„	150.00	
4.	Tilvirkningsgruppen:			
a)	vedkommende ferskfisktrafikken	„	450.00	
b)	forskjellige arbeider	„	69.85	
5.	Bibliotek	„	34.63	
6.	Modeller og vareprøver:			
a)	forskjellige indkjøb	„	79.25	
b)	fiskerimusæet: til husleie	„	1 500.00	
c)	anskaffelser	„	500.00	
d)	bestyrelse, konservering	„	800.00	
7.	Udstillinger: Gefle	„	845.46	
	Petersburg	„	683.50	
8.	Diverse:			
a)	distriktsforanstaltninger	„	1 480.00	
b)	forskjellige udgifter	„	400.00	
	beholdning	„	1 046.75	
				<u>kr. 12 345.90</u>

**Regnskab for Trondhjems fiskerimusæum budgetaaret 1ste april
1901—31te mars 1902.**

Indtægt:

	Beholdning fra 1900/1901	kr.	988.72	
1.	Trondhjems fiskeriselskab:			
	til anskaffelser	„	500.00	
	- lønning og konservering	„	800.00	
	- husleie	„	1 500.00	
	renter	„	32.93	
	pariserkomiteen	„	209.45	
				<u>kr. 4 031.10</u>

Udgift:

1. Lønninger	kr. 500.00	
2. Husleie	„ 1 500.00	
3. Anskaffelser	„ 1 756.79	
4. Reparationer	„ 200.00	
5. Assurance, renhold	„ 15.92	
Beholdning	„ 58.39	kr. 4 031.10

Ved begyndelsen af det nye regnskabsaar pr. 1ste april 1902 var kassebeholdningen ved:

Trondhjems fiskeriselskab kr. 1 046.75

Trondhjems fiskerimusæum „ 58.39

For alle velvillige bidrag og gaver til selskabet og musæet, ligesom til enhver, som har ydet støtte til fremme af virksomheden, tillader direktionen sig at frembære den bedste tak.

Videre foreslaar man generalforsamlingen:

1. At godkjende de aflagte regnskaber, som foreligger i revideret og decideret stand.
2. At vedtage fortsat samarbeide med de øvrige trønderske og Kristiansund fiskeriselskaber, samt at man bestrider de dermed forbundne omkostninger.
3. Paa grund af det uvisse forhold til det offentlige i forbindelse med den forestaaende omorganisation af fiskeriselskaberne foreslaaes gjentaget forrige generalforsamlings beslutning:
  - a) Det udsættes indtil videre at foretage forandring i selskabets love m. m.
  - b) Næste ordinære generalforsamling bliver at afholde senest inden 3 maaneder efter budgetterminens ophør 31te mars 1903, hvor da regnskab og beretning fremlægges, og de vanlige valg foretages.
4. I henhold til lovenes § 5 udtræder af direktionen d'herrer: S. Wleügel, L. O. Hegstad og Sivert Tvete.

Det bliver saaledes at foretage valg paa 3 medlemmer med 3 suppleanter til direktionen, 1 revisor og 2 decisorer.

Trondhjem $\frac{31te\ mars}{12te\ april}$ 1902.

Trondhjems fiskeriselskab for direktionen

B. Iversen,

formand.

L. Schmidt Nielsen.

XIV. Kristianssunds fiskeriselskab.

Direktionen for Kristianssunds fiskeriselskab tillader sig herved at fremkomme med følgende meddelelse om selskabets virksomhed i det forløbne aar.

Som budget og arbejdsplan for aaret 1901 havde direktionen under 14de august 1900 indgaaet til indredepartementet med følgende forslag.

1. Administration.....	kr.	900.00
2. Agnfryseriet, vedligeholdelse	„	500.00
3. Bankfiske:		
a. Præmier for undersøgelser af fisket og drift paa Bratværshanken.....	„	1 000.00
b. Optagelse af fisket paa nærmere liggende banker ..	„	500.00
4. Opmuntringspræmie for drivgarnsfiskere efter sild paa havet.....	„	500.00
5. Stipendier for to fiskere at delta i de skotske og engelske fiskerier efter sild og fisk	„	1 800.00
6. Udgifter ved et tremaanedlig navigationskursus for seks fiskere.....	„	300.00
7. Forbedring i vore baadtyper.....	„	500.00
8. Overføring af fisk til fiskefattige fjorde: forberedende arbejder.....	„	500.00
9. Bidrag til fællesarbejder med de trønderske selskaber .	„	500.00
		<hr/>
		kr. 7 000.00

Af indredepartementet blev vort budgetforslag oversent fiskeristyrelsen, der var traadt i virksomhed fra midten af september 1900 til afgjørelse. Af fiskeristyrelsen blev da strøget post 3, 4, 5, 6 og 8, saa der af vort budget kun blev staaende igjen post 1, 2, 7 og 9. Som statsbidrag indstilledes selskabet til at erholde kr. 1 600.00 paa betingelse af et distriktsbidrag svarende til $\frac{1}{4}$ af statsbidraget (altsaa 400.00) skaffedes tilveie og bemærkedes hertil udtrykkelig, at medlemskontingent ikke regnedes som distriktsbidrag.

Som grund for, at post 3, 4, 5 og 6 bleve strøgne, opgav fiskeristyrelsen, at de alle angik ting, som den herefter vil søge at fremme som offentligt arbejde — altsaa lagt direkte ind under sig; og post 8 blev strøget, uden at nogen grund blev angivet derfor.

Det var en stor skuffelse for selskabet at se sin planlagte virksomhed stoppet saa absolut, og da der af hele programmet intet var levnet

at arbeide for, er der heller ikke i det forløbne aar blit udrettet noget synderligt. Man maatte jo først se at omlægge sin virksomhed fra det store havfiske til det mindre lokale fiskeri.

Agnfryseriet har i det forløbne aar undergaaet en delvis reparation af taget. Størsteparten af pap-tækningen var i aarenes løb ødelagt af vind og veir, hvorfor den maatte fornyes. Dette blev udført med en bekostning af ca. kr. 120.00. Ved det i juni afholdte fiskeriraad i Bergen blev der af det fremlagte program for dette selskabs arbeide i 1902—03 (se nedenfor) strøget bl. a., hvad der var opført til vedligeholdelse af agnfryseriet, idet der formentes, da der ingen søgning var til det af fiskere for at faa frosset agn, saa var der intet brug for det, og at man skulde søge at faa det solgt. Heri kan man dog ikke være enig. Sælges kan det ikke med haab om at faa en rimelig pris for det; thi da det staar paa en havnevæsenet tilhørende grund, hvor det har tilladelse til at staa afgiftsfrit, saalænge det er i fiskeriselskabets eie, vilde det kun kunne sælges til nedrivning og bortflytning, og med den betingelse er det visselig ikke mange kroner værd. Og om der end ikke for tiden er meget søgning til det efter frosset agn, er derfor ikke den mulighed udelukket, at eftersom bankfisket udvikler sig her, hvilket man haaber vil faa et kraftigt fremstød, naar bankerne her udenfor blir undersøgte af statens forsøgssdamper „Michael Sars“, vil der bli efterspørgsel efter frosset agn til bankfiskere i lighed med, hvad tilfældet er i Aalesund. — Fryseriet er fremdeles bortleiet som islager for en aarlig leie af kr. 200.00.

Hummerfisket staar langt tilbage her i distrikterne. Skjønt man har lov at fiske hummer fra nytaar til 30te juni, blir dette fiske dog kun drevet i tiden fra midten af mai til sæsonens udløb, eller af de tilladte seks maaneder fiskes der kun i circa seks uger. Dette har sin aarsag i, at brugen af teiner er her aldeles ukjendt, og man fisker kun med de primitive redskaber, de saakaldte „hummerbunder“. Men disse kan kun bruges om vaaren og sommeren, i de lyse nætter naar hummeren er gaaet op paa grundt vand. — For derfor at søge at faa brugen af teiner indført blandt vore fiskere besluttede direktionen at kjøbe en del hummer-teiner og saa overlade dem igjen til halv pris til fiskerne. — Ved undersøgelse paa østlandet erfarede man imidlertid, at der ingen teiner var at faa, da fiskerne der binder sine teiner selv, og at ingen havde nogen at sælge. — Man maatte derfor gribe tingen an paa en anden maade. Ved velvillig medvirken af formanden i Fredrikstad og omegns fiskeriselskab, hr. lodsoldermand L. Pettersen, fik man kjøbt seks teiner fra Hvaler, og disse har i forrige høst og i vinter været udlaante som modeller til fiskere her for dem at arbeide sig redskaber efter. — Man faar nu se, hvordan dette forsøg lykkes.

Ligeledes anskaffede man material til sildehekler, som man lod nogle modelhekler arbeide af til veiledning for fiskere, der vil benytte dette redskab om høsten, naar garnsilden kommer under land.

Som repræsentant herfra til sammen med repræsentanter fra Aalesund og amtstinget for Romsdalen at træde sammen paa Molde og foreta valg paa amtets to repræsentanter til fiskeriraadet valgtes af formandskabet fiskeriselskabets formand, herr Joh. Fr. Nielsen, der ogsaa paa mødet valgtes til at være den ene repræsentant for dette amt i fiskeriraadet, — dog først efter lodtrækning med en mand fra Søndmøre, der var blit foreslaet og som havde lige mange stemmer som herr Nielsen, — et tilfælde, der tydeligt nok viser, hvor særdeles uheldig den benyttede valgmaade af repræsentanter til fiskeriraadet er, og hvorlidet betryggende den er for de forskjellige fiskeriselskabers og foreningers særskilte interesser.

For aaret 1902/03 indsendte man i april 1901 til fiskeristyrelsen følgende budget, der var afpasset efter de lokale bidrag, man antog at kunne paaregne efter et statsbidrag, som man anslog til ikke at kunne bli bevilget under kr. 2 000.

1. Administration	kr. 900.00
2. Agnfryseriet, vedligeholdelse	„ 500.00
3. Præmier for velbehandlet bonde-klipfisk og garnsild virket i de omliggende distrikter	„ 600.00
4. Bidrag til fiskere til anskaffelse af lakseliner, sildhekler, aal- og hummerteiner, ruser &c.	„ 300.00
5. Navigationskursus for indtil 10 fiskere med bidrag til ophold under undervisningen	„ 800.00
6. Bidrag til fællesarbejder med trønderske selskaber	„ 400.00
7. Præmier for forbedrede baadtyper	„ 300.00
	kr. 3 800.00

Ved dette budgets behandling i fiskeriraadet blev der kun bevilget bidrag til post 1, 3, 4, 6 og 7, og det beløb, der skulde tildeles dette selskab af de offentlige midler, blev af fiskeriraadet sat til kr. 1 500. — Fiskeristyrelsen reducerede dog dette beløb til kr. 1 000, der da blev den sum, hvortil selskabet blev indstillet af indredepartementet og tat til følge af stortinget.

At kunne faa udført noget effektivt til udvikling af fiskerierne med et beløb af kr. 1 000, tillagt hvad man kan paaregne som lokale bidrag, ca. 500 à 600 kroner, eller ialt kr. 1 500 à 1 600 vil imidlertid i længden vise sig ugjærligt, hvorfor direktionen har under overveielse, hvad der bør gjøres, for i tilfælde dette selskab ikke faar en rummeligere sum bevilget sig paa det til sommeren afholdendes fiskeriraad.

I slutningen af oktober 1901 modtog man fra fiskeristyrelsen en rundskrivelse, hvori fremsattes spørgsmaal, om der bør oprettes amtsfiskeristyrer, og, for tilfælde man fandt dette ønskeligt, hvordan man vilde foreslaa, at valg til dette fiskeristyre skulde foregaa, — hvormange medlemmer det burde bestaa af, og hvorledes disse medlemmer burde vælges o. s. v.

Til behandling heraf sammentraadte direktionen den 5te december og vedtog enstemmig et af formanden fremsat forslag om, at man paa det bestemteste burde fraraade oprettelsen af amtsfiskeristyrer, da en saadan institution neppe vilde være til nogen nytte, men derimod kun bidra til at forhale og forvikle afgjørelsen af vigtige sager. Derimod mente han:

1. At arbeidet for fiskeriernes fremme bør herefter som hidtil gennemføres af de fiskeriselskaber i byerne og foreninger i landdistikterne, som er i virksomhed og i samarbeide med fiskeristyrelsen.
2. Byselskaberne og landforeningerne slutter sig sammen og danner distriktsforeninger til gennemførelse af fællesarbejder inden distriktet. Disse distriktsforeninger sammenkaldes til møde, naar saadant er paakrævet af det for fællesarbeidet valgte forretningsførende selskab.
3. I distriktsmøderne, hvor selskabernes og foreningernes særbudgetter og fællesarbejder opsættes og bestemmes, deltar, foruden de respektive formænd, ogsaa distriktets inspektør tilligemed et medlem valgt af amtstinget og et medlem valgt af byernes formandskaber.
4. Det forretningsførende selskabs formand eller, ved hans forfald, viceformand har sæde i fiskeriraadet.
5. I amter, hvor foreninger eller byselskaber ikke virker, kan fiskeristyrelsen bestemme, om amtet skal repræsenteres i fiskeriraadet.

Hvilket i sin helhed blev vedtat som dette selskabs udtalelse af den samlede direktion, hvorefter en udskrift af forhandlingsprotokollen blev tilstillet Trondhjems fiskeriselskab, der som forretningsførende selskab havde sammenkaldt de trønderske og Kristianssunds fiskeriselskaber til et ekstraordinært distriktsmøde, som skulde afholdes i Trondhjem den 9de december til behandling af fiskeristyrelsens rundskrivelse.

Paa dette distriktsmøde vedtoges resolutioner, der i sine hovedtræk faldt fuldkommen sammen med det her vedtagne standpunkt til sagen.

Kristiansund den 5te april 1902.

Direktionen for Christiansunds fiskeriselskab

Joh. Fr. Nielsen. Christian Loennechen. P. L. Johnsen.
J. Børve. Even Larsen.

Anton Hanson.

**Ekstrakt af Kristianssunds fiskeriselskabs regnskab fra 1ste april
1901 til 31te mars 1902.**

Indtægt:

An beholdning i kreditbanken	kr.	103.52
Kassa	„	8.29
Sparebankens bidrag	„	150.00
Leie af fryseriet	„	200.00
Statsbidrag	„	1 600.00
Indgaaet kontingent	„	255.00
Renter i kreditbanken	„	28.67
Kommunens garanti for rest af distriktsbidrag	„	250.00
	kr.	<u>2 595.48</u>

Udgift:

Administration:

Sekretærens gage	kr.	400.00
Kontor, lys og ved	„	100.00
Trykning af aarsberetning	„	52.00
Avertissementer	„	31.70
Bøger, karter og indbinding	„	22.85
Telefon, telegrammer etc.	„	27.00
Assurance, bud, porto, færgepenge	„	33.60
Reise til Molde, valg F. Raadet	„	24.00
	kr.	<u>691.15</u>

Fryseriet:

Arnesen for tagpap etc.	kr.	103.20
Arbeide i 1 uge à kr. 3.00	„	18.00
	„	<u>121.02</u>
Transport	kr.	812.17

	Transport	kr.	812.17
Tre sildehekler til modeller	„		10.10
Seks teiner til modeller	kr.	28.50	
Fragt	„	9.23	
			37.73
Bidrag til fællesarbejder	kr.	405.00	
Reiser til distriktsmøder	„	100.00	
			505.00
Beholdning:			
I kreditbanken	kr.	817.19	
Tilgode af kommunen	„	250.00	
Kassa	„	163.29	
			1 230.48
			<u>kr. 2 595.48</u>

XV. Harøens fiskeriforening.

I aarets løb er afholdt 3 generalforsamlinger og 4 bestyrelsesmøder; samtlige for at behandle sager vedrørende fiskeriet og dets fremme samt specielle foreningsanliggender.

Foreningens ishus i Stenshavn fyldtes i april med is fra Romsdalsfjorden. Da isen var lidet holdbar, havde foreningen et tab af kr. 25.00 paa denne forretning.

Aarsagen til isens uholdbarhed skyldes kanske den omstændighed, at huset var fyldt vel sent paa aaret under uheldige veirforhold.

Arbeidet med den paatænkte hermetiske fabrik er for tiden indstillet, tildels paa grund af for liden tilslutning med tegning af aktier og tildels af, at baade fiskeristyrets formand som fiskeriinspektøren har fra-raadet dette for tiden, udenfor nedlæggelse af torskerogn.

Af bestyrelsen udgaar i aar efter tur Peder I. Huse, Ole E. Harnes og Ole J. Røsok, ligesom sekretæren bestemt ønsker at fratræde.

Harøen, 21de mai 1902.

Lars Johnsen Morsund.

K. Røsok.

Regnskab for Harøens fiskeriforening for 1901.

Indtægt:

Medlemskontingent	kr.	82.75
Distriktsbidrag	„	81.20
Salg af is	„	69.20
Kassabeholdning fra f. a	„	12.17
Balance	„	17.50
		<hr/>
	kr.	262.82

Udgift:

Administration (papir, porto og lokale)	kr.	37.40
Renter og afdrag paa gjæld	„	89.90
Vedligehold og assurance	„	36.52
Kjøb af en last is	„	99.00
		<hr/>
	kr.	262.32

Foreningens gjæld er for tiden kr. 1 090.00.

XVI. Ytre Romsdals fiskeriforening.

Idet bestyrelsen for Ytre Romsdals fiskeriforening i ærbødighed fremsender regnskab for aaret 1901, skal man samtidig hermed vedlægge en kort aarsberetning for samme aar.

Det, som foreningen først og fremst har taget sigte paa, er at faa opført et islager i Harøsund; dette var kalkuleret at skulle koste ca. 5 000 kr., hvoraf foreningen, som det vil sees af regnskabet, paa ansøgning har erholdt 600 kr. Af disse er udlagt kr. 250.00 for fundamenteringsarbeide, som ifølge hoslagte kontrakt og licitationsforretning er bortsat til murmester Sjøgren for 500 kr. og var færdigt til 15de mars sidstleden. De tiloversblevne 100 kr. vil gaa op i husets kostende forøvrigt.

Det i regnskabet indfordrede distriktsbidrag vil omtrent svare til $\frac{1}{4}$ af det medgaaede statsbidrag, og det øvrige vil bli indfordret efterhvert, som arbeidet skrider frem, og det hele indfordret, saafremt foreningen erholder de af fiskeristyret budgetterede 2500 kr. for 1902—1903, og huset vil da blive færdigt snarest mulig.

kurrerende om disse, saa meget mere som man ogsaa uden offentlige bidrag har troet at kunne udrette noget, der kan være af nytte for fiskeribedriften.

Det er en kjendsgjærning, at den jævne daglige røgt af fjordfiskeriet og udnyttelsen af de smaa, men sikre indtægter, havet kan yde, er bleven forsømt hos os. De store havfiskerier har, som rimeligt er, samlet den største interesse om sig; men det er dog utvilsomt, at der ligger værdier i vore fjorde og elve, som ikke er helt udnyttede.

Aalefisket har foreningen søgt at vække interesse for, idet den i 1899 lod indkjøbe endel teiner til udlaan blandt fiskere.

Denne foranstaltning havde den glædelige følge, at der til foreningen det paafølgende aar fremkom henvendelse fra saa mange aalefiskere, at der ved foreningens mellemkomst blev anskaffet flere hundrede teiner. Ved velvillig assistance fra fiskeriselskabet i Bergen fik man anvisning paa gode og billige kilder for indkjøb af aaleteiner; men efterspørgselen er iaar saa stor, at flere ordre selv med lang forudbestilling ikke kan effektueres. Dette er jo forsaavidt glædelige tegn; men der er ogsaa andre redskaber, aalefiskerne maa læres til at anvende.

Aalevadet er, efter de forsøg, fiskeriselskabet har foranstaltet, neppe at anbefale for dette distrikt. Derimod er aaleruser endnu uprøvet; men til høsten haaber man ogsaa at faa dette fangstredskab prøvet og kjendt her.

Dansk snurrevad. Dette redskab, som i Danmark har været af saa megen nytte, er ogsaa her ved foreningens initiativ blevet praktisk forsøgt. For indhivning med haandkraft gav redskabet ikke tilfredsstillende resultater, og med dampskib blir driften for dyr, derimod maa det antages, at dæksbaade med motorkraft vil svare godt udbytte, naar sammes drift kombineres med andre fangstmaader afpasset efter sæsonen.

Ved foreningens mellemkomst er der fra Danmark indkjøbt 6 snurrevad. Dette fiske drives af 2 baade udstyret med petroleumsmotor, medens 1 baad, der kun havde indhivningsspil for haandkraft, har sluttet.

Østersavlens betingelser for at kunne blive en skattet indtægtskilde, naar sagen gribes an med det maal for øie at give eiere af poller eller bugter forstaaelsen af, hvilken værdi der kan udvindes af østersavlens dreven som en biindtægt.

For at saa kan ske maa man imidlertid gaa paa opdagelser efter bekvemme steder.

Foreningen har forsøgt at paavirke enkelte ved at gjøre fiskeriselskabets meddelelser om østersavlens tilgjængelig for disse, og man har ialfald kunnet se, at interessen vækkes. Den værdifulde støtte, som fiskeriselskabet i Bergen yder ved saadanne anlæg, synes at være ukjendt for de fleste.

Paa Søndmøre findes i Skodje, Borgund, Ulfstein og Herø steder, hvor østersavl maa antages at kunne blive værdifulde indtægtskilder, naar anlægget baseres paa at skaffe gaardbruget en værdifuld biindtægt.

Aalesund i bestyrelsen for Aalesund og Søndmøre fiskeriforening
den 15de juni 1902.

*Lauritz A. Devold. John Aarflot. Juls. Kraasby.
Monrad Heggen.*

XVIII. Herø fiskeriforening.

Vi tillader os herved at tilstille det ærede fiskeristyre nærværende beretning om vor forenings virksomhed i forløbne aar.

Møder.

Der har i dette tidsrum været afholdt 8 bestyrelsesmøder og 3 medlems- og bestyrelsesmøder. Under bestyrelsesmøderne har nærmest de administrative spørgsmaal været behandlet, medens man under medlemsmøderne ogsaa har haft foredrag og diskussion om forskjellige emner fiskerinæringen vedrørende, ligesom man under et af dem, aarsmødet, ogsaa foretog valg paa 3 nye medlemmer af bestyrelsen og som saadanne blev enstemmig valgt Ingebrigt Valderhaug, Gerhard Fosnavaag og Antoni P. Remo. Af disse blev Ingebrigt Valderhaug formand. Til kasserer valgtes Jacob Vaagsholm og til sekretær gjenvalgtes P. Olsen.

Ishuset.

Det kvantum is der i aarets løb er medgaaet er omtrent dobbelt mod foregaaende aar, et forbrug som vi for nogle aar tilbage ikke anede, en udvikling af fiskebedriften der er af den største betydning for vort distrikt, og deri har opførelsen af ishuset ikke haft den mindst væsentlige indflydelse; thi uden is til konservering af agnet saa det kan holdes friskt i længere tid, vilde det være umuligt at drive noget rationelt bankfiske med flere dages ophold paa havet. Ligeledes har det vist sig nødvendigt at danne et

agnkompani.

Dette agnlag, der er dannet af fiskerne inden foreningen, har sat sig som maal at skaffe tilveie det fornødne agn for fiskerflaaden. Hvad

betydning dette i forbindelse med isforsyningen har, vil bedst forstaaes, naar vi tænker os det tilfælde, at vor fiskerflaade paa omkring 30 fartøier med en besætning paa 5—8 mand for hver farkost maatte ligge iland af mangel paa is eller agn, og vi saa ved at en saadan tur kan indbringe fra 20—50 kroner pr. mand i 3—4 dage. Dette var jo et betragteligt tab en fattig fiskerbefolkning i et ikke større distrikt end Herø.

Fryseriet

har vist sig fuldt tjenligt til at fryse agn endog i den varmeste sommertid.

Naar derfor foreningen har ordnet sig saa, at det ved ishuset, agnkompanietg og fryseriet meget sjelden hænder, at fiskerflaaden ligger hjemme, naar ellers veirforholdene er gunstige, og at man ogsaa forsyner fiskeeksportørerne med den nødvendige is, saa disse kan levere fisken i fersk tilstand og derved erholde saadanne priser, at bedriften kan lønne sig baade for fisker og kjøber. Der har ogsaa enkeltvis været gjort forsøg med, at fiskerne har taget is med paa havet for at ise fisken, straks den kommer af sjøen, noget som vi tror vil faa stor betydning for eftertiden.

Fyrbelysning.

Der har af foreningen med støtte af fyrekassen været holdt brændende 4 lygter i Igesunds og Removaulen under høst- og vinterfisket.

Fiskerhjem og bibliotek.

Der har allerede i flere aar været oppe den tanke at faa oprettet et læseværelse for fiskerne, som de kunde ty hen til, naar de kom iland, og ofte i ugevis maa ligge i havnen hindrede af uveir og kun er henviste til den trange lugar, men af mangel paa midler har sagen maattet ligge.

Vandsagen.

En ubehagelighed er mangelen af godt og tilstrækkeligt drikkevand, da det væsentlig er Fosnavaag saavel vore egne som mange fremmede fiskefartøier søger ind paa, og der ofte ikke engang er nok for stedets faa indbyggere. Nu har foreningen taget sig af sagen, og ved undersøgelse har det vist sig, at ved at lægge en ledning fra et en kilometer borte liggende fjeldvand, kan fuldt tilstrækkeligt vand skaffes, og man har søgt om bidrag til et saadant foretagende hos statsmyndighederne.

Sammendrag.

Naar vi i korthed vil forsøge at komme til forstaaelse af, hvorledes denne bedrift har udviklet sig, og hvilken betydning den har for distriktet, saa kan det maaske lettest ske ved nogle tal og data. Herø er som bekjendt en liden kommune, beliggende paa nogle øer ude ved Vesterhavet, og er befolkningen der væsentligst henvist til at hente sin næring

fra havet. Naar da torsk- og sildefiskerierne ofte slog feil, idet silden ikke søgte tæt under land eller vaartorsken blev borte, da saa det ofte noksaa trist ud.

For 4 aar siden, da Herø fiskeriforening stiftedes, fandtes her 1 — en — dæksbaad, förøvrigt kun aabne baade, for hvem det gjaldt at komme i havn, før natten kom paa. Nu er her anskaffet ikke mindre end 30 større og mindre dækkede fartøier der driver drivgarns- og bankfiske. Disse fartøiers kostende er med udrustning fra 2 000—7 000 kroner.

Naar nu de 200 mand der driver disse farkoster kommer hjem fra havet med en gjennomsnitsfortjeneste af 30 kroner pr. mand for en 4—5 dages tur. Hertil kommer en hel del fremmede fiskefartøier, der paa grund af stedets heldige beliggenhed søger ind her og bliver forsynede med agn og is, og saa alle de hænder paa land, al den hjembragte fisk sætter i virksomhed, saa mener vi, at den betydning, denne bedrift har for distriktet, neppe vurderes høit nok. Faktum er, at den har bragt et aldeles før ukjendt liv og rørelse blandt befolkningen.

Naar vi nu afslutter denne vor aarsberetning, vil vi i ærbødighed frembringe foreningens tak for den støtte, vi er bleven bevist, og tør vi forsikre, at frugten af vore bestræbelser samt de os af staten ydede bidrag er større end vi aner, saavel for vort distrikt som det hele søndre Søndmøre. Vi haaber saaledes, at da nu fiskeriraadet sammen med Norges fiskeristyreelse skal træde sammen, vil de ogsaa vide at tage hensyn til de krav, vi stiller i vort budgetforslag.

Fosnavaag den 7de juni 1902.

Paa foreningens vegne
Ingebrigt Walderhaug,
f. t. formand.

P. Olsen.

**Regnskab for Herø fiskeriforening vedkommende budgetaaret 1ste april
1901 til 31te mars 1902.**

Indtægt:

1. Beholdning	kr.	35.00
2. Statsbidrag	„	1 000.00
		<hr/>
	Transport kr.	1 035.00

			Transport kr.	1 035.00
3. Andre bidrag:				
Distriktsbidrag	kr.	250.00		
Kontingent af 80 medlemmer	„	40.00	„	290.00
4. Diverse:				
Solgt 900 stamper is à kr. 0.50	kr.	450.00		
Indtægt af agnkompagniet	„	35.00	„	485.00
			Tilsammen kr.	<u>1 810.00</u>

Udgift:

1. Administration:				
Lønninger	kr.	150.00		
Kontorlokale, lys og brænde	„	70.00		
Kontorrekvisita	„	25.00		
Trykningsomkostninger, herunder aver-				
tissementer, porto og telegrammer ...	„	32.00	kr.	277.00
2. Ishuse og frysehuse:				
Udgift til ishuse og fryseri	kr.	6 553.00		
Diverse inventar til ishuse	„	230.00		
Omkostninger for indbragt 80 ton is ..	„	560.00		
Løn til bryggemand ved ishuse for 7				
maaneder	„	350.00		
Renter af ishuses gjeld	„	393.00	„	8 086.00
				<u>kr. 8 363.00</u>

Foreningens gjeld er kr. 6 553.00.

XIX. Selskabet for de norske fiskeriers fremme, Bergen.

Direktionen har herved den ære at fremlægge beretning om selskabets virksomhed i 1901.

I. Norges fiskeristyreelse, fiskeriselskaberne og „Norsk fiskeritidende“.

Under denne overskrift indbyder direktionen i en artikel i „Norsk fiskeritidende“ for 1901, pag. 707, til diskussion:

Artikelen indledes saaledes:

„Ved oprettelse af Norges fiskeristyreelse er der tilveiebragt en statsinstitution, der har at lede det offentlige arbeide for udviklingen af vore fiskerier. Fiskeriselskabernes stilling vil derefter blive en noget anden end tidligere. Paa det i sommer i Bergen afholdte møde af det samtidigt med Norges fiskeristyreelse oprettede fiskeriraad var spørgsmaalet om en omorganisation af fiskeriselskaber og fiskeriforeninger opført paa dagsordenen. Behandlingen deraf blev imidlertid efter forslag af den ene af repræsentanterne for Romsdals amt, hr. Joh. Fr. Nielsen, udsat til næste møde. Angaaende „Norsk fiskeritidende“ vedtog raadets pluralitet at anbefale, at statsbidraget til udgivelse af „Norsk fiskeritidende“ skulde overføres fra „Selskabet for de norske fiskeriers fremme“ til Norges fiskeristyreelse.

„Da en heldig løsning af disse spørgsmaal vil være af stor betydning under det videre arbeide for udviklingen af vore fiskerier, har direktionen ment i „Norsk fiskeritidende“s spalter at burde afgive en udtalelse, der kunde tjene som indledning og grundlag for en diskussion.“

Forøvigt henvises til nævnte artikel, hvor man hovedsageligst paa-viser, at fiskeriforeningernes arbeide fremdeles vil have sin store betydning. Man er saa langt fra at tro paa gavnligheden af den tilbøielighed, som er kommet tilsyne fra fiskeristyreelsens side, til at ville overtage alt og til at ville fratage fiskeriselskaberne mest muligt af de opgaver, for hvis gennemførelse disse har virket, at man meget mere mener, at der af yderste evne bør stræbes efter, at ogsaa det private initiativ, den saglige indsigt, dygtighed og erfaring og den betydelige pekuniære og personlige offervillighed, som samtlige fiskeriselskaber og foreninger repræsenterer, i fuld udstrækning gives adgang til at medvirke til opnaelsen af det store maal.

Dernæst dvæles der ved betimeligheden af en fællesorganisation af foreningerne — i en eller anden form — i forbindelse med valg af repræsentanter til fiskeriraadet.

Ianledning af fiskeristyreelsens forslag om udgivelsen af „Norsk fiskeritidende“ overføres til fiskeristyreelsen citeres en forestilling fra direktionen indsendt til stortinget og trykt som dokument no. 38 (1900—1901), ligesom en udtalelse af præsens under sagens behandling paa fiskeriraadets møde refereres. En udtalelse fra bladet „Nordland“ gjengives ligeledes. I nævnte forestilling samt i udtalelsen af præsens paa-vises det uheldige og utilbørlige i en saadan overførelse af „Tidsskriftet“, og bladet „Nordland“ udtaler bl. a.: „At en statsinstitution, der i administrativ myndighed har den største lighed med et departement, overtager fagpressen for den næringsgren, den skal administrere, er vistnok enestaaende.“

Et indlæg i diskussionen fra „Akre og omegns fiskeriforening“ er optaget i „N. F.“ 1902, pag. 44. — Foreningen er enig i, at en sammenslutning af fiskeriforeninger vil være heldig, f. eks. af foreningerne mellem Stat og Stavanger eller Lindesnæs. Gavnigheden af amtsfiskeristyrer tror den ikke videre paa. Angaaende „Norsk fiskeritidende“, da ser foreningen helst, at den nuværende ordning vedbliver.

II. Valg af repræsentanter til fiskeriraadet og omorganisation af fiskeriselskaber og foreninger.

I „Norsk fiskeritidende“ for 1902, pag. 55 og videre er gjengivet en udtalelse fra direktionen om ovenstaaende spørgsmaal, givet paa foranledning af en rundskrivelse fra Norges fiskeristyreelse af 19de oktober f. a. Direktionen udtaler bl. a.: at den paa ingen maade kan anbefale en tvungen gruppering amtsvis af foreningerne. Mod en frivillig sammenslutning i grupper af foreninger har man dog intet havt at indvende.

Med hensyn til valg af repræsentanter til fiskeriraadet, da udtaler man, at det hverken er heldigt eller nødvendigt, at dette som regel foregaar amtsvis. Der bør her tages hensyn til antallet af foreninger i et amt eller i grupper af amter, og derefter bør valget foregaa. Direktionen trækker da ogsaa op en plan for en saadan valgordning, idet man dog paapeger, at den selvfølgelig kan være gjenstand for modifikationer. Hovedsagen er, at fiskeriforeningerne faar den indflydelse paa fiskeriraadets sammensætning, som deres arbeide og interesse for fiskerierne tilsiger.

III. Arbejder henhørende under formerelsesklassen.

a. Fremme af østerskulturen.

1. „Lindaas“.

1900 var det sidste aar, selskabet ydede bidrag til „Onæs og Maaras østerskompagni“. Resultatet af driften blev det aar meget godt¹⁾ og kompagniet ansaaes herefter istand til at kunne klare sig uden hjælp. Kompagniet har sendt beretning ogsaa for 1901, hvilken er indtaget som bilag 2 og hvortil henvises. Dødeligheden i september—november var større, end de tidligere har observeret, men forresten synes aaret at have været tilfredsstillende.

2. Om pollerne i „Tysnæs“ har hr. Herman Friele velvilligst meddelt følgende:

1) Se selskabets aarsberetning for 1900, pag. X.

Driften i Espevigpollen har for 1901 været den sædvanlige, forsaa-vidt udsætning af samlere angaar. Tilrods for den varme sommer havde man dog en meget tarvelig yngelafsætning; om end ikke fuldstændig mislykket, er dog produktionen den daarligste, som pollen har ydet paa mange aar. Det bekræfter sig ved denne leilighed, at varme, men tørre sommere ikke bringer temperaturen tilstrækkelig op, i pollerne, og yngelafsætningen vil af den grund blive fattig. Hele aarsproduktionen fra 1900 blev i april overflyttet til Lindaas, hvor alt synes at tegne lovende. Skalveksten har i 1901 været meget god.

3. Reiser i 1901 ianledning af østerskulturen.

Sekretær Fleischer, selskabets zoolog hr. Wollebæk samt assistent Eriksen har foretaget tre reiser sammen til Sulen. Derhos har sekretær Fleischer foretaget to reiser til Søndmør og Romsdalen, den ene sammen med assistenten, den anden med hr. Wollebæk. (Den første var dog kun med til Søndmør). Endvidere foretog hr. Wollebæk tre reiser til Tysnæs, hvoraf to sammen med assistenten, og endelig assistenten alene tre reiser til Sulen.

4. „Østerspoller i Gulen og Sulen“. I „Norsk fiskeritidende“ 1901, pag. 795 og videre er indtaget en beretning fra hr. Wollebæk med beskrivelse af „ældre“ og „nyere“ poller i dette distrikt — dannende en fortsættelse af selskabets aarsberetning for 1900 om østerskulturen i Gulen og Sulen. Beretningen er delt i to afsnit: I. Poller, hvor østersavlens allerede er i fuld gang. II. Nye forsøg med østersudplantning i Sulen og Gulen.

Under I behandlede under „Gulen“ følgende poller: Kvernepollen (ynglepol), Nyhammerpollen (fedepads) og Tønsbergpollen (fedepads) og sammesteds under Sulen: Humlevaagspollen (yngleplads), Hardbakkepollen¹⁾ (fedepads), Furreviksbugten i Hagefjord (fedepads), Vaulen, Hagefjord (fedepads), Tverangerpollen og Pollevik (pollen i Næsøfjorden). Nævnte poller beskrives saavel med hensyn til beliggenhed, størrelse, dybde og forbindelse med søen som med hensyn til bundforholdene og det organiske liv, der betinger østersens ernæring. Hertil kommer da ogsaa temperaturopgaver m. v. samt en oversigt over selskabets og eiernes arbeide med pollerne til dato.

Det fremgaar af beretningen, at selskabet har al grund til at være tilfreds med sit arbeide i dette distrikt.

Under II behandles under „Sulen“ følgende poller, som af de „nye“ er valgt til forsøg: Kjeilepollen (Krakhellesund), Fløitepollen (i bunden af Bjørnefjorden), Raakepollen, sydlige Larvikpollen, nordlige Larvikpollen

---

¹⁾ Regnskab for driften i Hardbakkepollen i 1901 er os tilsendt og indtaget som bilag 3.

(de tre sidste i Raakesundet og Hardbakkebugten ved Stensund). Samme-
steds under „Gulen“ behandles den ligeledes „nye“ pol „Glavær“ (pr.
Skjærgæhavn). I alle disse poller udsattes endel yngel, der gjennem-
gaaende trives godt, tildels udmerket.

Indberetningen ledsages af et kart over „Gulen og Sulen“, fotografi
af Kvernepollen i Gulen, samt endel fotografier visende østersens vekst.

Forøvrigt henvises til hr. Wollebæks indberetning, kun skal man
tilføie lidt om de i 1901 ydede bidrag til østersavlere.

„Tungodden“. (Se aarsb. for 1900, pag. XXIV). Bygningen af
muren kostede ialt efter eierens opgave kr. 791.60, beregnet saaledes
(eierens eget arbejde ikke medregnet):

Arbejdsløn	kr. 621.00
Dynamit etc.	„ 41.00
8 tdr. cement	„ 59.60
30 „ sand	„ 15.00
90 „ do.	„ 45.00
Diverse	„ 10.00
	<hr/>
	kr. 791.60

Muren er 10 m. lang i bunden, hvor der er vel 1 m. dybt i stort
udfald. Det er to ligeløbende mure, hver 1½ m. brede. Indtil en høide
af 1½ m. er mellemrummet mellem murene, som her er ⅓ m. bredt,
fyldt med cement og sand i sække (i sidste høide er muren 22 m. lang).
Forresten er mellemrummet ½ m. bredt og fyldt med torv.

I 1902 er det da meningen at gaa igang med udplantning.

Til muren bidrog selskabet kr. 150.

„Nyhammerpollen“. Til anskaffelse af yngel, streng og net m. m.
bidrog selskabet kr. 140, der udgjorde ⅔ af den hele udgift til disse
ting. Se forøvrigt Wollebæks indberetning.

„Tverangerpollen“. Til bygning af mur bidrog selskabet med kr. 100.
Se forøvrigt Wollebæks indberetning.

„Tønsbergpollen“. Til indkjøb af yndel bidrog selskabet med kr.
25, der udgjorde halvdelen af yngelens kostende. Se forøvrigt Wollebæks
indberetning.

5. „Østers i Nordaasvandet nær Bergen“. I 1901 udsattes
ogsaa under assistentens ledelse endel yngel fra Tysnæs i Nordaasvandet,
og den trives fremdeles godt.

6. „Østerspoller i Søndmøre“. Se aarsberetningen for 1900,
pag. XXV.

„Valen“ (paa Suløens østre, indre side). Fra Kvernepollen i Gulen
indkjøbtes 2000 yngel, der udsattes i Valen. Selskabet bidrog med halv-
delen, eller kr. 50, til yngelindkjøbet. Ifølge beretning fra en af eierne

har yngelen vokset udmerket, hvilket ogsaa selskabets funktionærer ved sit besøg paa stedet har havt anledning til at overbevise sig om. Yngelen vokste saa hurtig, skrives der, at de havde sin store møie med at følge med og udplante den videre. I september var der saaledes ialt udhængt 192 kurve. Skjønt kurvene ofte indeholdt det seksdobbelte af, hvad de burde, kunde der ingen dødelighed merkes, det var rent et tilfælde, at man kunde paatræffe et dødt individ.

Den høieste temperatur, eierne maalte, var i august, nemlig $26\frac{1}{2}^{\circ}$ i overfladen, 27.2° under vandskorpen og 26° ved bunden.

Den samlede udgift paa anlægget andrager til ca. kr. 550, meget kunde dog været sparet, havde man havt tilstrækkelig øvelse, skriver korrespondenten. Til vaaren maa udsættes ca. 400 meter ny streng.

7. „Vestnes i Romsdalen“. Hr. R. Stokkeland skriver om sine østersbanker dersteds: „Jeg kan oplyse, at jeg iaar (1901) købte fra Tysnæs østerskompagni 10 000 st. yngel og nogle hundrede to aar gamle østers og lagde ud i kurve, som jeg satte paa bunden; men jeg var hermed noksaa uheldig, da yngelen paa nogle faa dage paagrund af sjødraget havde lagt sig i haug i kurvenes ene hjørne, ligesom en ikke liden del var gaaet over kurvenes kant og laa i haug nede paa bunden. Det var meget vanskelig at faa fat paa yngelen igjen; men den, jeg fik igjen og lagde tyndt ud paa bunden, kom sig godt.

Jeg har nu tænkt at gjøre forsøg med yngel paa tagsten.

Hvad „yngel paa tagsten“ angaar, da har tidligere forsøg dermed ofte faldt meget uheldig ud, saa det er neppe at anbefale.

8. „Videnskabelige undersøgelser vedkommende østers, skjæl etc.“ (Se selskabets aarsb. for 1900, pag. XXVI). Selskabets zoolog, hr. Wollebæk, har indsendt to beretninger om sit arbeide for selskabet og sine studier, den første dateret 8de mai, den anden dateret november 1901. Bilagene til sidstnævnte omhandler østerspollerne i Sulen og Gulen og er, som ovenfor nævnt, indtaget i „N. F.“ Allerede heraf fremgaar, hvad der hovedsageligst har været hans arbeide med østersavlen i aarets løb, medens han i den indsendte beretning forøvrigt nærmere forklarer fremgangsmaaderne ved sine studier og undersøgelser. Beretning om hans undersøgelser vedkommende østersavlen udenfor Sulen—Gulen vil, naar den indkommer, blive indtaget i „Norsk fiskeritidende“.

b. Udklækning og opaling af hummer.

Man henviser som vanlig til konservator dr. Appelløfs beretning om hans fortsatte arbeide med denne sag, afgiven til Stavanger filial og her indtagen som bilag til filialens aarsberetning.

Direktionen knytter gode forhaabninger til disse undersøgelser og haaber, at de fornødne midler til undersøgelsernes fortsættelse maa blive bevilget.

c. Udklækning af forsk.

Angaaende udklækningen ved Flødevigens udklækningsanstalt henvises til bestyrerens beretning, indtaget i aarsberetningen fra Arendal.

Selskabet har ogsaa i 1901 arbeidet med denne sag. (Se forrige aarsb. pag. XXVIII). Den 23de mars udlagdes to udklækningskasser ligesom ifjor i Fuskangerpollen (Askøen). Samme dag anbragtes 17 stamfisk i den ene og 3 dage efter 18 stamfisk i den anden. Efter 12 dages forløb saaes en hel del befrugtet rogn i begge kasser, og der blev mere for hver dag. Det saa idethele meget godt ud til den 9de april, da der røg op en saa sterk storm, at begge kasser ødelagdes, og saavel rogn som fisk slap ud.

Man agter til vaaren at fortsætte forsøgene med endel forbedringer.

d. Praktisk-videnskabelige undersøgelser i forbindelse med saltvandsfiskerierne.

Til de efter direktionens forslag optagne i de to foregaaende aarsberetninger nævnte orienterende undersøgelser ved vaarsildfisket foreligger der fremdeles bevilgning, og undersøgelserne skal antagelig foretages fra den biologiske station hersteds.

e. Verk om Norges fiskerier.

Det af selskabet til et saadant verks udgivelse afsatte beløb udgjorde med paaløbne renter pr. 3die december 1901 kr. 9.808.56.

IV. Arbejder henhørende under fangst- og redskabsklassen.

a. Fremme af aalefisket.

Se forrige aarsberetning pag. XXXI. Ogsaa i 1901 dreves forsøgsfiske efter aal med aalehaandvad under ledelse af assistent Eriksen. Som farkoster brugtes denne gang en større seilbaad og en liden robaad. Mandskabet bestod, assistenten iberegnet, af 3 mand. Vadet var det samme, som tidligere er brugt til disse forsøg.

Forsøgene dreves i tiden „3die juli—17de august“ paa Søndmøre og Romsdalen samt delvis i Nordre Bergenhus amt.

I „Norsk fiskeritidende“ 1901, pag. 758 og videre er indtaget en beretning om forsøgene af assistent Eriksen; til denne tillader man sig

at henvise. Som man af beretningen vil se, synes det endnu ikke bevist, at aalevadet vil være absolut heldig hos os. Ialfald vil det neppe lønne sig at reise omkring med det; men paa sine steder vil det kunne bruges med fordel paa tider, da aalen formerkes i større mængde.

b. **Fiskerskøite med fast ballast.**

Se aarsberetningerne 1895 pag. XVII, 1896_a pag. XV, 1897 pag. XV, 1898 pag. XV og 1900 pag. XXXIV.

Fisker Jakob Andersen, Honningsvaag (den fisker, som kjøbte den første af Colin Archer paa selskabets foranstaltning byggede skøite) har til direktionen velvilligst indsendt beretning om skøitens drift i 1901. Fortjenesten var idethele kr. 10 000 brutto, deraf:

Januar—april, Senjen	kr. 4 000.00
Mai—juni, Finmarken	„ 3 000.00
Juli—septbr. do.	„ 1 500.00
Novbr.—decbr. do.	„ 1 500.00

Skøitens del blev kr. 2 000 og mandslotten for hele aaret kr. 1 000. — Et udmerket godt resultat altsaa. Hr. Andersen er særdeles fornøiet med skøitens livsikkerhed, og han har med den tillige indslæbt mange baade under delvis farefulde forhold.

Forøvigt henvises til beretningen, som indtages i „N. F.“ marsheftet iaar.

c. **Forskjellige veiledninger.**

Saavel mundtlig som skriftlig har sekretæren besvaret forespørgsler og ydet veiledning vedkommende nye eller mindre kjendte redskaber og fangstmetoder, saasom angaaende rødspættefisket med snurrevad, laksefiske med garn¹⁾, aalefiske med vad og teiner, rækefiske med trawl, indredning af fiskerdampskibe og fiskerkuttere med og uden petroleumsmotor, forarbeidelse af frysekasser m. m. m. Desuden har selskabet sat fiskerne i forbindelse med fabrikanter af diverse redskaber, meddelt prisovgaver etc.

d. **Udlaan af nye eller mindre kjendte redskaber til fiskeforsøg samt som model til at arbeide efter.**

Hidtil har man indskrænket sig til at udlaane redskaber til at ar-

---

¹⁾ I denne forbindelse henvises til en velvillig meddelelse til selskabet fra hr. kand. Wollebæk om „laksefisket med drivgarn i Drammensfjorden“, indtaget i „N. F.“ 1901 pag. 268.

beide efter, som model altsaa. Dette er i og for sig en nyttig virksomhed og vil blive fortsat i den udstrækning, som omstændighederne tillader. Med den hurtighed som fiskeribedriften udvikler sig nufortiden, har fisken imidlertid af økonomiske grunde vanskelig for at følge med i den nye redskabsteknik. Man kvier sig i det længste for at anskaffe disse nye og tildels kostbare redskaber, som han nok, kanhænde, hører fisker godt paa andre steder, men som han ikke med sikkerhed kan vide om passer hos ham. Han vil imidlertid gjerne forsøge redskaberne — det har man erfaring for — og her er det, selskabet agter at træde støttende til ved udlaan af etpar, som et vad, eller hvad det nu kan være, til nogle faa forsøg hver gang — netop nok til at afgjøre, om redskabet er brugbart der paa stedet. Viser dette sig at være tilfældet, kan vedkommende altsaa trygt gaa igang med de nye redskaber.

Selskabet vil her have en stor opgave — en opgave, som man med den store hjælp, man har i fiskerimuseet, verkstedet etc., har særlig gode betingelser for at løse. Det offentliges fremtidige støtte vil her i høj grad være paa sin plads.

V. Arbejder henhørende under tilvirkningsklassen.

a. Veiledning og forespørgsler.

Raad og veiledning angaaende tilvirkning er meddelt i stor udstrækning; man skal nævne: Veiledning i tilvirkning af laberdan, skotsk og hollandsk sildesaltning, norsk behandling af sild, behandling af makrel paa amerikansk maade, isning af kveite og anden fisk, frysning, røgning m. m. m.

b. Mid paa klipfisk.

Se forrige aarsberetning pag. XXXV, hvor der bl. a. oplyses, at direktionen under 30te juni 1900 indgik til departementet med anmodning om, at der søgtes fremsat kgl. proposition om bevilgning af kr. 9000.00 til forsøg m. v. Om sagens videre gang kan oplyses, at stortinget i april 1901 bevilgede disse 9000 kroner „til videnskabelige undersøgelser og praktiske forsøg vedkommende klipfiskens mugsop“. Disse undersøgelser og forsøg er overtaget af Norges fiskeristyreelse og overdraget hr. kand. H. Gran til udførelse.

Af hr. kand. Kr. Høye er netop udkommet en afhandling betitlet „Undersøgelser over klipfiskesoppen“ (Bergens museums aarbog 1901, no. 7). Afhandlingen vil blive anmeldt i „N. F.“ i marsheftet iaar. Hr. Høye er den samme, som udførte de i forrige aarsberetning nævnte forarbejder og er ansat som stipendiat ved Bergens museum, der har bekostet hans undersøgelser.

c. **Høstmakrelfisket.**

Høstmakrelfisket blev i 1901 større end nogensinde, siden man begyndte med statistiske opgaver.

Dorgefisket i Nordsjøen, alene betragtet, blev ogsaa større end nogensinde, idet den samlede fangst blev 26 525 fiskepakkede tønder, hvoraf 15 023 pakkedes for eksport til Amerika.

Landfisket (notfisket) blev ogsaa større end nogensinde, nemlig ca. 25 000 fiskepakkede tønder, hvoraf ogsaa den største del pakkedes for eksport. Se forøvrigt sekretær Barclays artikler om høstmakrelfisket indtaget i „N. F.“ 1902, pag. 36 og 131.

Da høstmakrelen tildels var mindre godt behandlet forsaavidt den flekkede og saltede angik, er der til selskabet fra eksportører indkommet anmodning om at gjenoptrykke og uddele sekretær Barclays vejledning i behandling af makrel for det amerikanske marked. Dette vil blive gjort i den nærmeste fremtid.

VI. Ikke henhørende under nogen enkelt klasse.

a. **Sekretærens reiser.**

Sekretær Fleischers reiser er omtalt under afsnittet om østerskulturen.

Sekretær Barclay foretog i december en reise til Trondhjem med anløb af Florø, Aalesund og Kristianssund for at konferere med fiskeriselskaberne. I Aalesund standsede han nogle dage for at konferere med redere af fiskefartøier og med fiskere. Han var ogsaa ude en tur paa drivgarnsfiske med d/s „Eystein“ af Aalesund. Under sit ophold i Aalesund og paa fisketuren samlede han oplysninger vedrørende fisket og havde ogsaa anledning til, efter opfordring, at yde vejledning paa forskellig hold. Sekretærens afhandlinger „To ture med engelske fiskerdampskibe“, „Engelsk bankfiske med dampskib“, „Dansk rødspættefiske med kutter“ var godt kjendte — ja læstes tildels i øieblikket — efter hvad vedkommende sagde, med udbytte!

b. **Budgetforslag.**

Direktionens budgetforslag for selskabet for terminen 1902—1903, dateret 29de april 1901 findes som bilag 1.

c. **Johan Thesens legat.**

Legatets renter for 1901 er indbetalt til selskabet med kr. 2389.58.

d. Stipendier.

Til hr. Nils Haagensen.

Se forrige aarsberetning, pag. XLII. Hr. Haagensens beretning om sit ophold i Tyskland for med stipendium af selskabet at sætte sig ind i tysk havfiske og tilberedning af fisk findes indtaget i „N. F.“ 1901, pag 201.

e. Fiskere til Tyskland.

Fra en af de fiskere, som af selskabet i 1900 erholdt fri reise eller reisegodtgjørelse til Tyskland for at deltage i sildefisket med dampskib, er der indkommet beretning, som findes indtaget i „N. F.“ 1901, pag. 171.

f. Filialerne.

I løbet af 1901 er der tilkommet to nye filialer og udgaaet to; filialernes antal er saaledes fremdeles 19.

De nye er „Vadsø fisker- og arbejderforening“ og „Berlevaag og omegns fiskeriforening“. De stiftedes begge i februar og optoges i mars efter ansøgning som filialer.

De udgaaede er „Nordlands fiskeriforening“ og „Aalesunds fiskeriforening“.

g. Hus for norske fiskere og fangstmænd paa Bjørnøen.

Se forrige aarsberetning pag. XLIII. Beretning om en ekspedition udsendt i 1901 af Tromsø fiskeriforening til reparation af dens huse paa Bjørnøen er indtaget i „N. F.“ 1902, pag. 87.

h. Orkanen den 13de oktober 1899.

Se forrige aarsberetning, pag. XLV, hvor bl. a. oplyses, at der til selskabets forvaltning er afsat et beløb paa kr. 12 698.95. Udbetalingerne i aarets løb er foregaaet efter bestemmelserne.

i. Oprettelse af en meteorologisk station for vestlandet.

Se forrige aarsberetning, pag. XLVI, hvor bl. a. oplyses, at direktionen under 14de november 1900 henvendte sig direkte til stortinget i sagens anledning. Om sagens videre gang kan oplyses, at stortinget den 30te mars 1901 bevilgede kr. 6 400.00 til en meteorologisk station i Bergen — paa vilkaar, at Bergens kommune, saalænge stationen finder sig tjent dermed, uden godtgjørelse overlader til stationens og dens bestyrers

benyttelse Bergens astronomiske observatoriums bygning, apparater og bibliotek, mod at stationens bestyrer samtidig besøger observatoriets arbeide.

j. Fiskerbarometre.

Se forrige aarsb. pag. XLVII, hvor der bl. a. oplyses, at man i mai 1900 bestilte de første 100 barometre hos Negretti & Zambra i London, og at man paagrund af den sterke efterspørgsel allerede i januar 1901 bestilte andre 100 stykker. Efterspørgselen vedblev imidlertid, og ved den givne bevilgning for indeværende termin sattes man istand til endnu at anskaffe 100 stykker, altsaa ialt 300 barometre. Forinden man gik igang med den sidste bestilling, prøvede man igjen endel barometre af forskjellig fabrikat, men man blev staaende ved Negretti & Zambra, til hvem den sidste bestilling indsendtes 4de oktober 1901. Af disse sidste 100 barometre, som ankom i begyndelsen af december, var der ved nyt-aar kun ca. 30 igjen.

Ogsaa for næste termin ansøgte selskabet om statsbidrag til indkjøb af fiskebarometre — se bilag 1 — men denne ansøgning blev ikke imødekommet. Det var direktionens mening for fremtiden ogsaa at have opmærksomheden henvendt paa ophængning af aneroidbarometre paa fiskeværene, istedetfor de kviksølvbarometre, som selskabet tidligere har ladet ophænge.

k. Fiskeriraadet.

Som repræsentant for Bergens by i fiskeriraadet blev af Bergens formandskab valgt selskabets præses, hr. Kr. Lehmkuhl og som suppleant hr. Johan Bugge.

1. Ny sekretær.

Sekretær Fleischer fratraadte selskabets tjeneste 15de oktober 1901 og som ny sekretær tiltraadte hr. M. Barclay 1ste november. s a. Hr. Barclay fungerede indtil tiltrædelsen som kst. fiskeriinspektør i Finmarken.

m. Norsk fiskeritidende.

Se forrige aarsberetning, pag. LIII. Fra og med mars 1901 har „N. F.“ udkommet i maanedlige hefter, idet stortinget for indeværende termin bevilgede den dertil foreslaaede sum. For kommende termin sees stortinget at have givet den samme bevilgning uforandret.

Oplaget har i 1901 været uforandret, nemlig 4 200. Separataftryk

er tagne af følgende artikler af Alf Wollebæk: „Hvalrossen“ (pag. 75), „Hvidhvalen eller hvidfisken“ (pag. 196), Laksefiske med drivgarn i Drammensfjorden“ (pag. 268), „Lidt om ræker og rækefiske“ (pag. 734) og „meddelelser om østersavlen“ (pag. 795).

Hr. Fleischer fraatraadte som redaktør samtidig med sin udtrædelse af selskabets tjeneste. I hans sted tiltraadte selskabets nye sekretær som redaktør fra 1ste november 1901.

Fiskeritidende udgjorde i 1901 951 pagina. Indholdet var følgende:

26 beskrivelser og afhandlinger.

4 artikler om tilvirkning samt redskaber og apparater for tilvirkning.

7 artikler om fartøier, baade og redskaber

2 praktisk-videnskabelige afhandlinger.

17 officielle indberetninger.

31 beretning om handel og eksport.

14 juridiske meddelelser.

8 statistiske meddelelser vedrørende de norske fiskerier.

12 meddelelser om Norges fiskerier i 1899.

92 forskellige meddelelser.

„N. F.“ har i 1901 regelmæssig været udsendt i følgende eksemplarer:

Til medlemmer af hovedselskabet.....		350
—:— Vadsø	filial	60
—:— Vardø	”	120
—:— Havningberg	”	30
—:— Berlevaag	”	43
—:— Hammerfest	”	51
—:— Tromsø	”	40
—:— Harstad	”	42
—:— Nordlands	”	620
—:— Namdalens	”	150
—:— Fosens	”	440
—:— Aalesunds	”	150
—:— Frøiens	”	72
—:— Herø	”	60
—:— Florø	”	50
—:— Haugesund	”	70
—:— Akre	”	98
—:— Stavanger	”	55
—:— Kristianssands	”	81
—:— Arendals	”	80
—:— Fredriksstads	”	25
—:— Fredrikshalds	”	70

Til filialernes arkiver.....	20
„ herredsstyrelser	16
„ gratismedlemmer og korresponderende medlemmer	150
	<hr/>
	Til medlemmer ca. 2 943

Endvidere til:

Abonnenter	80
Regjeringen	10
Stortinget	114
Aviser	63
Bytteforbindelser	71
Kystherreder ca.	200
Trondhjems fiskeriselskab	80
Kristianssunds —	85
Beistadfjordens —	50
Levanger —	40
Bremnæs fiskeriforening	60
Aalesund og Søndmøre fiskeriforening	53
	<hr/>
	Til ikkemedlemmer ca. 896

Ialt ca. 3 839

n. Overordentligt medlem.

Under 29de mai 1901 opnævntes professor Mohn som overordentligt medlem af selskabet — i erkjendelse af den store betydning, som professorens virksomhed har havt ogsaa for de norske fiskeriers fremme og som et tegn paa direktionens erkjendtlighed ligeoverfor den værdifulde bistand, professoren ved forskjellige leiligheder har ydet selskabet.

o. Kontoret.

Selskabets kopibøger omfatter i 1901 1 243 pagina mod i 1900 1 979, i 1899 2 281, i 1898 1 937, i 1897 1 689, i 1896 1 588, i 1895 1 343 og i 1894 953.

Antallet af indkomne journaliserede sager var i 1901 1 045 mod i 1900 980, i 1899 988, i 1898 1 061, i 1897 841, i 1896 850, i 1895 818 og i 1894 730.

Direktionen har holdt 21 møder og klasserne 6.

De mundtlige konsultationer er som før, og selskabets arbeide er i stigende, især efterat fiskeritidende er begyndt at udkomme hver maaned.

p. Verkstedet.

Paa verkstedet har assistent Eriksen det hele aar været optaget med forskellige arbeider for selskabet og museet; de to første maaneder af aaret for endel med at udpakke og rengjøre de fra Paris hjemkomne musegjenstande. Udpaa vaaren arbeidede han med torskeudklækningen, og i sommermaanederne var han for en stor del optaget med sine reiser ianledning af østersavlens og fiskeforsøgene efter aal. I december foretog han igjen en reise ianledning af østersavlens, ligesom han, væsentlig i samme maaned, førte tilsyn med indpakningen af de til St. Petersburg udlaante gjenstande.

q. Aarsberetningen.

Efter beslutning af direktionen er af økonomiske hensyn oplaget af aarsberetningen for 1901 bestemt til 1 000 mod tidligere 3 000.

VII. Fiskerimuseet og biblioteket.

a. Museet.

Ogsaa i 1901 har Bergens samlag og Bergens sparebank bevilget henholdsvis 2 000 og 1 000 kroner til fiskerimuseet.

Til museet er i 1901 bl. a. anskaffet 2 laksegarn med to binde-naaler og tre kjævler. Bestilt er 4 seiegarn for drivgarnsfiske.

Udlaant er i aarets løb en agnfrysekasse, en ræketrawl, et dansk snurrevad og en torskeruse.

For at kunne danne en kollektivsamling paa udstillingen i St. Petersburg iaar er til Norges fiskeristyrelse udlaant ca. 400 gjenstande bestaaende af modeller af farkoster, fiskeredskaber, modeller og prøver af do., agnprøver, tegninger, prøver af analyser etc.

I januar og februar holdtes museet lukket paagrund af udpakning og oppudsning af de fra Paris tilbagekomne gjenstande.

Museet har i aarets løb været besøgt af 28 000 mennesker; aabningstiden er som før søndag 12—2 samt onsdag og fredag 11—2. Tilreisende fiskere eller andre interesserede erhoder adgang naarsomhelst ved henvendelse paa kontoret; de faar da ogsaa, om ønskes, veiledning af konservator. Skoleelever, ledsagede af sine lærere, besøger ofte samlede museet, ligesaa Bergens museums foredragskursers elever m. fl., og disse erhoder da altid veiledning af konservator.

Hr. Fleischer fratraadte som konservator samtidig med sin udtrædelse af selskabets tjeneste; i hans sted tiltraadte selskabets nye sekretær, hr. M. Barclay, som konservator fra 1ste november 1901.

Katalogen, som har maattet hvile en stund, medens hr. Barclay var i Finmarken, vil nu blive fuldført af sidstnævnte, saasnart ske kan.

b. **Bibliotheket.**

Bibliotheket vokser for hvert aar, og nye bytteforbindelser indgaaes stadig. Desforuden er endel indkjøbt, ligesom bibliotheket i aarets løb for en ikke liden del er øget ved indkomne gaver af praktiske og videnskabelige verker.

Bibliotheket tæller nu ca. 2 900 bind. Fortegnelse over de bøger, hvormed bibliotheket i aarets løb er forøget, vil findes som bilag 4.

Bytteforbindelser med selskaber er i aarets løb indgaaet af:
Den biologiske station, Bornø, Lysekil.

Norges oplysningskontor for næringsveiene, Kristiania.

Den svenska hydrografisk-biologiska kommissionen, Stockholm.

Fish trades Gazette, London.

Bergens skibsliste, her.

Fortegnelse over verker, som selskabet regelmæssig modtager, over de faste bytteforbindelser, over foreninger, som har sluttet sig til selskabet, herreder, der er indtraadte som medlemmer, overordentlige og korresponderende medlemmer medfølger som bilag 5.

Ved udgangen af 1901 havde hovedselskabet 322 faste og aarsbetalende medlemmer, hvoraf 188 indenbys, 84 udenbys og 50 udenlandske.

Oplaget af „N. F.“ for 1902 er foreløbig fastsat uforandret til 4200.

Fortegnelse over faste og aarsbetalende medlemmer medfølger som bilag 6.

Ekstrakt af regnskabet for 1901 vedlægges som bilag 7.

Af selskabets bestyrelse skal ifølge lovenes § 4 udtræde:

D'herrer Johan Ameln.

Johan Bugge.

Christian Dekke.

Albert Gran.

G. A. Hansen.

Hans Martens.

Johan A. Mowinckel.

Johan Thesen.

Johan Troye.

De gjenstaaende er:

D'herrer Herman Friele, B. S.
Chr. Irgens.
Harald Irgens.
Lorentz Irgens.
Kr. Hanssen.
Fr. Konow.
Henr. Knudsen.
Kr. Lehmkuhl.
Eilert Lund.
Chr. Michelsen.
Hroar Olsen.
Peder G. Pettersen, L. S.

Klasserne bestaar for tiden af:

Formerelsklassen:

Faste medlemmer: D'herrer G. A. Hansen.
Johan Bugge.
Harald Irgens.

Tilkaldt medlem: Dr. A. Appelløf.

Fangst- og redskabsklassen:

Faste medlemmer: D'herrer Kr. Hanssen.
Lorentz Irgens.
Peder G. Pettersen, L. S.

Tilvirkningsklassen:

Faste medlemmer: D'herrer F. L. Konow.
Henr. Knudsen
Johan Troye.

Suppleanter er:

D'herrer	Einar Giertsen,	1ste
	Oluf Wingaard,	2den
	Aug. Mohr,	3die
	Peder Monsen,	4de
	Campell Andersen,	5te

Repræsentanter:

For Vardø filial:
Hr. R. Arnesen.

For Arendals filial:
D'herrer Søren Falch.
Otto Isaachsen.

Nedenstaaende forslag til forandring i selskabets love er af direktionen vedtaget til fremsættelse paa den ordinære generalforsamling i mars 1902:

§ 4, 3die passus skal herefter lyde: „De medlemmer, der bliver tilbage, efterat præsens, vicepræsens, et medlem af direktionen og formændene i klasserne samt i fiskerimuseets bestyrelse er valgt, udgjør selskabets representantskab.“

§ 6. I 1ste passus forandres: „inden mars maanedes udgang“ til inden mai maanedes udgang“,

og 3die passus kommer til at lyde: „Regnskabsaaret slutter den 31te mars.“

§ 7, 1ste passus skal lyde: „Direktionen skal bestaa af selskabets præsens og vicepræsens, det valgte medlem af direktionen samt af formændene i de faste klasser og af formanden i fiskerimuseets bestyrelse.“

Som ny paragraf 10 indkommer:

„Selskabet har et fiskerimuseum — Bergens fiskerimuseum — som ledes af en under selskabets direktion staaende særskilt bestyrelse paa 3 ordentlige medlemmer. Ved valg af disse og ved valg af formand i denne bestyrelse samt ved optagelse af overordentlige medlemmer forholdes paa samme maade, som for de faste klasser. Bestyrelsens medlemmer har for museets vedkommende de samme pligter, som klassemedlemmerne har for klassernes.“

De nuværende §§ 10, 11 og 12 bliver derefter §§ 11, 12 og 13.

For de talrige beviser paa interesse for selskabets arbeide og virksomhed, som direktionen ogsaa i 1900 fra mange hold har modtaget, tillader direktionen sig herved paa selskabets vegne at aflægge forbindtligst tak.

Bergen i direktionen for „Selskabet for de norske fiskeriers fremme“

den $\frac{31\text{te december } 1901.}{11\text{te mars } 1902.}$

Kr. Lehmkuhl,
præsens.

Hroar Olsen,
vicepræsens.

G. A. Hansen,
formand i formerelsesklassen.

Kr. Hanssen,
formand i fangst- og redskabsklassen.

F. L. Konow,
formand i tilvirkningsklassen.

M. Barclay,
sekretær.

Ekstrakt af regnskabet for 1901.

Indtægt.

I. Statsbidrag:

1. For 1900—1901 $\frac{1}{4}$ (af bevilgningen til hovedselskabet for terminen $\frac{1}{4}$ 1900— $\frac{3}{4}$ 1901).....	kr.	5 100.00	
2. For 1901—1902 $\frac{3}{4}$ (af bevilgningen for terminen $\frac{1}{4}$ 1901— $\frac{3}{4}$ 1902)	„	7 500.00	
3. Ekstraordinært: Til fiskerbarometre	„	3 000.00	kr. 15 600.00

II. Private bidrag:

1. Renter af Johan Thesens legat.....	kr.	2 407.00	
2. Leieværdi af kontor og verkstedslokaler	kr.	2 000.00	
÷ betalt leie.....	„	750.00	„ 1 250.00
3. a. Bergens samlag for brændevinshandel til fiskerimuseet	kr.	2 000.00	
b. Bergens sparebank til fiskerimuseet	„	1 000.00	
c. Leieværdi af museets lokaler....	kr.	4 000.00	
÷ betalt leie	„	750.00	„ 3 250.00
	„		6 250.00
4. Indvundne renter	„	46.08	
5. Kontingent af 1 livsvarigt medlem.....	„	100.00	
6. Medlemskontingent for 1901: Indbetalt	kr.	1 475.00	
Restancer	„	120.00	„ 1 595.00
7. Indbetalte restancer: Medlemskontingent 1900 .	kr.	30.00	
do. 1899 .	„	15.00	
do. 1898 .	„	10.00	„ 55.00
8. Resterende restancer: Medlemskontingent 1900 .	Kr.	70.00	
do. 1899 .	„	90.00	
do. 1898 .	„	35.00	
do. 1897 .	„	25.00	„ 220.00
	„		11 923.08
			Transport kr. 27 523.08

Transport kr. 27 523.08

III. Andre bidrag:

1. Indbetalt abonnementskontingent for „N. F.“ 1896—1900	kr.	21.25	
1/4 af kr. 70.80 for 1901. „		17.70	kr. 38.95
2. Avertissementer i „N. F.“ 1901, 1ste kvartal	kr.	75.00	
Restancer for 1ste do.	„	21.00	„ 97.00
3. Avertissementer i „N. F.“, indbetalte restancer for 1900	„		348.00
4. Resterende restancer:			
Avertissement i „N. F.“ 1900	„	10.00	
5. Solgt 238 fiskebarometre	„	2 410.00	„ 2 903.95
			<u>kr. 30 427.03</u>

Udgift.

Underbalance fra f. a. . . . . kr. 885.26

A. Administration:

a. Lønninger:

Sekretær	kr.	2 905.56
Kontorist	„	1 000.00
Assistent og præparant	„	600.00
Kontorassistent	„	470.00
Inkassation m. v.	„	160.00
	kr.	<u>5 135.56</u>

b. Kontorlokale, lys og brænde — inklusive omstaaende netto leieværdi . . . . .

„ 2 510.29

c. Kontorudgifter . . . . . „ 471.26

d. Kontorrekvisita . . . . . „ 166.59

e. Porto og telegrammer . . . . . „ 199.23

„ 8 482.93

B. Formerelsesklassen:

a. Østerskultur:

Wollebæk, løn og bidrag til kontorhold kr. 1 200.00

Wollebæk, Fleischer og assistenten, reiser og diæt . . . . . „ 1 318.24

Bidrag:

Klaus A. Nyhammer, Gulen

kr. 140.00

Transport kr. 140.00 kr. 2 518.24 kr. 9 368.19

	Transport kr.	140.00 kr.	2 518.24 kr.	9 368.19
H.	Tungodden, Sulen	”	100.00	
	P. L. Tværanger, do.	”	100.00	
	Arne Barman og A. D.			
	Stafseth, Søndmøre	”	50.00	
	Stevnebø, Sulen	”	25.00	
			<u>415.00</u>	
	1 mikroskop	”	475.68	
	Diverse: planktonhov, thermometre, laboratorieudgifter m. m.	”	391.82	
b.	Forsøg med kunstig udklækning af torskeroegn	”	72.50	3 873.24
C.	Fangst- og redskabsklassen:			
a.	Forsøgsfiske efter aal	kr.	565.13	
b.	Barometre for fiskere	”	4 838.74	
c.	Bidrag til I. M. Hansen, Langesund, til reiseudgifter til Tyskland for at studere sildedrivgarnsfisket	”	50.00	
d.	Anskaffelse af modeller og redskaber	”	37.73	5 491.60
D.	Trykningsomkostninger, væsentligst aarsberetningen for 1900 og avertissementer	”		2 318.99
E.	Reiser og diverse:			
	Sekretær Barclays reiser til Aalesund, Trondhjem og Haugesund	kr.	208.25	
	Diverse, verkstedet etc.	”	168.72	376.97
F.	„Norsk fiskeritidende“:			
	1ste kvartal	kr.	2 051.65	
	Porto m. m.	”	78.20	
	Løn til redaktøren	”	125.00	
	Ekspeditionen m. m.	”	125.00	2 379.85
G.	Bibliotheket	”		661.15
H.	Fiskerimuseet:			
a.	Bergens samlag for brændevinshandel	kr.	2 000.00	
b.	Bergens sparebank	”	1 000.00	
c.	Omstaaende netto leieværdi	”	3 250.00	6 250.00
I.	Belønningsfondet:			
	For et livsvarigt medlem	”	100.00	
			<u>kr. 30 819.99</u>	
	Underbalance	kr.	392.96	
	Beholdning: restancer	”	371.00	
		kr.	<u>21.96</u>	

Regnskabet for „Norsk fiskeritidende“, hvortil der for budgetterminen $\frac{1}{4}$ 1901— $\frac{31}{3}$ 1902 er bevilget kr. 12 670.00, og for hvilke særskilt og specificeret aarsregnskab skal aflægges, vil blive indtaget i næste aarsberetning.

XX. Haugesunds fiskeriforening.

Idet man fremsender aarsberetning for 1901—02, skal man indskrænke sig til nogle bemærkninger om foreningen og dens virksomhed i sin almindelighed.

Som det vil forstaaes, har foreningen ikke fundet grund til at tage fat paa nogen ny sag, saalænge man endnu afventede ordningen af de forskjellige spørgsmaal, som i den nærmeste fremtid venter paa sin løsning. Paa samme tid som man finder, at der er et virkeligt behov for en fiskeriforening for distriktet, har man fundet grund til at indtage en afventende holdning, saalænge ordningen af distriktsbidrag og andre nærliggende spørgsmaal endnu er uafgjorte. Imidlertid maa den sag, som man hidtil har virket for og støttet med bidrag, nemlig bankfisket, nu siges at være bragt i god gjænge, da adskillige fiskefartøier i vort distrikt nu er anskaffede, ligesom tanken ogsaa er oppe om anskaffelse af fiskedampere med moderne udrustning, og realisationen heraf vistnok kun er et tidsspørgsmaal.

Af foreningens midler har i dette driftsaar hr. Mathias Chr. Haasken erholdt et bidrag af 200 kr. for med sin fiskeslup „Urgent“ at drive torskefiske under Island; dels var nemlig folkehyren saa stor, at en pekuniær støtte trængtes, og dels fandt man det af vigtighed at faa oplært folk i bedriften, noget som vistnok endnu i adskillig grad behøves, om sagen skal kunne vinde fremgang. Den fra ham om turen afgivne beretning følger indlagt.

Foreningen har forøvrigt i aarets løb afholdt adskillige møder, hvor spørgsmaal af vigtighed har været til behandling. Specielt skal nævnes, at spørgsmaalet om en fiskerskole for Haugesund og omegn har været drøftet, ligesaa ordningen herfra for udstillere i Petersburg, forestilling om forsterket opsyn under varsildisket samt udtalelser om diverse organisationsspørgsmaal af interesse.

En ekstrakt af foreningens regnskaber følger vedlagt.

Ifølge bemyndigelse

for bestyrelsen.

L. Halvorsen,

sekretær.

Ekstrakt af regnskabet pr. $31/3$ 1902.

Indtægter:

Disp. beholdning fra f. a. (incl. medlemskont.)	kr.	823.03
Statsbidrag	”	”
Renter	”	24.00
	kr.	847.03

Udgifter:

1. Administration:		
Lønninger og bud	kr.	112.00
Trykning, porto etc.	”	25.00
Diverse	”	2.50
	kr.	139.50
2. Udbetalte præmier:		
Mathias Chr. Haasken	”	200.00
5. Indbinding	”	3.00
6. Til surrer ved anskaff. af bølgedæmpere ..	”	4.50
	”	347.00
Beholdning i bank	”	411.00
I kassa og udestaaende	”	89.03
	kr.	847.03

XXI. Akre og omegns fiskeriforening.

I det forløbne budgetaar har været afholdt 4 forenings- og 2 bestyrelsesmøder.

Af sager, der har været behandlet i disse møder, kan først nævnes ishuset.

Da fiskeristyrelsen anbefalede foreningens omsøgte statsbidrag for 1902—1903, var det paa betingelser. En af disse var ogsaa den, at inden bidraget udbetaltes, burde ishuset være færdigt. Dette bragte foreningen i en ikke liden vanskelighed; thi husets kostende var kalkuleret til 1875 kroner (fundamentering og transport af materialer ikke iberegnet), og kassabeholdningen naede ikke halvdelen af anslagssummen. En del af foreningens medlemmer var dog saa velvillige, at endossere for et 800 kroners laan, som derefter optoges, hvorefter man begyndte at opføre huset. I januar sidstleden var saa dette færdigt og blev det adskillig billigere end kalkulen, ved en i alle maader gennemført sparsomhed. Desværre viste det sig dog at være forsent at faa folk for

nogenlunde rimelig betalig at bringe is paa samme; thi vaarsildfisket begyndte, og alle var optagne hver med sit.

Dernæst har spørgsmaalet om revision af vaarsildloven vakt stor opmærksomhed inden foreningen. Vaarsildfisket er nemlig en hovednæringsvei for næsten hvert eneste medlem i foreningen, og omfattes derfor nævnte spørgsmaal med en enestaaende interesse. Forskjellige punkter i loven er da ogsaa drøftede inden foreningen. Af forandringer eller tillæg, som den finder ønskelige, kan her nævnes:

1. At skøiter og baade samt andre farkoster, der driver vaarsildfisket, tilpligtes at føre nummer under fisket.
2. Helligdagsfred i tidsrummet fra kl. 12 nat til søndag til kl. 12 nat til mandag ogsaa for garnudsætning, notstængning og optagning af sild.
3. At der af opsynet bør kunne opmerkes et enkelt seilløb til hver havn paa fiskeværerne, og not og garn være ulovlige indenfor merkerne.

Nogen forandring eller tillæg, der i væsentlig grad kunde forrykke det nu bestaaende forhold mellem not og garn, har foreningen i sine møder derimod aldrig kunnet slutte sig til.

I foreningens aarsmøde 30te december 1901 foretoges valg af 3 medlemmer i bestyrelsen istedenfor de udtrædende, David Tjøsvold, Jens Knudsen og Knud Olsen. Valgte blev: Knud Olsen, Jens Knudsen og Tønnes Hansen Akre. Til formand valgtes Knud Olsen og næstformand Jens Knudsen. Til foreningens sekretær og kasserer gjenvalgtes D. Davidsen.

Medlemmernes antal var (1ste april 1902) 90.

Ekstrakt af regnskabet med bilage vedkommende ishuset vedlægges.

Akre og omegns fiskeriforening den 10de april 1902.

Knud Olsen.

David Davidsen.

**Regnskab fra Akre og omegns fiskeriforening for budgetaaret
1ste april 1901 til 31te mars 1902.**

In d t æ g t:

1. Beholdning 1ste april 1901:		
I Sparebank	kr. 408.15	
I kassa	” 28.67	kr. 436.82
		Transport kr. 436.82

	Transport	kr.	436.82
2. Statsbidrag.....	„		400.00
3. Andre bidrag:			
Distriktsbidrag	kr.	100.00	
Kontingent af 73 medlemmer for budgetaaret à kr. 0.50 pr. medlem.....	„	36.50	
Indkomne restancer.....	„	8.00	
Renter	„	18.67	
Laan i Skudesnæs sparebank.....	„	800.00	
			„ 963.17
			<u>kr. 1 799.99</u>

U d g i f t:

1. Administration:			
Lønninger:			
Sekretær.....	kr.	20.00	
Kontorrekvisita.....	„	3.18	
Porto og telegrammer.....	„	10.18	
Reiseudgifter.....	„	8.00	
			kr. 41.36
2. Arbejder under tilvirkningsgruppen:			
Til ishuset	„	1 707.91	
3. Diverse:			
Udbetalte renter	„	12.10	
4. Beholdning:			
Kassa.....	„	38.62	
Restancen (føres indenfor linien kr. 12.50 og medtages ikke i beholdningen).			„ 38.62
			<u>kr. 1 799.99</u>

(Strøget restancer for 1900 og 1901 kr. 8.00).

XXII. Stavanger fiskeriselskab.

(Dr. Appelløfs indberetning).

Mine undersøgelser over hummeren har i det forløbne aar hovedsagelig været rettede paa at vinde klarhed over en del forhold vedkommende det voksne dyrs biologi.

Paa Hvidingsø lod jeg i fisketiden indkjøbe 100 hunhummere af forskellige størrelser for at undersøge, indenfor hvilke grænser de størrelser, hvori hunnerne opnaar kjønsmodenhed, varierer (kfr. forrige ind-

beretning). Efter mine i tidligere indberetninger omtalte forsøg for at fastslaa, hvor ofte hunhummeren gyder, kan vi gaa ud fra som sikkert, at gydningen finder sted hvert andet aar. Endvidere ved man, at gydningen finder sted om sensommeren og høsten (aug.—septbr.), og at eggene bæres henimod et aar, før yngelen kommer frem. Med andre ord: en hunhummer, som har faaet udrogn (gydt) det ene aar om høsten, bærer denne udrogn til følgende sommer eller høst, da yngelen kommer frem. Derefter gaar den et aar uden udrogn, i hvilken tid indrognen vokser og modnes for efter dette aars forløb at afsættes som ny udrogn. Heraf fremgaar atter, at man om vaaren maa finde to grupper af kjønsmodne hunner, enten saadanne som bærer udrogn, som skal klækkes samme aar, eller ogsaa saadanne som har indrogn moden at afsættes samme aar. Alle de hunner, som ikke tilhører nogen af disse grupper, er derfor ikke kjønsmodne. Undersøgelserne af hunner uden uden udrogn viste følgende resultat. Under 23 cm. fandt jeg ingen med sikkerhed kjønsmodne hunner, dog var en paa 21½ og to paa 22½ cm. tvilsomme. I størrelsen 23—23½ cm. var der 9 ikke kjønsmodne og 6 kjønsmodne, tvilsomme desuden 2. En af 24 og en af 25 cm. størrelse var ikke kjønsmodne, 4 af 24 cm. størrelse var tvilsomme, de øvrige af nævnte størrelse var alle kjønsmodne. Over 25 cm. fandtes ingen ikke kjønsmoden. Hertil skal imidlertid føies, at blandt nogle hundrede paa Hvidingsø tidligere opmaalte hunner med udrogn, nogle faa har havt en størrelse af 22½ cm. Det er derfor sikkert at kjønsmodenhed kan indtræde ved denne størrelse og muligens endnu mindre. Men variationen i forholdet mellem størrelse og kjønsmodenhed viser sig tydelig af ovenstaaende tal. Ligesaa sikkert fremgaar den af rognsekkenes forskellige udviklingsgrad hos de ikke kjønsmodne hunner. Individer af samme størrelse kan vise en meget forskellig udviklingstilstand af rognsekkene resp. eggene, og et individ af f. eks. 21 cm. størrelse kan have eggene betydeligt mere udviklede end et af 23 cm. Som et hovedredresultat kan siges, at størrelsen, hvori hos hunnerne kjønsmodenheden indtræder, er temmelig forskellig for forskellige individer og synes i det store seet at variere mellem 23½ og 25 cm., dog turde ikke kjønsmodne hunner af 24—25 cm. længde være forholdsvis sjældne.

Mit undersøgelsesfelt har tidligere været indskrænket hovedsagelig i Hvidingsø, men jeg fandt i aar at burde besøge ogsaa hummerdistrikter ogsaa paa østlandet. Jeg afreiste derfor i slutten af september fra Hvidingsø til Fredriksværn, hvor jeg opholdt mig nogle dage, derfra over Vrængen til Hvaler, hvor jeg opholdt mig omtrent en uge. Min hensigt var at foretage nogle undersøgelser over hummerens biologi for at sammenligne forholdene her med samme paa vestlandet og for at

faa noget kjendskab til hummerfisket overhovedet paa disse kanter. Jeg havde paa de forskjellige steder, som jeg besøgte, anledning til at gennemgaa større partier af hummer, ialt omtr. 3 000 stykker. Af interesse var, at der blandt hunnerne med udrogn fandtes flere, som kun var 21 cm. lange. Jeg maalte omtr. 20, som var fra 21 til 21½ cm. i længde, dog fandtes der ogsaa nogle flere, som efter øjemaal at dømme var af omtrent samme størrelse. Desuden var der flere paa 22—23 cm. Af interesse var, at jeg her for første gang havde anledning at konstatere, at hunnerne kan være kjønsmodne ogsaa ved en størrelse under 21 cm.; jeg maalte nemlig en paa 20½ cm. med udrogn. Enkelte saadanne individer omtaltes ogsaa af fiskerne, dog var de meget sjeldne, og ikke heller udrognshummere paa 21 cm. var almindelige. Imidlertid var forekomsten af et saavidt stort antal smaa hunner med udrogn bemærkelsesværdig, naar man erindrer, at det aldrig er lykkedes mig at erholde saadanne paa vestlandet. At de forekommer ogsaa her, har jeg efter fiskernes opgaver grund til at antage, dog synes de at være betydeligt sjeldnere. Det synes derfor, som om hunnernes kjønsmodenhed skulde kunne indtræde tidligere ved sydkysten end ved vestkysten. Dog er det jo ikke udelukket, at rent lokale forhold (rigere tilgang paa næring f. eks.) herved kan spille en rolle.

Antallet af hunner i de undersøgte partier var sammenlagt 1 653, og af disse havde 353 udrogn. Af disse tal vil det altsaa fremgaa, at forholdet mellem opfiskede hunner med og saadanne uden udrogn var omtr. som 1 : 4 à 1 : 5. Jeg foretog imidlertid en beregning af, hvor mange blandt de sidstnævnte, som kunde ansees have gydt en gang allerede og altsaa være fuldt kjønsmodne. Jeg gik ud fra, at disse burde have en størrelse af idetmindste 23½—24 cm. Herved maa nemlig tages i betragtning, at hummeren paa den tid, hvor undersøgelserne foretoges, allerede havde skiftet skal. Efter mine paa Hvidingsø tidligere anstillede eksperimenter er tilveksten for hver skalskiftning 1½—2 cm., og gennemsnitsstørrelsen for første gangs gydning hos hunnerne maa da efter ovenstaaende beregning sættes saa lavt som til 22—22½ cm. ¹⁾ Muligens er dette maal for lavt, men mine ovennævnte maalinge af et antal udrognshummere ved Hvaler etc. berettiger dog til at anse det som tilnærmelsesvis rigtigt. Af omtrent 1 300 hunner uden udrogn var med et rundt tal 700 under og 600 over 23½ cm.

Jeg anser det i regelen mindre hensigtsmæssigt i disse foreløbige redegjørelser at trække videregaaende slutninger. Saadanne bør nemlig grundes paa et saa stort materiale som muligt og derfor helst op-

---

¹⁾ Som af mine tidligere meddelelser vil fremgaa, maa den for vestlandet sandsynligvis sættes høiere.

sættes, indtil den samlede udredning af det hele spørgsmaal foreligger. Jeg vil imidlertid i dette tilfælde i korthed antyde, hvilken betydning ovenanførte tal kan have. I udlandets fiskerilovgivning har i de senere aar efter indførelsen af praktisk-videnskabelige fiskeundersøgelser fastsættelsen af et s. k. „biologisk minimum-maal“ for fangst af madnyttig fisk havt flere talsmænd. Det vil med andre ord sige, at hvis en minimumsstørrelse for fangst af madnyttig fisk ved lov skal fastsættes, denne bør sættes saa høit, at alle fangede individer i det mindste en gang i sit liv har havt anledning til at producere yngel og derved bidraget til artens forøgelse. Efter dette princip maa derfor intet ikke kjønsmodent individ fanges. Der har ogsaa i vort land været paa tale, at et lignende princip burde følges for hummerlovgivningens vedkommende. Herved er imidlertid først at merke, at, efter hvad ovenfor er anført, størrelsen for kjønsmodenhedens indtræden varierer ikke saa lidet. Man maa altsaa for hummerens vedkommende tage en gjennemsnittsstørrelse, og denne kan neppe sættes lavere end $23\frac{1}{2}$ —24 cm. (for vestlandet maaske endnu høiere). Ogsaa under forudsætning af, at en saadan forhøielse af minimumsgrænsen for tilladelig fangststørrelse blev gjældende kun for hunnerne, viser allerede det af mig ovenfor angivne forhold mellem tallet af kjønsmodne og ikke kjønsmodne hunner (de senere noget flere end de førstnævnte), hvilket tab dette vilde bringe fiskeren, da han blir nødt at udkaste omtrent halvdelen af de hunner, som efter nugjældende love er salgbare. Da endvidere hannernes og hunnerens antal er saa nogenlunde lige (i de undersøgte partier var der sammenlagt 1 653 hunner og 1 375 hanner), saa vil altsaa den del af fangsten, som maa udka- stes, udgjøre omtrent $\frac{1}{4}$ af det hele. Foreløbig skal jeg ikke gaa nærmere ind paa dette spørgsmaal, da jeg ønsker at indsamle yderligere materiale til belysning af spørgsmaalet. — Jeg har endvidere havt min opmærksomhed henvendt paa at undersøge, hvor stor procent af fangsten saadan hummer udgjør, som i næstforegaaende fiskeperiode var undermaals, det vil m. a. o. sige, hvor stort tilskud den bestand, som den salgbare hummer udgjør aarlig, modtager fra den forhaandenværende bestand af undermaalshummer. Dog er mit materiale endnu forlidet for at tillade nogle sikre udtalelser.

Angaaende hummerfisket i det østlandske og da specielt ved Hvaler, som vel turde være blandt de rigeste distrikter paa østlandet og ved kysten overhovedet, kan følgende meddeles, som jeg dels selv havde anledning til at se, dels indhentede ved samtaler med fiskerne. Ved Hvaler benyttedes næsten udelukkende salt agn (sild etc.) i teinerne, da det var umuligt i fisketiden at erholde fersk fisk i tilstrækkelig mængde. Paa andre steder (Fredriksvørn) omtaltes ogsaa bottlenoskjød, tørfisk, etc., og særlig betragtedes taskekrabben (*cancer pagurus*) som godt agn.

— Høstfisket begynder som bekjendt paa disse kanter den 15de septbr. Nogen uleilighed eller større dødelighed i anledning skalskiftningen (hvilken indtræffer om sensommeren og høsten) kunde ikke for den fangede hummers vedkommende med den nu gjældende fredningstid bestemt paa-vises. Naar fisket begyndte tidligere om høsten, var det derimod efter hummeropkjøbernes udsagn ofte ikke saa liden dødelighed i kisterne som følge af, af hummeren med blødt og tyndt skal (d. v. s. individer, der nylig havde skiftet og derfor var ømfindligere) da oftere forekom. Blandt de partier, som jeg i slutten af september og begyndelsen af oktober gjennemgik, var det undtagelse at træffe en hummer med blødt eller tyndt skal.

Ved Hvaler havde jeg min station paa Vesterøen. Fisket paa disse kanter af Hvaler drives med skøiter; teinerne udlægges fortrinsvis paa et temmelig stort undervandsplataa rundt om Torbjørnskjær fyr. Her fiskede omtrent 16 baade. Gjennemsnitlig havde hver baad 40—50, enkelte op til 80 teiner. I begyndelsen af høstfisket kunde der som regel hver nat fanges gjennemsnitlig en hummer pr. teine. Antallet aftog dog udover høsten, saa at i november maaned f. eks. 6—10 hummer paa 40—50 teiner var det almindelige. I løbet af den første maaned af høstfisket dette aar turde — efter opgave af fiskeren O. Martinus Asbjørnsen, Kjelvik — antallet hummer pr. baad gjennemsnitlig beløbe sig til omtrent 1 000 stykker, og i løbet af en maaned skulde altsaa det samlede udbytte af fisket rundt om Torbjørnskjær være omtrent 16 000 hummere. Henimod jul sluttede sedvanlig fisket. I januar kunde af og til faaes nogle hummere, men det egentlige vaarfiske foregik i mai og juni maaneder. Dette var aldrig saa rigt som høstfisket; et snes hummer paa 40 — 50 teiner sagdes da at være et godt resultat.

Temmelig enstemmig erklærede fiskerne ved mine samtaler med dem, at der ikke egentlig kunde formerkes nogen paaviselig aftagen af humermængden til trods for, at fiskernes og redskabernes antal i de senere aar var blevet betydeligt forøget. Der kunde visselig konstateres daarlige og gode aar, og ovennævnte fisker omtalte, at der f. eks. for 5 aar siden havde været meget daarligt fiske ved Hvaler; men siden tog det sig op igjen og var ifjor (1900) meget godt.¹⁾ Endvidere meddeltes, at fisket kunde være daarligt om vaaren, men blive godt om høsten; dette var f. eks. tilfældet i aar. Da man har samme erfaring ogsaa fra andre kanter, synes det neppe, som om grunden til hummerens aftagen i visse perioder kan være overfiskning; i alle tilfælde kan dette ikke være den eneste grund. Men til disse spørgsmaal skal jeg ved en senere leilighed komme tilbage.

---

¹⁾ Som eksempel herpaa anføres, at ifjor en mand fra 15de septbr. til jul paa 80 teiner havde fisket omtr. 6 000 hummere.

Af de hummere, som jeg om høsten 1899 lod merke og udslippe ved Hvidingsø (kfr. indberetn. for 1899 og 1900) var, som nævnt i min sidste indberetning, i løbet af vaaren 1900 opfisket 40 stkr. I aar opfiskedes atter 10. Af disse var de 9 fangne lige i nærheden af de steder, hvor de var udslupne, og kun en havde vandret en strækning af omtr. 1½ kilometer. At saa mange hummere har opholdt sig i saa lang tid paa samme plads, bestyrker yderligere den antagelse, at den maa betragtes som et i det hele stationært dyr. I sammenhæng hermed maa dog nævnes, at nogle opgaver, som jeg fik af hummerfiskerne paa østlandet, tyder paa, at den under visse omstændigheder kan vandre forholdsvis lange strækninger paa kort tid. I regelen synes dette dog at være individer, som var komne paa pladse, hvor de saa at sige ikke kunde finde sig tilrette, idet at de enten af en tilfældighed var komne ud fra de ved land liggende „sanketeiner“ (hvori den fangede hummer bevares) eller paa anden maade komne i uvante omgivelser. At hummerne da under sin søgen efter nye, passende opholdssteder kan komme at vandre omkring er let forklarlig.

Paa grund af de øvrige reiser har jeg iaar ikke kunnet afse tid til videre eksperimenter med opdrætning. Paa min opfordring foretog imidlertid toldbetjent Jørgen Evertsen et mindre forsøg med opdrætning i en enkelt kasse, og skjøn forsøget paa grund af et ganske tilfældigt uheld med kassen ikke kundet bringes til definitivt afslutning, viste det alligevel, at et større antal yngel kunde uden overflytning til nye kasser (kfr. indberetn. f. 1900) opdrættes udover larvestadierne. Jeg tror, at denne opdrætningsmaade bør forsøges i større skala, forudsat at man kan faa tilstrækkelig billigt og samtidig hensigtsmæssigt materiale til kasserne.

Der er ogsaa i aar gjort fortsatte forsøg med at holde de opdrættede yngel i frit flydende kasser for at bringe tilvekstforholdene paa det rene. Den, som ikke selv har havt nogen befatning med sagen, kan neppe gjøre sig nogen forestilling om de vanskeligheder, som er forbundne med den slags eksperimenter. Især er is og storm om vinteren meget hinderlige for forsøgenes udførelse. Naar dette alligevel er lykkedes i nogen mon at opklare disse hidtil temmelig ukjendte forholde, saa skyldes dette i første række de anstrengelser, som med opofrelser af tid og arbeide er gjorte af toldbetjent Evertsen. Fra foregaaende aars opdrætning er der en unghummer igjen, og denne skiftede skal første gang d. a. i begyndelsen af juli, anden gang i slutten af juli eller begyndelsen af august, tredie gang i slutten af august og sidste gang i begyndelsen af oktober (sangsynligvis var dette det 4de skalskifte for indeværende aar). Det sidst afkastede skal havde efter Jørgen Evertsens opgave en længde af omtr. 5 cm. Af indeværende aars yngel er der kun

en tilbage, der skiftede skal sidste gang i begyndelsen af november maaned og har en længde (efter øienmaal) af omtr. 1 tomme. Desuden holdes i kasse en liden hummer, fanget i april d. a., da den havde en længde af 12 cm. Den havde sikkerlig ikke sluppet skal i dette aar, naar den blev fanget, men skiftede første gang i slutten af juli og anden gang i slutten af oktober. Efter første skalskiftning tiltog den i længde 1.3 cm. og efter anden 2.7 cm., altsaa sammenlagt 4 cm. paa to skalskiftninger, alt efter Jørgen Evertsens opgave. Som eksempel paa sen skalskiftning kan anføres, at en hummer, som havde klækket sin yngel indeværende aar og siden holdtes i kasse, hvor den rigelig forsynedes med føde, skiftede 26de oktober.

Ved mit ophold paa Hvidingsø i slutten af september udførtes en del merkninger af hummer i parken for om muligt at faa afgjort nogle endnu ikke sikre spørgsmaal vedkommende skalskiftningen.

Bergen, decbr. 1901.

Ærbødigst
dr. A. Appellof.

Ekstrakt af regnskabet for Stavanger filial af Selskabet for de norske fiskeriers fremme, 1ste april 1900—30te mars 1901.

Indtægt:

1. Beholdning fra f. a.:			
i bank	kr.	1 100.00	
i kassa	„	60.37	kr. 1 160.37
2. Statsbidrag	„		1 000.00
3. Kontingent:			
41 medlemmer à kr. 2.00	kr.	82.00	
Restancer fra f. a.	„	4.00	„ 86.00
4. Indvundne renter	„		35.96
			<u>kr. 2 282.33</u>

Udgift:

1. Administration:			
Avertissementer, porto, telegrammer, budpenge etc. ..	kr.	44.50	
2. Arbejder til fremme af fiskeformerelse:			
Udgifter og tilsyn ved parken i Hvidingsø	kr.	270.00	
Transport	kr.	270.00	kr. 44.50

	Transport kr.	270.00	kr.	44.50
Dr. Appelløf for videnskabelig assistance	„	500.00		
do. reisepenge og diæt.....	„	329.85		
Diverse regninger	„	75.48		
			„	1 175.33
3. Beholdning:				
i bank.....	kr.	1 000.00		
i kassa.....	„	62.50		
			„	1 062.50
			kr.	<u>2 282.33</u>

XXIII. Fiskeriselskabet for Kristianssand og omegn.

Den ordinære aarlige generalforsamling afholdes den 24de juli 1901, hvor aarsberetning oplæstes og regnskab fremlagdes i revideret stand.

Af bestyrelsen udtraadte efter Tur:

Fiskeeksportør T. Haanes,
Fisker Konrad Nilsen Skaalevig og
do. Gunvald Aanensen Randøen

der gjenvalgtes:

Suppleanterne: Kjøbm. Carl Thorgrimsen, Fisker Alfr. K. Randøen og do. Daniel K. Langenes samt Revisoren Kjøbm. Rudolf Torjusen gjenvalgtes ligeledes.

Til formand valgtes bestyrelsen fiskeeksportør M. Wennesland og til viceformand valgtes Fiskeeksportør T. Haanes.

Efterat formanden havde refereret skrivelse af 12te juli 1901 fra Sev. Nilsen, Flekkefjord, med andragende om bidrag til linefiske paa strækningen Lindesnæs—Egersundsrevet med et af ham m. fl. indkjøbt engelsk fiskedampskib gik man over til behandling af budget for 19⁰²/₀₃, der vedtoges som følger:

1. Flekkerø eksportforretning til ishusene	kr.	400.00
2. Sev. Nilsen, Flekkefjord, til Revfiske.....	„	1 000.00
3. Bidrag til anskaffelse af petroleumsmotorer som hjælpe-maskiner i fiskerbaade for makrel- og sildefisket	„	1 000.00
4. Administration.....	„	200.00
		<u>kr. 2 600.00</u>

For at faa statsbidrag til udførelse af paatænkte foretagender betinges der nu at distriktet tilveiebringer et bidrag af $\frac{1}{4}$ af statsbidraget, og vil man saaledes for at faa statsbidrag maatte kunne skaffe det nødvendige distriktsbidrag.

Med hensyn til post 1, da er dette en termin af engang given bevilgning af kr. 2 000.00 at udbetales med kr. 400.00 aarlig, og ansaa man sig derfor fri for at skaffe distriktsbidrag til denne post.

Post 2 blev optaget i budgettet paa betingelse af, at distriktsbidrag blev skaffet tilveie fra Flekkefjord.

Distriktsbidrag til post 3, kr. 250, antog man at kunne faa ved kommunale bidrag fra de i makrel- og sildefisket mest interesserede kommuner: Kristianssand, Oddernes og Randøsumd.

Selskabets sekretær, Simon Tellefsen, har med stipendium besøgt fiskeriskolen i Bergen i kurset oktober 1901.

Skjønt kurset efter hr. Tellefsens mening var altfor kort til at faa nogen større uddannelse eller praktisk erfaring i hermetikfaget har han dog havt udbytte og nytte af det, og er det hans tanke foruden at fortsætte med nedlægning af krabbe ogsaa at ville gjøre forsøg med nedlægning af makrel.

Som det af regnskabet fremgaar har man heller ikke iaar havt noget statsbidrag.

Selskabet tæller nu 64 medlemmer.

Kristianssand i bestyrelsen for fiskeriselskabet for Kr.sand og omegn den 31te marts 1902.

Martin Wennesland,

p. t. formand.

*Gunvald Aanensen. Joh. Holmesland. Carl Thorgrimsen.
Konrad Nilsen.*

Simon. Tellefsen.

Ekstrakt af aarsregnskabet for 19⁰¹/₀₂.

Indtægt:

Beholdning f. f. aar	kr.	874.04
(restancer kr. 3.75)		
Kontingent:		
20 medlemmer à 2.00	kr.	40.00
51 do. à 1.00	„	51.00
		91.00
Restancer	„	3.75
Renter	„	33.12
		<u>kr. 1 001.91</u>

Udgift:

Ishusene paa Flekkerø	kr.	400.00
Simon Tellefsen, stipendium	”	200.00
Leie af lokale	”	10.00
Avertissementer og tryksager	”	18.50
Porto, telegrammer m. m.	”	4.83
Dampskib „Flekkerø“ ekstratur til Flekkerø	”	10.00
Kasserer og sekretær	”	100.00
Beholdning: i banken	kr.	243.86
i kassa	”	14.72
	”	258.58
		<u>kr. 1 001.91</u>

XXIV. Arendal og omegns fiskeriselskab

(for tidsrummet fra 1ste april 1900 til 31te december 1901).

Filialens arbeide for fiskeriernes udvikling, støtte og fremme har udelukkende bestaaet i arbeide med Flødevigens udklækningsanstalts drift, der fuldt ud har tiltrængt de disponible midler.

Bestyreren af denne, kaptein Dannevig, har afgivet beretning, hvortil direktionen for størstedelen kan slutte sig. Af denne fremgaar, at adgang til stamfiske har været forholdsvis let. Da stamfisken i de sidste 2 sommere har vist sig meget vanskelig at bevare, finder man at burde forsøge ikke at holde stamfisk sommeren over. Derved vil ogsaa spørgsmaalet om anlæg af stembrygge (molo) m. m. bortfalde, idet man formener det hensigtsmæssigere at anbringe den indkjøbte stamfisk den tid, da den maa holdes gaaende, før den slippes i gydebaset, i forankrede fiskebrønde i bugten ved udklækningsanstalten.

Med hensyn til den af bestyreren antydede udvidelse af driften, finder man med ham ikke at kunne anbefale dette under de nuværende omstændigheder.

Med hensyn til udklækningen og selve alstaltens drift, maa man henholde sig til bestyrerens derom afgivne beretning.

Den samlede direktion har ved forskellige leiligheder taget de af bestyreren foreslaaede udbedringer og reparationer i øiensyn paa stedet samt senere fundet arbeiderne tilfredsstillende udført.

I anledning af fiskeriudstillingen i St. Petersburg, har man efter anmodning fra Norges fiskeristyre tilstillet samme en samling af gjenstande vedrørende udklækningsanstaltens virksomhed.

Beretning fra G. M. Dannevig.

Herved har jeg den ære at afgive følgende årsberetning angaaende virksomheden ved Flødevigens udklækningsanstalt for kalenderaaret 1901, samt hvad dermed staar i forbindelse.

Naar, som ovenfor antydet, nærværende årsberetning omfatter kalenderaaret, istedetfor som hidtil budgetaaret, saa grunder dette sig paa de særegne forholde, driften vedkommende.

Som bekjendt begynder udklækningsarbejdet i januar og fortsættes til mod slutningen af mai, medens budgetaaret begynder 1ste april. En beretning, der alene skulde omfatte dette, vilde altsaa i tilfælde ikke komme til at omfatte en hel sæson, men derimod to halve, hvilket let vilde lede til misforstaaelse. Den her anvendte fremgangsmaade, der for anstalten er den eneste naturlige, kan derimod ikke tænkes paa nogen maade at ville forvolde vanskeligheder.

1. *Stamfisken.*

Som sedvanligt har der ogsaa i det forløbne aar været forholdsvis let adgang til at erholde stamfiske, og der kunde muligens være spørgsmaal om nu helt at opgive det hidtil befulgte princip — at beholde stamfisken fra det ene aar til det andet, samt kun indkjøbe hvad der er nødvendigt til udfyldning af antallet.

Og dette saameget mere som der nu maa gjøres alvorlige foranstaltninger for at faa bryggeforholdene ordnede. Jeg skal i korthed oplyse om, hvad der taler for og imod en saadan forandring.

I mine første årsberetninger anførtes gjentagende, hvor vanskeligt det var at erholde stamfisk i distriktet, saaat endog de kun 6 apparater vi dengang havde, for en stor del stod tomme til langt ud i mars af mangel paa rogn. At kunne bevare et større antal stamfiske fra det ene aar til det andet, var altsaa dengang et meget vigtigt spørgsmaal, og som regel lykkedes opbevaringen godt.

I de senere aar har forholdene været helt anderledes og adgangen til at faa indkjøbt stamfisk mere end tilstrækkelig. Vanskeligheden ligger ikke i mangel paa fisk, men derimod i, at man ikke kan faa fisken tidlig nok. Udklækningsarbejdet burde som regel begynde midt i februar, men stor torsk kommer sjelden paa markedet før i begyndelsen af mars, og saa tager det jo nogen tid, før man faar samlet et større antal. Enkelte aar vilde man vistnok kunne begynde arbejdet i begyndelsen af mars, men som regel vilde det blive noget senere. Men det er ikke nok,

at der er fisk ved kysten, veirforholdene maa ogsaa være saaledes, at den kan blive bragt levende tillands, og dette er under strenge vintre ofte umuligt.

At have en grundstamme fra foregaaende aar at bygge med, er under saadanne forhold en betydelig vinding, som ikke bør sættes ud af betragtning. Paa den anden side maa man erindre, at arbejdsomkostningerne ved anstalten ikke stiger i samme forhold som rognmængden i apparaterne. Udgifterne staar derimod i et bestemt forhold til sæsonens længde, og naar man skulde indrette sig økonomisk, maatte løsenet blive: arbeid med 2 000 torsk fra 10de mars til 10de mai. Da vilde man under almindelige forhold kunne levere 400 à 600 millioner uden væsentlig forøgede udgifter. Men hertil udfordres 2 ting. Først et større antal apparater, som kunde anbringes i en tilbygning af bindingsverk foran udklækningshusets facade, og dernæst et brøndfartøi til afhentning af stamfisk langs kysten.

Nu at fremsætte noget forslag i nævnte retning anser jeg unyttigt, hvorimod jeg har grundet haab om at se det gennemført i en ikke fjern fremtid. Hvad det for øieblikket gjælder, er at faa en midlertidig ordning, og dette vil efter min mening bedst opnaaes ved at reparere den nuværende brygge, hvortil vil medgaa 200 kr., eller — foreløbig som prøve — slippe hele beholdningen fri og foretage helt nyt indkjøb.

Saaledes maa vi gjøre iaar (1902), da al stamfisken paa grund af den sterke varme under den forløbne sommer truede med at dø, og den sidste rest — ca. 150 stk. — løslodes i den sidste halvdel af juli.

Jeg erkjender, at nærværende fremstilling nærmest hører hjemme under budgetforslaget, men da en beslutning maa fattes i en nær fremtid, har jeg troet det rettest at fremkomme med disse oplysninger nu.

Udklækningen.

begyndte 23de januar med 550 stk. stamfiske og fortsattes fremover med lovende resultater. I mars, den vigtigste gydemaaned, indtraf imidlertid to perioder, da vandets saltholdighed blev altfor lav, saa rognen i gydebaset, istedetfor at strømme ind i opfangningsapparatet, sank tilbunds og, som sedvanligt under saadanne forhold, gik i forraadnelse, saa basinet 3 gange maatte tømmes og rengjøres.

Resultatet blev saaledes ikke saa godt som paaregnet, idet der kun blev udsat 246 millioner, hvilket alligevel maa betragtes som et godt middelsaar.

Til fremmede steder blev udsendt 32 millioner, nemlig 20 til Kristiania og 12 til Tønsberg.

Fra Fredrikshald var indløbet ordre paa et større kvantum, men forholdene var desværre saa, at forsendelsen blev umulig. Da transporten med leiet dampskib til Fredrikshald koster mindst 150 kroner, lønner det sig ikke at sende smaapartier, og naar et rimeligt parti var færdigt, var veirforholdene saadanne, at afsendelse var umulig. At faa konstrueret og forfærdiget transport-apparater for længere afstande vilde være ønskeligt, men under forholde som de nuværende, hvor anstalten er udsat for det ene angreb efter det andet, har man nok at gjøre med at forsvare den engang indvundne stilling.

Flødevigens budgetforslag

af 27de og 29de mai 1901 til et beløb af kr. 11 800 ordinært og ekstraordinært til reparationer og forbedringer kr. 3 360 blev behandlet i fiskeriraadets møde i Bergen den 27de juni, hvor jeg var tilstede som delegeret for Nedenæs amt. Fiskeristyrets majoritet havde, dog under adskillig tvivl, foreslaet kr. 8 500 til driften, samt kr. 1 500 til reparationer, ialt kr. 10 000. Minoriteten, dr. Hjort, foreslog et beløb af kr. 5 900 til diverse forsøg med udklækning og opdrætning af flyndre, men derimod intet til udklækning af torsk, hvilket han anser unyttigt.

Med hensyn til majoritetens forslag, da var det visselig altfor snaut, men paa grund af den modstand, som kunde ventes fra dr. Hjorts side, vovede jeg ikke at foreslaa et synderligt høiere beløb end det af majoriteten nævnte.

Paa den anden side kunde jeg paa ingen maade akceptere majoritetens præmisser med de i samme fremholdte mange tvivl og betænkeligheder. Jeg fremsatte derfor et nyt forslag, som i al korthed gik ud paa en samlet sum af kr. 10 500, hvoraf kr. 1 500 til reparationer, samt yderligere kr. 1 000 til undersøgelser af saltvandsfjorde, hvori yngel var udsat.

Under den paafølgende debat tog dr. Hjort sit forslag tilbage og sluttede sig til majoriteten, hvorefter mit forslag blev bifaldt med 13 mod 4 stemmer. Forslaget om undersøgelse af fjordene fandt jeg mig foranlediget at tage tilbage, efter at formanden i fiskeristyret havde meddelt, at dette intet havde at invende mod selve forslaget, men kun ønskede en udsættelse, til Hjort blev ledig. Dr. Hjort oplyste, at udsættelsen kun blev et aar, samt at han sammen med mig vilde foranledige udarbejdet en plan, som kunde forelægges næste fiskeriraad.

Af særlige arbejder udførte i aarets løb kan nævnes:

Nyt tag over gydebasinet med paalægning af bølgeblik.

5 fods sænkning af udløbsrørene i gydebasinet, et forholdsvis kostbart og vanskeligt arbejde, hvorved store lettelser er opnaaede med hensyn til basinets renhold.

Maling udvendig af anstaltens samtlige bygninger samt 3 ganges overstrygning af tagpappen.

Indvendig beklædning af kontoret, saa det nu er skikket til arbejdsrum ogsaa i den kolde aarstid.

Delvis indbinding af anstaltens forholdsvis betydelige bogsamling.

Regnskab for Arendal og omegns filial af Selskabet for de norske fiskeriers fremme fra 1ste april 1901 til 31te mars 1902.

Indtægt.

1. Beholdning fra f. a.	kr.	2 990.15
2. Statsbidrag	„	10 000.00
3. Andre bidrag	„	536.00
Renter	„	136.37
		<u>kr. 13 662.52</u>

Udgift.

1. Administration:		
Lønningskonto	kr.	225.00
Trykningsomkostninger in-		
klusive avertissementer ..	„	71.15
Porto & telegrammer	„	28.10
Reiseudgifter	„	27.50
Diverse	„	133.80
	kr.	485.55
2. Arbejder til fremme af fiskeformerelsen:		
Lønningskonto	kr.	6 111.07
Stamfiske	„	791.05
Drift og vedligehold	„	3 184.32
	„	10 086.44
3. Bibliotek	„	13.95
4. Udstillinger	„	39.75
		<u>Transport kr. 10 625.69</u>

	Transport	kr. 10 625.99	
5. Diverse	„	485.05	
6. Kassa og banker.....	„	2 551.78	
		<hr/>	
		kr. 13 662.52	kr. 13 662.52

XXV. Foreningen til fremme af fiskeriet i Christianiafjorden indenfor Drøbak.

(Uddrag af beretning for 1901).

Foreningens bestyrelse har som tidligere bestaaet af hofjægermester Gjerdrum som formand, fiskeriinspektør Landmark og stipendiat Huitfeldt-Kaas.

Det af foreningen lønnede opsyn har bestaaet af opsynsbetjent M. Andersen og assistenterne H. Martinsen, O. Brederesen og H. Olsen.

Fiskeoptællingen ved Kristiania brygge har som tidligere paa foranstaltning af magistrat og politikammer været foretaget af politibetjent Rasmussen. De maanedlige opgaver har været refererede i dagsaviserne.

1901.

Optælling af fisk, ankommen til Kristiania brygger fra distriktet indenfor Drøbak.

Benævnelse.	Mængde.	Beløb kr.
Aal . . . . . stk.	4 849	4 818.40
Hummer . . . . . stk.	1 151	1 355.00
Østers . . . . . snes	482	1 234.00
Skjæl . . . . . snes	177	54.50
Laks . . . . . kg.	329,5	844.25
Ørret . . . . . kg.	1 049	1 878.00
Torsk ¹⁾ . . . . . stk.	100 382	99 740.40
Heraf direkte ankommet til fiskehandlere 10 200 stk. til værdi kr. 6 120.00 og 6 300 smaatorsk til værdi kr. 1 575.00.		
Lange . . . . . stk.	109	54.50
Kolje, lyr, sei . . . . . snes	3 224	26 676.00
Flyndre . . . . . kg.	454	473.40
Helleflyndre . . . . . kg.	—	—
Makrel ²⁾ . . . . . stk.	183 783	46 132.15
Hornkjæl . . . . . stk.	1 748	349.60
Hvitting, syp., øienpaal . . . . . snes	7 146	4 805.30
Sild (smaasild eller græssild) . . . . . liter	8 600	1 020.00
Snesesild (garnsild) . . . . . snes	2 691	1 750.40
Ansjos . . . . . liter	291 081	36 641.10
Ræker . . . . . liter	234	130.85
Krabbe . . . . . snes	—	—
		227 947.85

1) Af torsk indkom i 1900 101 350 stykker til værdi kr. 116 810

- do. — - 1890 45 376 — - — „ 52 142

2) Af Makrel — - 1900 88 664 — - — „ 21 229

1901.

Optælling af fisk, ankommen til Christiania brygger
 fra Fjorden udenfor Drøbak: | fra Sverige og Danmark:

Mængde	Beløb kr.	Mængde	Beløb kr.
34 169	34 125,00	”	”
20 332	24 540,00	”	”
”	”	”	”
”	”	”	”
6 304	16 091,00	136	408,00
5 446	10 892,00	”	”
231 785	257 766,30	1 020 000	428 000,00
612	670,25	”	”
28 704	70 784,50	”	”
3 368	3 216,00	116 500	72 530,00
6 641	3 794,50	”	”
817 182	166 487,30	227 260	59 050,00
1 246	249,20	9 800	1 960,00
49 446	73 617,20	”	”
115 400	17 480,00	”	”
58 324	38 805,20	”	”
22 500	3 825,00	”	”
5 856	3 680,20	”	”
1 478	2 956,00	”	”
	728 979,65		561 948,00

Værdien af den fisk, østers og ræker, som afsættes i distriktet, uden at passere Christiania brygger, anslaaes lavt sat til kr. 30 000,00 Det er særlig vanskeligt at bedømme, hvormeget der opfiskes og for-sælges af ræker.

Benyttelse af ulovligt fangstredskab.

I aarets løb er anmeldt for politiet for benyttelse af ulovlige red-skaber: 6 vadlag, hvoraf 1 paa Gaasøen hjemmehørende paa Næsodden, 1 i Bundefjorden hjemmehørende paa samme sted, 1 paa Torvø i Røken

og 1 fra Bjerkaasholmen i Asker. Af de 6 vadlag har 4 vedtaget og erlagt mulkt, og 2 lag er domfældte og ilagte sagsomkostninger.

Ligeledes er anmeldt for politiet: 5 baadlag for ulovlig lystring med kunstig lys. 3 af disse baadlag var hjemmehørende i Røken. 1 i Asker og 1 i Bærum. 3 af disse baadlag har erlagt mulkt.

Endvidere er anmeldt 11 trawlfiskere for trawling efter dybvandsræker. 8 af disse baade trawlede i Bundefjorden. 2 af dem var hjemmehørende paa Tyvangen i Soner, 4 baade hørte hjemme i Soon og 2 var hjemmehørende i Sandherred. 1 baad fra Røken og 2 fra Bjerkaasholmen i Asker har trawlet paa vestfjorden i Haaødybet. Da der fra de nævnte trawlfiskere i Bundefjorden er indsendt andragende til indredepartementet om forandring i den kgl. resl. af 14de juni 1893, er forfølgelsen indstillet.

En fisker fra Christiania har været anmeldt for i ulovlig tid at have falbudt hummer i Sandvigen.

Udsættelse af torskeyngel.

Den 24de april ankom 3 kasser indeholdende ca 20 millioner torskeyngel fra Flødevigens udklækningsapparat. Med føringsbaade transporteredes en kasse inderst i Bundefjorden. 1 kasse til Herbern ved Ladegaardsøen og 1 kasse til Sandviken, hvor yngelen blev udsluppet paa græsbevokset bund. Yngelen saa frisk og levedygtig ud.

Udsættelse af østers.

Af moderøsters er udlagt i mai 400 stkr. anbragt i fladbundede kurve af galvaniseret jerntraad. Hver kurv blev forsynet med 10 østers og nedsænkedes i søen paa forskellige steder navnlig ved Sandvigen, Gaasøen og inderst i Bundefjorden ved kandidat Brandts eiendom.

Udsættelse af rødspetter.

Den 16de september udsattes i Bundefjorden 1 000 unge, danske rødspetter paa forskellige hensigtsmæssige grunde. Den 13de september blev der udsat 230 stkr. rødspetter omkring Sandviken.

Af kolje og hvitting har der heller ikke iaar været adgang til at erholde yngel. Af sø-ørret yngel var der heller intet at erholde iaar, idet apparatet ved landbrugsskolen paa Aas, hvorfra foreningen pleier at faa sin forsyning, iaar har været under ombygning.

Opsynet beretter, at torskefiskeriet i det forløbne aar paa græsbund har vist sig daarligere end i de foregaaende aar. Aarsagen dertil antages at skyldes kulden og grundisen i januar og februar. Der var ikke torsk at faa i garnruser førend i april maaned, og selv da var

der mindre end sedvanlig. I høst har ogsaa garnruserne fisket daarligt, hvilket maa tilskrives den varme sommer og vandets høie temperatur, som har forurenset vandet og drevet fisken ud paa dybere vand. I september og oktober saaes store stimer af torsk, som boltrede sig oppe i vandfladen.

Fiskere, som satte bakker med levende agn paa de sedvanlige, grundere steder, fik saagodtsom intet. Derimod ude paa fjorden ved dybe bjergkanter kunde bakkefiskerne ved brug af levende agn faa noksaa meget. Ligeledes har der været fisket bedre i staastraadruser paa dybere farvand og mest paa bjergbund. Vadfiskere, som har trukket sild, forklarer, at det har været en sjeldenhed iaar at faa en torsk i vadet paa lerbund.

Hummer har der været adskilligt af; men den har i almindelighed været smaa. Man kunde faa op til 5 à 6 stkr. — kun 3 à 4 tommer lange — paa et flyndregarn.

Af flyndre, pigvar, tunge og skrubbe har fisket været noget under et middelsaar. Fiskerne antager, at de fleste af de unge, danske rødspetter, som foreningen udsatte vaaren 1899, efterhaanden er opfiskede som fuldt madnyttige i det forløbne aar. Derfor imødeser fiskerne med stor interesse nye udsættelser af rødspetter.

Af hvidting har der i denne høst været en stor mængde, større end paa mange aar; men den har i almindelighed været svært smaa.

Af ørret har der været fisket som i et middelsaar.

Der var lidet at faa i den varme sommertid, men i august og september var der godt ørretfiske hele fjorden igjennem.

Unge østers har der været noksaa meget af omkring mange af de steder, hvor foreningen har udlagt moderøsters; men ihøst var de ofte vanskelige at finde, da der havde lagt sig et tyndt lag af tang eller mose over bunden. Østersfiskere forklarer, at de paa steder, hvor de har fisket med østersskraben, paatraf død yngel.

Foreningen henstiller til distriktets østersfiskere — omkring de grunde, hvor foreningen driver østerskultur — at ophøre med brugen af bundskraber. Med dette redskab forstyrres nemlig de unge østers i sin vekst. Med østersklyben har man derimod i sin magt at optage udelukkende fuldt madnyttige individer — og lade de smaa i ro til et andet aar.

Det kgl. departement for det indre har under 19de december 1901 tilmeldt amtmanden i Akerskus amt, at departementet antager, at

den kgl. resolution af 14de juni 1893 ikke rammer det fiskeri, der foregaar i Kristianiafjorden efter dybvands-ræger (*pandulus borealis*) med slæbenot (ræge-trawl) paa en dybde af 40 favne vand og derover — da dette fiskeri baade er opstaaet efter resolutionens udfærdigelse og egentlig ligger udenfor dens tanke.

Foreningens regnskab for 1901,

der har været revideret af d'hr. kaptein Becker og marineintendant Blehr, udviser:

Indtægt:

Bidrag fra de interesserede kommuner	kr. 1 280.00
Bidrag fra samlaget i Kristiania	” 500.00
Beholdning 1ste januar i Kreditkassen	” 938.58
Indvundne renter	” 77.27
	<hr/>
	kr. 2 795.85

Udgift:

Lønninger og reiseudgifter til opsynet m. v.	kr. 1 661.30
Indkjøb af rødspetter og moderøsters samt torskeyngel fra Flødevigen	” 642.70
Rekvisita og trykningsomkostninger	” 126.60
Optælling ved bryggen	” 100.00
Beholdning i Kreditkassen 1ste januar 1902	” 265.25
	<hr/>
	kr. 2 795.85
